

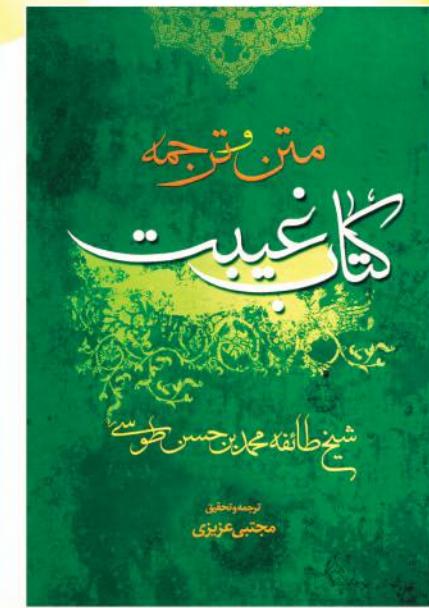
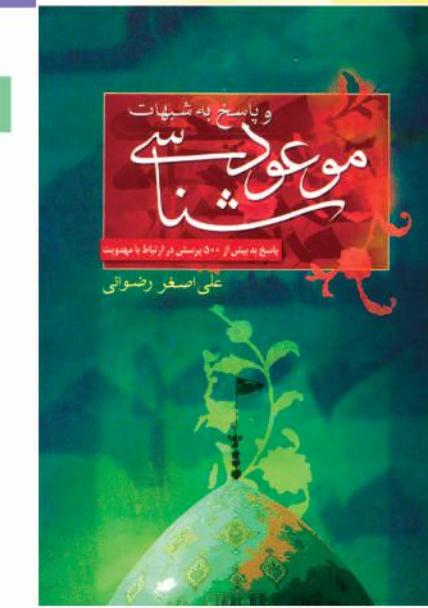

کامی تو در عرصه امامت و مهدویت
شماره هجدهم / مرداد ۱۳۸۸
شعیان ۱۴۲۰
قیمت: ۵۰۰ تومان

امان
ویژه امام زمان

تلفکس: ۰۲۵۱-۷۸۳۲۵۰۰
www.aman.ir

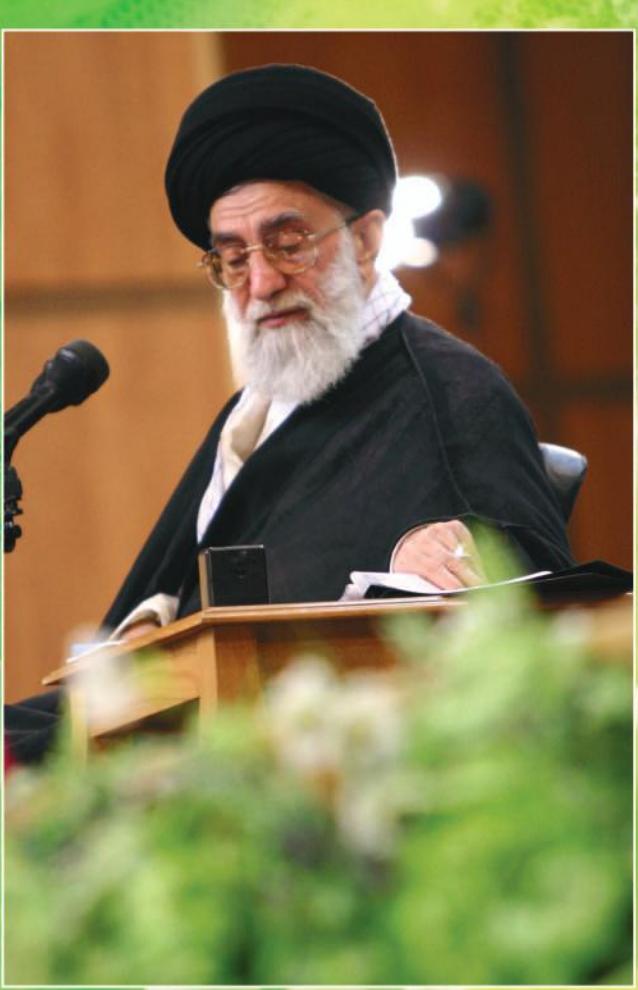
AMAN 18

انتشارات مسجد جمکران
پرتلاین ترین تاشرکتب مهدویت

با همکاری مراکز و مؤسسات مهدوی در خدمت مهدی یاوران
عرضه کتابهای دینی، اعتقادی و پاسخ به شبهات

باتخفیف ویژه: از٪۲۰ تا٪۴۰
نشانی: قم/ صندوق پستی: ۶۱۷
تلفن: ۰۲۵۱-۷۲۵۳۷۰۰ و ۰۲۵۱-۷۲۵۳۲۲۰

خطاب به مولایمان و صاحبمان حضرت ولیعصر(عج)

آخرین جمله را هم به امام و مقتدای خودمان ولی عصر عرض می کنم. ای سید و مولای ما، پیش خدای متعال گواهی بده که ما در راه خدا تا آخرین نفس ایستاده ایم. بزرگترین آرزو و افتخار بمند این است که در این راه پرافتخار و پرفیض و پربهجهت، جان خودم را تقدیم کنم.

از فرمایشات مقام معظم رهبری (۱۳۷۸ تیرماه ۲۱)

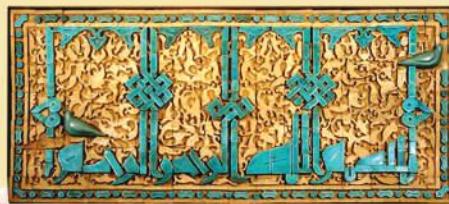
و یک خطاب آخری هم عرض کنم خطاب به مولایمان و صاحبمان حضرت ولیعصر: ای سید ما، ای مولای ما، ما آنچه باید بکنیم انجام می دهیم. آنچه باید گفت را هم گفتیم و خواهیم گفت. من جان ناقابلی دارم جسم ناقصی دارم اندک آبرویی هم دارم که این را هم خود شما به ما دادید همه اینها را من کف دست گرفته ام در راه این انقلاب و در راه این اسلام فدا خواهم کرد اینها هم نثار شما باشد. سید ما مولای ما کن برای ما. صاحب ما توئی صاحب این کشور توئی صاحب این انقلاب توئی پشتیبان ما شما هستید و ما این راه را ادامه خواهیم داد با قدرت هم ادامه خواهیم داد. در این راه ما را با دعای خود و با حمایت خود و با توجه خود پشتیبانی بفرما.

رهبر معظم انقلاب (۱۳۸۸ خرداد ۲۹)

میلاد گل

برخیز که عید می کشان آمد
بر جان جهان دوباره جان آمد
فرمانده ملک لامکان آمد
سلطان زمین و آسمان آمد
هین! عاشق آخر الزمان آمد
هشدار! که منجی جهان آمد
حضرت امام خمینی

امان

گامی تودر عرصه امامت و مهدویت

امان

- نیمه شعبان، لیلۃ القدر اهل بیت / آیت الله جوادی آملی ۴
- سرچشمه: سید رضا فوادیان
- آرمان امانت و مهدویت از منتظر صدیقه سجادیه / امیر محسن عربان ۵
- پیامهای حضرت مهدی به دولتمردان / علی اصغر رضوانی ۶
- تریبیت جامعه منتظر / دکتر غلامرضا سهرابی ۷
- پادشاهی درباره چشمها نیمه شعبان / سید مهدی موسوی ۸
- زنگ زده ها / احمد حاج قلی ۹
- مکائیم رشد اخلاق در عصر خلیل / حامد اسلامی ۱۰
- دل مؤشته ۱۱
- رازها و روزها / محمد جواد کمار ۱۲
- یاری امام حسین و امام مهدی / سید حسن زمانی ۱۳
- کفتوک با حجۃ الاسلام و المسلمین بناییان ۱۴
- بر محضر خوبیان ۱۵
- وهابیت / نعمت الله حشمتی ۱۶
- جشن تولد بیون صاحب تولد / فاطمه حیدری ۱۷
- علی اکبر، الکوی جوانان / سید رضا نصیری ۱۸
- اعمال ماد شعبان / رضا اندی ۱۹
- کرانه کرامت / محمد رضا فوادیان ۲۰
- صاحبیه با جمال شورجه ۲۱
- با خادمان ۲۲

مدیر مسئول: مجتبی کلباسی
سردبیر: محمد صابر جعفری
مدیر اجرایی: حامد اسلامی
مدیر هنری: رضا عاشوری
واژه نگار: عباس فردی

سرچشمه / سید رضا

- ۴۴ من را بر کنار یکی از درهای پیشست به خاک بسپارید
- ۴۵ وقف آقا / محمد رضا فوادیان
- ۴۶ پیغمبر / ابوالفضل فیروزی
- ۴۷ ویروس بیخ زنگی / جواد اسحقیان درجه
- ۴۸ یاد شهیدان به خیر / درویشی - مردانی
- ۴۹ عرضه
- ۵۰ چند جای خود چراغانی هم جای خود
- ۵۱ پرسشها و پاسخ های مهدوی
- ۵۲ مجموعه خانواده مهدوی
- ۵۳ پیامک های مهدوی
- ۵۴ خودمانی
- ۵۵ نامه های رسیده
- ۵۶ متن های ادبی
- ۵۷ شعر
- ۵۸ اخبار
- ۵۹ جدول
- ۶۰ مسابقه

- امان، در ویراش و تلخیص مقالات آزاد است.
- مقاله های درج شده، لزوماً بیانگر دیدگاه نشیره نیست.
- می خواهیم نشیره ای را نه دهیم نه برای عنوان و تیزی و ...
- فقط ویرایه امام زمان، آن که سنت و بی بایه نیاشد. زیارت و شایسته برای همه علاقومندان به ساحت مقام امام مهریتمان
- پس مشتناهه نیازمند است و فکر پاریگر تان هستیم، با آراء،
- پیشنهادها، مطالبتان و ... ما را در ادای این امر باری کنید.

نشانی: قم / خیابان شهدا / کوچه آمار / بن بست شهید علیان
پلاک: ۲۴ مرکز تخصصی مهدویت ص.پ: ۳۷۱۸۵-۳۹۷۵
نشیره امان
تلفکس: ۰۲۵۱-۷۸۲۲۵۰۰

مراکز پخش: قم / مرکز تخصصی مهدویت ۰۲۵۱-۷۷۳۷۸۰۱
 ۰۷۷۳۸۴۳۴ و ۰۷۷۳۷۱۶۰
 ۰۷۷۳۳۷۰ و ۰۷۷۳۷۱۶۰
 انتشارات مسجد مقدس جمکران / تلفن ۰۲۵۱-۷۲۵۳۳۴۰
 تهران: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود(ع) ۰۲۱-۸۸۹۸۱۳۸۹
 ارومیه: ۰۴۴۱-۲۲۵۱۲۱۲۰ اصفهان: ۰۳۱۱-۲۲۵۵۱۱۱۵
 مشهد: ۰۵۱۱-۲۳۴۹۳۰۰-۰۷۱۱-۲۳۴۹۳۱۷ شیراز:
 تبریز: ۰۴۱۱-۵۵۵۵۰۵ و ۰۵۵۵۵۰۵
 خرم آباد: ۰۶۶۱-۳۲۳۹۸۹۳ آبادان: ۰۶۳۱-۳۲۳۰۱۱۱
 رشت: ۰۶۶۹۵۵۰-۰۱۳۱ کرمانشاه: ۰۸۳۱-۷۲۱۷۶۱۶
 ساری: ۰۱۵۱-۲۲۱۱۸۳۰ اهواز: ۰۶۱۱-۲۲۵۹۲۲۴
 کرمان: ۰۳۴۱-۲۲۲۲۳۷

با تشکر از شورای نویسندهای یاورانی که به نوعی باری گر ما بوده اند.

پک انتخاب دای؟

نمی خواهم به انتخابات بپردازم، چه شیرینی و زیبایی حضور و چه تلخی های پدید آمده؛ خائنانه یا غافلانه.^۱ موضوع امامت و مهدویت هم ربطی به انتخاب مردم ندارد که ولی خدا را خدا می شناسد الله أعلم حيث يجعل رسالته^۲. خدا بهتر می داند چه کسی عهده دار رسالتش گردد. خود بهتر می داند چه کسی را امام قرار دهد و به مردم معرفی کند. اما بالاخره ولی خدا اگر بخواهد کار کند، بخواهد اهداف خود، تعلیم و تزکیه و... و هر آنچه هدف از رسالتش است را به منصه ظهور برساند بایستی دستان و پاهایی گرد هم آیند. پاهایی پا در رکاب و دستانی، دست در دست هم، آماده خدمت.

امیر المؤمنین هم باشد، اگر مردم نباشند، شیرینی حضوری نباشد، بصیرت و قدم های محکم نباشد و قلب های استوار، خانه نشین می شود.

حکایت؛ حکایت روشنی است. اگر راه ولی ات را انتخاب کردی؛ با تمام وجود او را برتر از هر چیزی یافتی به «معکم» (با شمایم، با شمایم) رسیدی، امام را تنها راه یافتی^۳؛ وقتی امام را اینگونه معرفت یافتی و در این مسیر قرار گرفتی، تازه یک بعد دیگر این انتخاب مانده و آن عدم انتخاب غیر از این راه است. لَا مَعَ غَيْرِكُم^۴ با دیگران نیستم. با شمایم با دیگران.

این انتخاب، مهمترین انتخابات است. صندوق رأی، این است که جانت ولی خدا را بر غیر او مقدم دارد. به که دل می‌دهی؟ با که همراهی؟ آخرالزمان امتحان‌های متفاوتی دارد؛ داستان غربال شدن است. راوی از امام باقر علیه السلام پرسید: کی فرج شما فرا می‌رسد؟ امام فرمود: هیهات. هیهات فرج ما محقق نخواهد شد تا اینکه غربال شوید. غربال شوید تا این که آلوگی ها برود و پاکی ها بماند.^۵

انتخاب می‌کنی و انتخاب می‌شوی. و برای همین انتخاب، جایگاهت متفاوت می‌شود. امام صادق علیه السلام فرمود: قسم بخدا آنچه منتظر آنید و متوقع اویید، رخ نمی‌دهد؛ مگر اینکه غربال شوید. قسم بخدا آنچه منتظر آنید و متوقع اورا دارید، رخ نمی‌دهد؛ مگر اینکه شناخته و جدا شوید. بخدا سوگند آنچه منتظر آنید و متوقع اویید، رخ نمی‌دهد؛ مگر بعد از نالمیدی ها. قسم بخدا آنچه منتظر آنید و مترصد آنید، رخ نمی‌دهد؛ مگر این که هر یک از سعید و شقی به نهایت کار خود برسند.^۶

دنیا حکایت پل صراط است. پل صراط از همین جا شروع می‌شود^۷؛ از همین انتخاب‌ها. وقتی خوب را انتخاب کردی و دست و پایت نلرزید. تردید هم نکردی. به اوج می‌رسی و اگر بد را انتخاب کردی، سقوط کردی. انتخاب بد همان و سقوط همان. اگر رسول خدا علیه السلام را انتخاب نکردی، فردای حسرت، پشمیانی که ای کاش با رسول همراه بودم «وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُونَ عَلَىٰ يَدِيهِ يَقُولُ يَا لَيْسَنِي اتَّخَذْتَ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا»؛ و پشمیانی از انتخاب دیگران، ای کاش فلاانی را دوست نمی‌گرفتم «يَا وَيْلَتَيْ لَيْسَنِي لَمْ أَتَّخَذْ فُلَانًا خَلِيلًا».^۸

حکایت ما فقط حکایت انتخابات و انتخاب یک مسئول نیست (که همان هم چه دولتمرد و چه مردم اگر در تصمیم ها و تلاش های خود، خوب انتخاب نکنند از میان دنیا و دلبستگی‌ها، خدا و خدمت خلق، شهرت و معروفیت، بندگی و تلاش مخلصانه برای دین و بندگان، درست انتخاب نکنند؛ تلاش‌شان حسرت است و سنگینی و وزر) حکایت، انتخاب راه دنیا و آخرت است. و نیمه شعبان تلنگری است برای این که دل را به ولی خدا بسپاری .

همه عالم صندوق است و همه ما انتخاب گر و رأی دهنده. مهم این است رأی ات باطل نباشد.

محمد صابر جعفری

بی‌نوشت

۱. تعبیر مقام معظم رهبری (دامت برکاته).
۲. ائماع، ۱۴۴. خدا بهتر می‌داند که در کجا رسالت خود را مقرر دارد.
۳. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَبِيلَ اللَّهِ الْأَلِيِّ مَنْ سَلَكَ غَيرَهُ فَلَكَ اسْلَامٌ بِرَمَدِيِّ رَاهِ هَلَكَتْ اَسْتَ.
۴. زیارت جامعه.
۵. بحارالاثوار ج ۵۲ ص ۱۱۳ :- نعائی، الغیة ج ۲۰۸ ص ۱۲ : مَنْ يَكُونُ فَرَجُوكُمْ فَقَالَ هَيَهاتٌ لَا يَكُونُ فَرَجُوكُمْ تَغْرِبُوا ثُمَّ تُغْرِبُوكُمْ تَغْرِبُوكُمْ ثُمَّ يَنْهَى بَكُورُكُمْ وَ يَتَقَبَّلُ الصَّفَرُ.
۶. بحارالاثوار ج ۵۲ ص ۱۱۲ ... حَتَّى يَشْقَى مَنْ شَقَى وَ يَسْعَدُ مَنْ سَعَدَ.
۷. به تعبیر امام راحل (ره).
۸. فرقان، ۲۷.
۹. همان.

با تولد ولی خدا بهترین برکات شامل مردم می‌گردد، زیرا او خیر اهل الأرض^۱ است و اثر وجود بهترین انسان زمین، تمام زمین و ساکنانش را بهره‌مند می‌سازد. ولی عصر^۲ و آخرين حجت الهی که خیر اهل الارض زمان ماست، در سحرگاه نیمة شعبان سال ۲۵۵ (ه.ق) چشم به جهان گشودند و این شب مبارک که میلاد موفور السرور آن حضرت است، احتمال دارد شب قدر نیز باشد، همان گونه که به برخی اعمال لیالی قدر در این شب نیز سفارش گردیده است.

نیمه شعبان، شب مبارکی است که در فضائل شبهات بسیاری به لیالی قدر دارد و همان گونه که در برتری شب‌های قدر فرموده‌اند که: فإنّها ليلةٌ آلی اللہ علی نفسم الا يرده سائلاً له فيها ما لم يسأل معصيّة.^۳ در فضیلت شب نیمه شعبان نیز نبی مکرم اسلام^۴ فرمود که: خداوند در شب نیمه شعبان به اندازه موی گوسفندان قبیله بنی کلب بندگانش را می‌آمرزد؛ یغفر اللہ لیله النصف من شعبان من خلقه بقدر شعر معزی بنی کلب^۵ و این سخن، کنایه از فراوانی آمرزیده شدگان در این شب مبارک است. کلام نورانی دیگری از امام صادق علیه السلام می‌دهد نیمه شعبان نیز در حد خویش، شب قدر و واجد یکی از درجات تقدیر امور است. ایشان در برابر این سنت با لیالی مبارکه قدر فرمود: إنّها الليلة التي جعلها اللہ لنا أهل البيت بإذاء ما جعل ليلة القدر لنبينا^۶ همین طور که خداوند به پیامبر^۷ شب قدر مرحمت فرمود، به ما اهل بیت نیز نیمه شعبان را عطا کرد.

امام باقر علیه السلام در پاسخ پرسشی درباره فضیلت شب نیمه شعبان فرمود که با فضیلت‌ترین شب پس از لیله القدر، شب نیمه شعبان است که خداوند در این شب فضل خویش را بر بندگانش ارزانی می‌دارد و با من و کرم خود آنان را می‌آمرزد، پس برای نزدیکی به خدای سبحان در این شب بکوشید؛ چون خداوند سوگند یاد کرده است که هیچ سائلی را - تا وقتی که امر ناپسند و گناهی نخواسته است - محروم نگردداند: هي أَفْضَلُ لِيَلَةً بَعْدَ لِيَلَةَ الْقَدْرِ؛ فيَهَا يَمْنَحُ اللَّهُ تَعَالَى الْعَبَادُ فَضْلَهُ وَ يَغْفِرُ لَهُمْ بِمَنْهُ.

فاجتهدوا في القربة إلى الله (تعالى) فيها، فإنّها ليلةٌ آلی اللہ تعالیٰ على نفسم إلا يرده سائلاً له فيها، ما لم يسأل معصيّة و... فاجتهدوا في الدعاء والثناء على الله (عزوجل).

پیامبر گرامی اسلام^۸ نیز شب نیمه شعبان به عایشه فرمود که در نیمه شعبان اجل‌ها نوشته و ارزاق قسمت می‌گردد و خدای عزوجل در این شب بیش از موهای بزهای قبیله بنی کلب، بندگانش را می‌آمرزد و فرشتگان را به آسمان دنیا و از آنجا به زمین نازل می‌کند و در این نزول ابتدا در مکه فرود می‌آیند.^۹ و

پی نوشت

۱. الكافي، ج ۱، ص ۴۶۷؛ من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۱۷۷.
۲. ر.ک: اقبال الاعمال، ص ۲۱۴.
۳. آن شب، شبی است که خداوند بر خود فرض کرده که درخواست کنندگان را مدامی که معصیت و گناه درخواست نکند، بی‌پاسخ نگذارد؛ الامالی، طوسی، ص ۲۹۷؛ وسائل الشیعه، ج ۸، ص ۱۰۶.
۴. فضائل الأشهر الثلاثة؛ ص ۶۱؛ بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۸۶.
۵. الامالی، طوسی، ص ۲۹۷؛ مصباح المتهجد، ص ۷۶۲؛ بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۸۵.
۶. الامالی، طوسی، ص ۲۹۷.
۷. فضائل الأشهر الثلاثة، ص ۶۲؛ بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۸۹.
۸. موعود موجود، جوادی آملی، ص ۶.

آرمان امامت و مهدویت از منظر صحیفه سجادیه

امیر محسن عرفان

دعا، نربان تقرب به سوی خدای سبحان و نهر همیشه جاری شستشو دهنده گناهان آدمیان است. دعا ارتباط آگاهانه، خالصانه و خاشعانه با پروردگار است. دعا قبل از آن که ابزار زندگی باشد، ابراز بندگی است و بیش از آن که خواهش تن را ادا کند، حاجت دل را روا می‌کند و برتر از آن که سفره نان را فراخی بخشد، گوهر جان را فربه می‌کند. در بوستان نیایش و دعا، صحیفه سجادیه امام سجاد علیه السلام جزئی خاص خود را دارد، این کتاب از طرف دانشمندان بر جسته ما «اخت القرآن»^۱ «انجیل اهل بیت علیهم السلام»^۲ و «زبور آل محمد علیهم السلام»^۳ لقب گرفته است. جالب آن که مؤلف تفسیر طنطاوی پس از دریافت نسخه‌ای از این کتاب در قاهره چنین می‌گوید:

«این از بدیختی ماست که تاکنون بر این اثر گرانبهای جاوید که از مواريث نبوت است، دست نیافته بودیم، من هر چه در آن می‌نگرم، آن را از کلام مخلوق برتر و از کلام خالق پائین تر می‌یابم»^۴

دوره‌ای که امام سجاد علیه السلام در آن زندگی می‌کرد، دورانی بود که ارزش‌های دینی دستخوش تحریف و تغییر قرار گرفته بود، در سایه چنین شرائطی که تربیت دینی مردم تنزل کرده و ارزش‌های جاهله احیاء شده بود، حضرت در صدد پیوند مردم با خدا به وسیله دعا بود، از دیدگاه حضرت دعا یک بعدی نیست که فقر مادی را در نظر بگیرد و یا نیاز معنوی را، بلکه دعا به طور کلی از جامعیت خاصی برخوردار است، هم دنیایی است و هم آخرتی، هم نیازهای معنوی را مطرح می‌کند و هم خواسته‌های مادی را.

امامت در صحیفه سجادیه

از شیوه‌های تبلیغی و مبارزاتی امام سجاد علیه السلام تبیین معارف اسلام در قالب دعا است. یکی از مضامین مهم سیاسی - دینی صحیفه، طرح مسئله امامت است، مفهوم امامت به صورت یک مفهوم شیعی، که علاوه بر جنبه احقيقت برای خلافت و رهبری، جنبه‌های الهی عصمت و بهره‌گیری از علوم انبیاء و مخصوصاً حضرت رسول اکرم علیه السلام را در حدی والا نشان می‌دهد . بازکاوی مفهوم امامت در صحیفه سجادیه از دو سو حائز اهمیت است از یک سو معرفت حقیقی به امام جز از راه امام ممکن نمی‌باشد و از سویی دیگر نیاز هر چه بیشتر مابه شناخت جایگاه امامت امام است که امروز امام زمان ما حضرت ولی عصر علیهم السلام می‌باشد.

۱. پیامدهای غصب خلافت

به راستی چه کسی است که صدای آن حضرت را در کلمات استوار «صحیفه سجادیه» بشنود و با دیده حق بین در نیابد که چه کسی شایسته خلافت الهی است. حضرت می‌فرماید:

«خداؤند این مقام ارجمند که از آن جانشینان و برگزیدگان توست و این مرتبه امناء تو که از درجات بلندی است که به آنان اختصاص داده‌ای مورد غصب و دستبرد قرار گرفته است، ... و سرانجام برگزیدگان و جانشینان تو مغلوب و مقهور و مورد غصب قرار گرفتند و می‌بینند که فرمان تو تبدیل یافته و کتاب تو مورد دستبرد قرار گرفته و احکام تو از راههای شریعت تو منحرف گشته و سنت‌های پیامبرت ترک شده است».^۵

حضرت علیه السلام در این فراز ضمن اشاره به غصیه مقام خلافت توسط دشمنان اهل بیت علیهم السلام، تغییر احکام الهی، مهجوریت و دستبرد به قرآن و ترک سنت‌های پیامبر اکرم علیهم السلام را از پیامدهای غصب مقام امامت بر می‌شمارد.

۲. اختصاص امامت به فرزندان رسول خدا علیهم السلام

امام سجاد علیه السلام در دعاهای خویش بر ولایت پیشوایان از اولاد رسول خدا علیهم السلام که استوارترین ارکان هدایت و محکمترین دستگیرهای ایمان است؛ تاکید می‌کند:

«رب صل علی اطائب اهل بیته الذین اختر تمهم لامرک و جعلتم خزنته علمک، و حفظة دینک، و خلفانک فی أرضک».^۶

«پروردگار!! بر پاکیزگان از خاندان پیامبر علیهم السلام درود فرست؛ آنان که برای امر دین انتخابشان کرده‌ای و ایشان را خزانه‌دار علمت و حافظان دینت و جانشینان خویش در زمین، قرار داده‌ای».

۳. امامان، گنجینه داران معارف قرآن

«اللَّهُمَّ فَكِمَا جَعَلْتَ قُلُوبِنَا لَهُ حَمْلَةً، وَعَرَفْتَنَا بِرَحْمَتِكَ شَرَفَهُ وَفَضْلَهُ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ الْخَطِيبِ بِهِ، وَعَلَى الْهُجَّاجِ لِهِ»^۷
«بِاللَّهِ أَنَّ گُونَهَ كَهْ قَلْبَهَايِ ما رَا حَامِلَ عَلَوْمَ قَرَآنَ قَرَآنَ قَرَآنَ رَا يَهِ لَطْفَ خَوِيشَ بِهِ مَا شَنَسَانَدِي بِرَهْ مُحَمَّدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَهْ هَمَارَهْ زَيَانَشَ بِهِ قَرَآنَ گُويَا بُودَ، دَرُودَ فَرَسْتَ، وَهَمَچَنِينَ بِرَهْ خَانَدانَ مُحَمَّدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَهْ گَنجِينَهَ دَارَانَ قَرَآنَ وَعَلَوْمَ قَرَآنَدَهِ».

۴. خاندان پیامبر ﷺ پاکیزگان از گناه

«وَطَهَرْتَهُمْ مِنَ الرَّجْسِ وَالذَّنَنِ تَطْهِيرًا بَارَادْتَكَ»^۸
«پُرورِدَگار! خاندان پیامبر را به اراده خویش از هر پلیدی و نایاکی منزه ساختی».

۵. تداوم امامت در همه زمان‌ها

«خَدَايَا توَبِيَ كَهْ دِيَنَتَ رَا دَرَ هَرَ دُورَهَايِ بِهِ وَسِيلَهِ پِيشَوايِي كَهْ او رَا بِرَاهِي بَندَگَانَتَ رَاهَنَماَ وَدرَ شَهَرَهَايَتَ مَشَعُولَ هَدَيَاتِي قَرَارَ دَادِيَ، تَأْيِيدَ وَكَمَكَ كَرَديَ، پَسَ ازَ آنَ كَهْ پِيمَانَ وَيَ رَا بِهِ پِيمَانَ خَوَدَ، پِيوسَتهِ وَاوَ رَا سَبَبَ خَشْنَوَهِي خَوِيشَ گَرَدَانِيَ وَ فَرَمَانِبرَديَ ازَ او رَا وَاجَبَ سَاختِي وَازَ مَخَالَفَتَ فَرَمَانَ او مَرَدمَ رَا بِرَهْ دَاشْتِي وَبهِ امْتَشَالَ فَرَمَانَ او وَ تَرَكَ مَنهَياتِشَ دَسْتُورَ فَرَمَودِي وَ بهِ اينَ كَهْ كَسَيَ ازَ او پِيشَيِ نَگِيرَهِ وَازَ او پَسَ نَمَانَدَ، فَرَمَانَ دَادِي».^۹

از اين فراز دعای امام سجاد علیه السلام فلسفه ضرورت تداوم امامت و رهبری دینی استفاده می‌شود، زیرا به فرموده آن امام بزرگوار، هر روزگاری نیازمند پیشوا و امامی الهی است. و آن رهبران باید منتبه به خداوند و تأیید شده از سوی او باشند تا بتوانند با نور هدایت خویش خلق را به سوی ارزش‌های دینی دعوت کنند.

۶. آرمان انتظار

«خَداونَدَا بِهِ وَسِيلَهِ ولَيَ خَوِيشَ (آنَ امامِيَ كَهْ درَ هَرَ زَمانَ استَ وَ زَمانَ خَالِيَ ازَ او نَيَسَتَ) كَتَابَ وَ قَوانِينَ وَ شَرَائِعَ وَ سَنَتَهَايَ رَسُولَتَ عَلَيْهِ السَّلَامُ رَا بِرَيَادَارَ وَ بهِ وَاسِطَهِ او آنَ چَهَ رَا ازَ نَشَانَهَايَ دِيَنَتَ كَهْ سَتَمَكَارَانَ آنَ هَا رَا نَابِدَ كَرَدَهَانَدَ، دَوَيَارَهِ احْيَا كَنَ وَ بهِ وَاسِطَهِ او تَعْرِضَ سَتَمَ پِيشَگَانَ نَسَبَتَ بهِ رَاهَتَ رَا ازَ مَيَانَ بَرَدارَ وَ مَشَقَتَ وَ سَختَيَ طَرِيقَتَ رَا تَوْسِطَ او بِرَطْفَ سَازِ».^{۱۰}

۷. سلام و درود الهی بر منتظران

«اللَّهُمَّ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى أَوْلَائِهِمُ الْمُعْتَرِفِينَ بِمَقَامِهِمْ، الْمُتَبَعِينَ مِنْهُجَهِمْ، الْمُقْتَفِينَ أَثَارَهُمْ، الْمُجَتَهِدِينَ فِي طَاعَتِهِمْ، الْمُنْتَظَرِينَ أَيَّامَهُمْ، الْمَادِينَ إِلَيْهِمْ أَعْيَنَهُمْ، الصلواتُ الْمُبَارَكَاتُ الْإِزَاكَاتُ التَّامَّاتُ الْغَادِيَاتُ الرَّاهِحَاتُ».^{۱۱}

«خَداونَدَا دَرُودَ فَرَسْتَ بِرَهْ دُوْسْتَانَ اَمَامَانَ كَهْ مَعْتَرَفَ بِهِ مَقَامَ وَالَّاَيَ آنَهَايِنَدَ وَ رَاهَ آنَهَا رَا مَيِّاَيِنَدَ وَدرَ پَيِّ آثارَ آنَهَا مَرَورَنَدَ ... وَدرَ طَاعَتَ آنَهَا مَيِّاَيِنَدَ وَدرَ اَنْتَظَارَ رَوزَ حَكُومَتَ آنَهَا هَسْتَنَدَ وَ چَشمَ اَمِيدَ بهِ سَوَى آثارَ دَارَنَدَ، دَرُودَهَايَ مَبَارَكَ وَ پَاكَ وَ فَرَزَيَنَدَهَ درَ بَامَدَادَ وَ شَامَگَاهَ».

امام سجاد علیه السلام مقدس معصومان علیهم السلام را به نسل‌ها با زبان نیایش تعلیم داده و تلقین کرده است و میان محبت و عمل و آرمان پیوندی ژرف پدید آورده است. حضرت اگرچه به تجهیز قوای رزمی علیه حاکمیت‌های جائز زمانش نپرداخته ولی در تعالیم خود بنیان اندیشه ظلم ستیزی و اعتقاد به حاکمیت دین و ضرورت رهبری پیشوای الهی را پی ریخته است.

پی‌نوشت

۱. دانشپژوه مرکز تخصصی مهدویت.
۲. شیخ آغا بزرگ، الذریعه الى تصنیف الشیعه، الطبعة الثانية، بيروت، دارالاوضاع، ۱۳۷۸هـ، ج ۱۵، ص ۱۸.
۳. سید علیخان مدنی، ریاض السالکین فی شرح صحیفه سید السالکین، مقدمه عبدالرازق الموسوی المقدمه، قم، دارالشبسترى للمطبوعات.
۴. صحیفة سجادیه، ترجمه صدر الدین بلاغی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، مقدمه، ص ۳۷.
۵. همان، دعای ۴۸، فراز: «اللَّهُمَّ انْ هَذَا الْمَاءُ لِخَلْفَانِكَ وَأَصْفَيَانِكَ وَمَوْضِعَ أَمْنَانِكَ فِي الْدَرْجَةِ الرَّفِيعَةِ لِلتَّيِّنِتْصَنَّهُمْ بِهَا قَدْ اَبْتَزُوهَا... يَرُونَ حَكْمَكَ مَبْدَلاً وَ كِتابَكَ مَنْبُداً، وَ فَرَاتَكَ مَخْرَقَهُ عَنْ جَهَاتِ أَشْرَاعَكَ، وَ سَنَنَ بَيْكَ مَتْرُوكَهُ».
۶. همان، دعای ۴۷، فراز: ۵۶.
۷. همان، دعای ۴۲، فراز: ۵۶.
۸. همان، دعای ۴۷، فراز: ۵۶.
۹. همان، دعای ۴۷، فراز: ۶۰ «اللَّهُمَّ انْكَ أَيَّدْتَ دِيَنَكَ فِي كُلِّ اُولَئِنَاءِ بَعْدَ اَنْ وَصَلَتْ جَبَلَهُ بِقَبْلِكَ، وَ جَعَلْتَهُ لِلذَّرِيعَةِ إِلَى رَضْوَانِكَ، وَ افْتَرَضْتَ طَاعَتَهُ، وَ حَدَّرْتَ مَعْبِيَّتَهُ، وَ أَمْرَتَ اَمْتَنَلَ اَوْمَهَهُ، وَ الْاَنْتَهَاءَ عَنْ نَهِيَّهُ، وَ الْأَيْقَدَمَهُ مَتَقَدَّمَهُ وَ لَا يَتَأَخَّرُ عَنْهُ مَتَّاَخِرَهُ».
۱۰. همان، دعای ۴۷، فراز: ۶۰ «أَقْمَ بِهِ كِتابَكَ وَ حَدَودَكَ وَ شَرَاعَكَ وَ سَنَنَ رَسُولِكَ - صَلَوَاتُكَ اللَّهُمَّ عَلَيْهِ وَاللهِ - وَ أَحْسَى بِهِ مَا اَمَانَهُ الظَّالِمُونَ مِنْ مَعَالِمَ دِيَنِكَ وَ اَجْلَّ بِهِ صَدَاءَ الجُورِ عَنْ طَرِيقَتِكَ وَ اَبْنَ بِهِ الصَّرَاءَ مِنْ سَبِيلِكَ وَ اَزْلَ بِهِ النَّاكِبِينَ عَنْ صَرَاطِكَ وَ اَحْمَقَ بِهِ بَغَاءَ قَصْدَكَ عَوْجَأَ».
۱۱. همان، دعای ۴۷، فراز: ۶۴.

پیامهای حضرت مهدی به دولتمردان

علی اصغر رضوانی

مقدمة:

تاکنون در ۶ قسمت، پیام‌های حضرت مهدی به دولتمردان در ۴۶ پیام به سمع و نظر خوانندگان گرامی رسید در این قسمت به ۶ پیام دیگر اشاره می‌شود:

۴۷ - توجیه مردم در کارهای در دست اقدام

مسئولان باید قبل از شروع در هر کاری مردم را در مورد آن کارها توجیه نمایند. همان‌گونه که حضرت علیهم السلام

مهدى صلی الله علیه و آله و سلم نیز چنین خواهد نمود.
از امام باقر علیه السلام نقل شده که حضرت مهدی صلی الله علیه و آله و سلم در
خطبه ای هنگام ظلمه، رش، مر فرماید:

«...اذْكُرْ كُمُ اللَّهُ أَيْهَا النَّاسُ وَمَقَامَكُمْ بَيْنَ رِبِّكُمْ، وَقَدْ أَكَدَتِ
الْمُحَجَّةُ وَبَعْثَ الْأَنْبِيَاءِ وَانْزَلَ الْكِتَابَ، يَأْمُرُكُمْ أَنْ لَا تَشْرِكُوا
بِهِ شَيْئًا وَانْ تَحَفَّظُوا عَلَى طَاعَتِهِ وَطَاعَةِ رَسُولِهِ ﷺ، وَانْ
تَحْيِوْا مَا أَحْيَا الْقُرْآنَ وَتَمْبِيْتُوا مَا أَمَاتُوا، وَتَكُونُوا عَوَانِيْا عَلَى
الْمُنْذِرِ، وَهُنَّ عَلَى التَّقْوَةِ».

«...ای مردم! شما را به یاد خدا می‌اندازم و به جایگاه شما نزد پروردگار تان یادآوری می‌کنم، او بر حجت تاکید کرده و انسیا را معموث نموده و قرآن را نازل کرده است. شما را دستور می‌دهد که به او هیچ گونه شرک نوزیزد و بر اطاعت او و رسولش ﷺ محافظت داشته باشید، و آنچه را که قرآن احیا کرده، زنده کنید، و آنچه را از بین برده زنده نکید و کمک کار مردم بر هدایت و تاکید کننده بر تقوای باشد.»

۴۸ - زمینه سازی برای امور غیر مترقبه و غیر معمول

دولت مردان هنگامی که قرار است امری غیر متعارف اتفاق افتاد باید مردم را برای آن آماده کرده و در سطح جامعه زمینه سازی نمایند تا تحمل آن برای مردم امکان ذیذ باشد.

۵۱ - عمل به سیره پیامبر ﷺ در حکومت داری

مسئولان باید سعی و کوشش خود را به کار برد تا با الگوگری از حضرت مهدی ﷺ در پیروی از سیره رسول خدا ﷺ احیاگر سیره آن حضرت باشند.
از پیامبر ﷺ نقل شده که درباره حکومت حضرت مهدی ﷺ فرمود:

«... ثم تكون خلافة على منهاج النبوة...»^۱ سپس خلافتی خواهد بود که بر روش نبوت و سیری نبوی است ...

۵۲ - یکسان سازی حقوق

مسئولان نظام اسلامی باید با تأسی و الگوگری از حضرت مهدی ﷺ در حد توان خود در پرداخت حقوق کارمندان و نیز در توزیع ثروت بین مردم به مساوات رفتار نمایند.
از پیامبر ﷺ نقل شده که درباره حضرت مهدی ﷺ فرمود:

«... فیلماً الأرض قسطاً و عدلاً كما ملئت جوراً و ظلماً، يرضي عنه ساكن السماء و ساكن الأرض، يقسم المال صاححاً. فقال له رجل: ما صاححاً؟ قال: بالسوية بين الناس...»^۲

«... زمین را پر از داد و عدل خواهد کرد همان گونه که پر از جور و ظلم شده باشد، اهل آسمان و ساکنان زمین از او راضی می‌شوند او مال را به طور صحاج تقسیم می‌کند.
شخصی به حضرت عرض کرد: مقصود از صحاج چیست؟ فرمود: یعنی به طور مساوی بین مردم تقسیم می‌نماید ...».

از امام علی علیه السلام نقل شده که امام زمان علیه السلام بعد از ذکر شروط بیعت با اصحابش می‌فرماید:

«... فإذا فعلتم ذلك... فعلى ان لا ألبس الا كما تلبسون ولا اركب الا كما تركبون و ارضى بالقليل...»^۳

«... چون چنین کنید پس بر من است که همان لباسی را که شما می‌پوشید بپوشم و همان مرکبی را که شما سوار می‌شوید سوار شوم و به کم راضی گردد ...».

ادامه دارد

پی‌نوشت

۱. نویسنده و استاد مباحث مهدویت.
۲. الملاحم و القتن، ص ۱۳۷، باب ۳۰.
۳. کمال الدین، ج ۲، ص ۳۸۴، باب ۲۸.
۴. بخار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۴۵، ح ۱.
۵. همان، ص ۸۳، قدر الدرر، ص ۶۲، کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۷۲.
۶. همان، ص ۸۳، ح ۲۸.
۷. مسنن احمد، ج ۴، ص ۲۷۳.
۸. همان، ج ۳، ص ۴۳۷؛ کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۸۳، بخار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۱، باب ۱.
۹. منتخب الأئمّة، ص ۱۵۴.

از آن جا که غیبت امام امری غیر متعارف برای شیعیان بوده است، لذا پیامبر اکرم ﷺ و امامان معصوم علیهم السلام مردم را با روش‌های مختلف از قبیل اخبار از غیبت از این موضوع مطلع ساخته و آنان را نسبت به آن عادت داده‌اند.

(الف) اخبار از غیبت امام حسن عسکری علیه السلام در حدیثی به احمد بن اسحاق فرمود:

«... يا احمد بن اسحاق! مثله في هذه الامة مثل الخضر و مثله مثل ذى القرنين، والله ليغيبنَّ غيبة لا ينجو فيها من الهلكة الا من ثبتَه الله عزوجل على القول بإمامته و وقته للدعاء بتعجيل فرجه»^۴؛

«... ای احمد بن اسحاق! مثلك او در این امت مثلك خضر و ذوالقرنین است. به خدا سوگند! به طور حتم او غیبی خواهد کرد که در آن از هلاکت نجات نخواهد یافت مگر کسی که خداوند عزوجل او را بر اعتقاد به امامت او ثابت قدم نموده و به دعا برای تعجیل فرجش موفق گردداند.»

(ب) اتخاذ نظام وکالت و واکذاری مسئولیت‌ها به افراد

امام عسکری علیه السلام به شیعیانش فرمود:

«... و اشهدوا على ان عثمان بن سعيد العمري وكيلي، و ان ابنه محمد و وكيل ابني مهدتكم»^۵؛

«... و گواهی دهید بر این که عثمان بن سعيد عمری وکيل من است، و همانا فرزند او محمد، وکيل فرزند من مهدی شمامست.»

۴۹ - انجام پروژه‌های بزرگ

مسئولان نظام اسلامی باید در حد توان خود پروژه‌های مهم را پی ریزی کرده و پیاده نمایند.

از پیامبر ﷺ نقل شده که درباره حضرت مهدی ﷺ فرمود:

«... لو لم يبق من الدنيا الا يوم واحد لطول الله ذلك اليوم حتى يملك رجل من اهل بيتي تجربى الملائم على يديه ...»^۶؛

«... اگر از عمر دنیا تنها یک روز باقی باشد خداوند آن روز را طولانی گرداند تا مردی از اهل بیت من مالک آن گردد و کارهای مهمی توسط او انجام گیرد ...».

۵۰ - حسابرسی سریع

مسئولان وظیفه دارند تا به ارباب رجوع در اسرع وقت پاسخ داده و به کارهای آن ها رسیدگی کنند.

از پیامبر ﷺ نقل شده که درباره حضرت مهدی ﷺ فرمود:

«... و هو سريع الحساب»^۷ او در کارشن حسابرس سریعی است.

فتسمت پنجم و پایانی دکتر فرامرز شهرابی

انسان در استمرار با نیروهای خود، با نظام هستی و جامعه پیوند دارد. بنابراین، او به حکومتی نیاز دارد که از شاخص‌های زیر برخوردار باشد:

۱. هم آهنگ با نظام هستی؛
۲. حاکمی آگاه به این نظام هستی؛
۳. قانونی برآمده از این نظام هستی؛

بنابراین زاویه دید، حکومت جامعه منتظر، امامت، و حاکم آن، امام و قانون آن، هم آهنگ با کل نظام هستی است. بر این پایه، حاکم، بر تمام روابط انسان با هستی و از قانون‌مندی آنها آگاه و از کشش‌ها و جاذبه‌ها نیز آزاد باید باشد؛ همان عصمت و ملاک انتخاب حاکم است.

طرح حکومتی در رابطه با کل نظام هستی، به کسانی نیاز دارد که به تمام هستی آگاه و از تمام کشش‌ها آزاد باشند. بنابراین، نادیده گرفتن عصمت و کنار گذاشتن آگاهی و آزادی حاکم، با جدا کردن و بریدن انسان از جهان هستی برابر است. انسان هنگامی که جایگاه حکومت را بشناسد و حاکم را در رابطه انسان با کل هستی بپذیرد، درود خود را بر «تنها راه» روانه می‌سازد و جز آنانی را که از طریق وحی، به تمام هستی آگاه شده‌اند، رهبر و حاکمی نمی‌گیرد. باید توجه داشت که هرگز این حاکم را «تحمیل» نمی‌کنند، تنها او را در دسترس می‌گذارند و خود انسان‌ها باید او را «کشف» کنند و پذیرا شوند. همچنان که در مسیر تأمین نیازهای فسیلی و هسته‌ای خود، با تلاش‌های سخت و فراوان، به کشف و بهره‌برداری آنها دست می‌یابد؛ انسان برای رسیدن به نیاز عظیم‌تر خود در هستی که همان وسیله راه یافتن و جهت گرفتن است، باید بکوشد تا آن را کشف کند و بهره‌مند شود و برای تحقق کشف امام خود باید زمینه را فراهم

مقدمه

در قسمت‌های قبل درباره انتظار و ویژگی‌های جامعه منتظر بحث شد و بیان شد که این ویژگی‌ها جامعه را در زمینه‌های فکری و ظرفیت روحی و طرح‌ریزی آماده می‌کند. همچنین بحث رهبری و مدیریت و شاخص‌های آن مورد اشاره قرار گرفت و اینک ادامه بحث:

تحلیل تحمل مردم در دو سطح

در عصر غیبت نوبت فقاht است که زمینه امامت را فراهم سازد. ولی فقیه، شئونی دارد که مردم وظیفه دارند در عصر غیبت به او رو نمایند. اگر فقیه تحمل مردم را برای حکومت خود آماده بیند، کار او سنگین‌تر می‌شود. او باید با حکومت خود، بسترها و زمینه‌های ظهور را با تربیت جامعه منتظر بیافریند. در این صورت، مردم با تحمل حکومت فقیه عادل، خود را برای دست‌یابی به حکومت امام آماده می‌سازند و بدین‌وسیله، به سطح بالاتری از تحمل و ظرفیت می‌رسند تا قابلیت و لیاقت حکومت آسمانی و پاک را پیدا کنند و ضرورت چنین رهبر و امامی را احساس کنند و به این بلوغ برسند که انسان در این جهان هستی پیوند پیچیده و رابطه گستره‌ای دارد و به این رابطه‌ها آگاهی ندارد، پس رسالتی و همچنان امامتی می‌خواهد؛ رسالتی که قانون رابطه‌ها را بیاموزد و امامتی که پیوسته در هر مقطع تاریخی برای نسل‌ها جلوه دار و پیشوا باشد و آنان را مدیریت و رهبری نماید.

جامعه

انسان تا اندیشه‌های مدفون خویش و گنج‌های پنهان در درونش را بازخوانی نکند و به شناخت خویش و خودبازرگاری دست نیابد، جای گاه رفیعش را نمی‌شناسد و به کم‌ها قانون می‌شود و کمترین‌ها بر او حکومت خواهند نمود. چنین انسانی هرگز تحمل حکومت قامت بلند امامت را نخواهد داشت. هم‌چنان که گفته‌اند: «ان امرنا صعب مستصعب، لایحتمله الا ملک مقرب او نبیٰ مرسل او عبد مؤمن امتحن الله قلبه للابیان»^۱ تحمل امر و حکومت معصوم، به شهود تمام و یا دل عاشق و مبتلا و ساخته شده نیاز دارد.^۲

اهداف حکومت معصوم فراتر از رفاه، آزادی، امنیت، تکامل... است و حوزه حکومت معصوم هم بالاتر از سطح جامعه و مدت هفتاد سال زندگی دنیاست. براین پایه، حکومتی دیگر را بر می‌تابد و معیار و روش انتخابی دیگر را تقاضا می‌نماید. اگر به اهداف حکومت و قلمرو حکومت متناسب با قدر، استمرار و ارتباط انسان در هستی توجه نشود، می‌توان به همین حکومت‌های بافت و دست‌ساز فیلسوفان و نخبگان دلخوش بود و به دامپروری بزرگ شده هفتاد ساله دل‌گرم.^۳

تا زمانی که نگاه و تلقی مردم از خود دگرگون نشود، تحمل حکومت پاکان هستی را نخواند داشت، هم‌چنان که تاریخ گواهی می‌دهد، پس از داستان پرخون نیتو مردم به امام سجاد علیهم السلام روی نیاوردن. چون آنان به بیش از رفاه، امن و آزادی راه نیافته بودند و نمی‌خواستند و از خود بیش از اینها تلقی نداشتند.

فقیه عادل باید در تربیت جامعه منتظر همانند رسول خدا و امامان، آغازگر ارائه دین باشد، هم‌چنان که دین با رسول آغاز می‌شود و او پیوسته آیات حق را تلاوت می‌کند و می‌گوید که ای انسان

سازد و جامعه منتظر را تربیت نماید. از آن‌رو که چنین امامی ضرورت دارد، پس وجود دارد. انسان این‌گونه امامی را باید کشف کند و زمینه امامتش را فراهم سازد. همان‌گونه که آدمی بسیاری از نشدنی‌ها را شدنی ساخت. تنها کاری انجام می‌شود که برای انسان مسأله باشد و آن را بخواهد و خواستن توانستن، است. مقصود، آن نبوده که آدم‌ها به ناز و کرشمه در آیند؛ انسان باید با انتخاب خود امام را پذیرا باشد و زمینه‌های حکومتش را فراهم سازد؛ «لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ».^۴

فقیهان در عصر غیبت وظیفه دارند که با بینات، کتاب و میزان، آستانه تحمل مردم را ارتقا بخشند و آنان را به ظرفیتی برسانند که خواسته‌ها و تمایلاتشان، متناسب با قدر و اندازه وجودی‌شان گردد و حاکمیت فقیه عادلی را که می‌خواهد زمینه‌ساز ظهور دولت کریمه باشد، پذیرا شوند.

اگر مردم پذیرای حکومت فقیه عادل نشند و آن را تحمل نکنند و برای زمینه‌سازی ظهور پا پیش ننهند، ظلم فراغیر می‌شود. بشر پس از روگردانی‌ها از حق و چموشی‌های فراوان، همراه با حکومت‌های دست‌ساز خود و تمایلاتش، ستم آنها را می‌بیند و به خستگی و رنجیدگی می‌رسد.

بنابراین، مردم دو راه بیشتر ندارند:

۱. یا باید همراه با فقیه عادل براساس بینات، کتاب و میزان زمینه‌های تحمل حکومت معصوم را فراهم سازند و آن حقیقت در دسترس را با تلاش و کوشش کشف کنند و زمینه‌های کشف آن را آماده نمایند؛

۲. یا باید خود را به امواج پرتلاطم ظلم و جور بسپارند تا پس از کوبیده شدن بر صخره‌ها و تجریه‌های مکرر درد و رنج‌ها، خسته شوند و به انتظار بنشینند و رو به پاکان هستی آورند.

حدائق خالد

به درک اضطرارشان نزدیک می‌سازد و بدین صورت، زبان خواستن و دعای ایشان به جربان، می‌افتد. خواستنی در سطح جای‌گاه انسان، حکومتی در سطح اهداف بالاتر از رفاه و امن و...، قلمروی در سطح فراتر از جامعه و هفتاد سال دنیا. و حاکمی در سطح آگاهی، آزادی و عصمت. انسان این‌گونه با درک اضطرار به دعا و خواستن رو می‌آورد و به آستانه حاکمیت معصوم راه می‌پابد، همچنان که در توقيع شریف آمده است: «و اکثروا الدعاء بتعجیل الفرج فان ذلك فرجكم». کلید فرج در دعا و خواستن و کلید دعا و خواستن درک اضطرار است.

فقیه عادل، جامعه منتظر را با روش بیناتی به درک اضطرار می‌رساند و خواستن انسان‌ها را به بلوغ و شکوفایی می‌کشاند.

السلام عليك يا صاحب التدبیر.

سلام بر تنها رهبر جهانی.

السلام عليك يا سبیل الله الذي من سلك غيره هلک.

سلام بر تنها راه.

پی‌نوشت

۱. عضو هیئت علمی پژوهشکده مهدویت.

۲. سوره حید، آیه ۲۵.

۳. بصائر الدرجات، محمد بن حسن بن صفرا، ص ۲۶؛ بحار، ج ۲، ص ۷۱ و ص ۱۸۴، ح ۳۰ و ح ۷. [محققاً امر ما سخت و گران است و کسی تحمل نمی‌کند آن را مگر فرشته مقرب یا نبی مرسل یا بندۀ مومنی که قلیش از ایمان پرشه باشد.]

۴. ع - ص، وارثان عاشوران، ص ۳۶.

۵. ر.ک: پیشین.

۶. سوره فاطر، آیه ۱۵.

۷. سوره نمل، آیه ۶۲.

تو محتاجی، مفترقی و مضطربی و این‌گونه پیام کلام خداوند را می‌رسانند: **«أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ أَغْنِيُ الْخَمِيدُ»**.^۶

انسان زمانی به سرشاری و غنا می‌رسد که تدبیر و اختیار خود را محو تدبیر و اختیار آفریدگار هستی کند و به تفویض و تسليمه و اطاعت او بنشیند. این زمان آن‌گاه محقق شدنی است که آدمی ریشه‌های اضطرار و مراکز بی‌چارگی و افتقار خود را بشناسد و مجبور شود در برنامه‌ریزی، تدبیر، اختیار و انتخابش برای این انسان که در گستره قدر، استمرار و ارتباط‌هایش، بدان توجه می‌شود، به وحی روی آورد. از همین‌رو، فقیه عادل براساس روش بیناتی با دگرگون کردن تلقی افراد جامعه از خودشان، جای‌گاه آنان را در سطح هستی تبیین می‌کند و ضرورت اهداف حکومتی و قلمرو حکومتی متناسب با آن و در همان سطح را برای او روشن می‌نماید. و بدین‌سان، ریشه‌های اضطرار و افتقار او را به حاکمی آگاه و آزاد می‌شناسانند. انسان باید به واماندگی، بیچارگی، نیازهای واقعی و اضطرارش به وحی و حجت برسد و بخواهد که خواستن، توانستن است، همچنان که قرآن می‌فرماید: **«أَمَّنْ يَجِيبُ الْمُضْطَرُ إِذَا دَعَاهُ وَيُكْثِفُ السُّوءَ وَيُبَعْلِمُ حَلَفاءَ الْأَرْضِ»**.^۷ با همین اضطرار و درک بی‌چارگی و افتقار و واماندگی خویش، حجاب بین فطرت و مبدأ فیض را می‌توانیم برطرف سازیم.

چه کسی جز خداوند به فریاد مضطرب درمانده می‌تواند برسد؟ کسانی که به حال اضطرار برسند و اضطرار خویش را درک کنند و بدانند و از خدا بخواهند. خداوند هم بدی‌ها و سختی‌ها را از آنان برطرف می‌سازد و به حکومت و جانشینی زمین می‌رساند. فقیه عادل، با تبیین جایگاه انسان در هستی و دگرگونی در نوع تلقی افراد جامعه، آنان را

یادداشتی درباره جشن‌های نیمه شعبان

مراقب بدعت‌ها و رسوخ خرافات باشیم

سید محمد مهدی موسوی

تبیین زوایای گوناگون مهدویت برای جوانان و به ویژه پاسخ‌گویی به دهها و صدها شبههای است که در ارتباط با امام زمان(عج) طرح می‌شود. این وظیفه البته در وهله نخست از عالمان دینی مورد انتظار است و این که بتوانند متناسب با درک و فهم مخاطبان خویش و نیز بهره‌گیری از بیان شیوه و جذاب در انجام این مأموریت خطری موفق باشند و برای این کار چه زمانی بهتر از ایام نیمه شعبان و چه مکانی مناسب‌تر از چنین محافلی که جوانان در آن گردهم می‌آیند. چه خوب است بانیان این مجالس و محافل از استاید و روحانیونی که در این زمینه دارای تخصص لازmand و از انحرافات و آسیب‌ها جدایند بهره‌کافی برند.

آنچه مشخص است این که متاسفانه عوامل تحریب فرهنگ مهدویت متاسفانه در سالهای اخیر افزایش یافته است. شاید اشاره به این عوامل به اختصار لازم باشد تا خطرها مطرح گردند و افرادی که برای مقابله با

عوامانه، ضمن آن که حال و هوای مذهبی و معنوی جشن‌ها را کمرنگ و نامحسوس می‌کند، به دلیل رسوخ خرافات و بدعت‌هایی در آن، ذهن جوان مسلمان ایرانی را از درک حقیقت و معرفت مهدوی دور می‌کند؛ حقیقت و معرفتی که بی‌گمان غایت اصلی همه این شور و شعفها و برگزاری جشن‌ها می‌باشد و غفلت از آن ضایعه اسف باری است که دل نازنین امام عصر(عج) را به درد می‌آورد.

مسئله تأسف بار دیگر پخش موسیقی‌های لس‌انگلی در برخی چادرهایی است که به مناسبت نیمه شعبان در کوچه و محلات دایر می‌شود که گذشته از حرمت شرعی آن، خود عامل و هن اهل بیت علیاً و شخص امام زمان(عج) است. البته ناگفته نماند که در سالیان اخیر حجم این قبیل ناهنجاری‌های دینی در شهرها رو به کاهش گذاشته است با این حال نمی‌توان به طور کلی از وجود آن غافل شد و بی‌تفاوت از کنارش گذشت. نکته حائز اهمیت دیگر در این میان ضرورت

ماه شعبان که از راه می‌رسد، پس از سپری شدن آغازین روزهای آن که مصادف با ولادت امام حسین علیه السلام و امام سجاد علیه السلام است، گویی شهر و دیار، کوی و بزرگ به جنبش و تکاپو برای گرامیداشت مولد نیمه شعبان می‌افتد و از این رهگذر صحنه‌های زیبای عشق به مهدی موعود علیه السلام در جنبشی کامل‌مردمی و عاشقانه خلق می‌شود که بدون شک در ایام دیگر سال مثل آن تکرار ناشدندی است.

برگزاری جشن‌های باشکوه نیمه شعبان اگر چه زیبا و پر از حسن است اما متأسفانه رسوخ خرافات و انجام برخی حرکات نستجیده، زیبایی آن را تحت الشعاع قرار می‌دهد، به عنوان مثال ساختن مجسمه‌های اژدها، حیوانات و این قبیل ساخته‌های

امام زمان علیه السلام را با علم خود در این دوران غربت یاری نمایند.
فرهنگ مهدوی مظلوم است . این مظلومیت را حوزه های علمیه با قیام علمی و تبلیغی خود می توانند برطرف کنند.

وختم کلام هم این که اگر ما ادعای شیعه بودن داریم و خود را از محبان حضرت حجت(عج) به حساب می آوریم - که انشاء... همین گونه هم است - باید ضمن حضور در شادی های اهل بیت علیهم السلام با رفتار و کردار خود وظیفه شیعه بودن خویش را به درستی انجام دهیم و بکوشیم که در برگزاری جشن های ماه شعبان، موجب عزتمندی بیشتر دین و آیین مان گردیم نه این که خدای ناکرده با افتدان در دام خرافات، موجب وهن بزرگان دین مان باشیم.

طرح می شود و افراد بی خبر نیز آنرا باور می کنند و این اماکن به محل رفت و آمد های عمومی تبدیل می شوند و عناصر فریبکار هر روز پیرایه هائی نیز بر پیرایه های موجود اضافه می نمایند .

۷- رواج ملاهی و مناهی و منکرات در مجالس جشن نیمه شعبان و به فراموشی سپرده شدن سنت های قدیمی که بر اعتقادات دینی استوار بودند و پایه های اعتقادی مردم را تحکیم می کردند .

۸- سوء استفاده هائی که دشمنان مهدویت از رواج خرافات در میان مردم می کنند و اصل اعتقاد به مهدی موعود را زیر سوال می بردند .

در برخورد با این خطرها وظیفه همه پیروان اهل بیت بسیار سنگین است. با تمام تلاش و کوشش مراجع بزرگوار و علمای دلسوز، باز به نظر می رسد، جای افرادی چون شهید مطهری خالی است که با قلم و بیان خود در برابر اینهمه انحرافات ایستاده و

این خطرها احساس وظیفه می کنند به فکر چاره بیافتند .

۱- ترویج خرافات و پیرایه بستن به وجود مقدس حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف .

۲- توقیت یا تعیین زمان برای ظهور حضرت با آن که مورد نهی صریح است و کسی نمی تواند و حق ندارد زمانی برای ظهور تعیین کند.

۳- ادعای ارتباط با حضرت حجت علیه السلام که شمار مدعیان در سالهای اخیر رو به فزونی رفته و همچنان ادامه دارد .

۴- بیان این قبل ادعاهای - چه مربوط به گذشته و چه مربوط به حال - توسط بعضی سخنرانان و مذاخان و سرگرم کردن مردم بی خبر به مطالبی که با مبانی دینی در تضاد است .

۵- پخش برخی مطالب سست از رسانه ملی که وجهه ای حکومتی دارد و در باور مردم تاثیرگذار است .

۶- اضافه شدن بر تعداد اماکنی که ادعای تعلق آنها به حضرت امام زمان علیه السلام از طریق افراد سودجو

قسمت ششم

احمد حاج قلی ۱

مقدمه

در شماره‌های قبل علل و عوامل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی پیدایش مدعیان و فرقه‌های انحرافی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نمونه‌هایی از مدعیان و منحرفان بیان شد. اینک به افراد دیگری از منحرفان اشاره می‌شود.

۵. حسین بن منصور حلاج: هر چند این شخص، شخصیتی جنجالی است و عده‌ای او را جزء عرفا و نیکان می‌شمارند؛ اما طبق آنچه که در بعضی منابع مهم و معتبر آمده است او مردی حیله‌گر بوده و ادعای وکالت از جانب امام زمان ع را داشته است.

او در راستای رونق بخشیدن به بازار خود، نامه‌هایی به ابوسهل نوبختی که از علمای نامی شیعه بود نوشت و در آن‌ها خود را وکیل صاحب الزمان ع معرفی کرد ولی ابوسهل نوبختی (ره) برای اینکه دروغش را برای مردم علی کند از وی خواست برای اثبات ادعایش ریش او را که سفید شده بود سیاه کند. اما وقتی حلاج این پاسخ را شنید متوجه شد که تیرش به خطأ رفته است و گویا بعد از این ماجرا برای جلب توجه شیعیان قم به آن شهر می‌رود و خود را فرستاده و وکیل امام معرفی می‌کند که با واکنش تند پدر شیخ صدق (ره) و مردم موافجه می‌شود و او را از شهر بیرون می‌کنند؛ البته او هم مانند خیلی از مدعیان دروغین به این ادعا بسنده نکرد بلکه گفته شده است که او حتی مدعی روبیت و خدایی نیز شد.^۳ و به همین جهات در توقیعی مورد لعن امام زمان ع قرار گرفت.^۴ خانم ناصری (یکی از حضار جلسه) - که گویا از آنچه در مورد حلاج شنیده بود کمی دلگیر شده بود - گفت: «به نظر می‌رسد ادعای روبیت افرادی مانند حلاج دلیل بر مذمت کردن آنها نمی‌تواند باشد چرا که عرفا در حالت جذبه ممکن است چیزهایی بگویند که ظاهرش کفرآمیز است اما در واقع این قبیل سخنان «شطح» است و باید توجه شود.

استاد حقیقت‌گو پس از مکثی کوتاه گفت: «داشتن رویه شهامت و نپذیرفتن سخن بی‌دلیل در وجود شما قابل تحسین است. اما درباره فرمایش شما باید عرض کنم که اولاً؛ سخن گفتن باید طبق اصول محاوره و توجه به معانی الفاظ باشد تا ارتباط کلامی درست برقرار شود. و این سیره عقلائی است. بنابراین انسان نمی‌تواند برای ابزار مقاصد خود از هر لفظی استفاده کند و بعد هم مدعی شود که منظورم از این حرف چنین و چنان است؛ در غیر این صورت نمی‌توانیم به صحت برداشت خود از سخنان دیگران اعتماد داشته باشیم و همه سخنرانی‌ها، کلاس‌ها... باید تعطیل شود چون ممکن است مراد صاحب سخن چیزی غیر از معنی ظاهری و لغوی آن باشد. ثانیاً؛ اگر چنین سخنانی از عارف و... روا بود پیامبر ص و اهل بیت معصوم که بالاتر از همه عرفا می‌باشند چنین ادعاهایی می‌کرند در حالی که هرگز آنها مقامی فراتر از بندگی برای خود ادعا نکرند.

ثالثاً؛ حلاج صوفی است نه عارف و بنابر روایتی که مرحوم مقدس اردبیلی ذکر کرده است امام صادق ع تأویل و توجیه کلمات صوفیه را مذمت کرده و فرموده‌اند: «صوفیان دشمنان ما هستند پس هر کس به آنها میل کند از آنان است و با آنها محشور خواهد شد و به زودی کسانی پیدا می‌شوند که ادعای محبت ما را می‌کنند و به ایشان نیز تمایل نشان می‌دهند، خود را به ایشان تشبیه نموده و لقب آنان را بر خود می‌گذارند و گفتارشان را تأویل می‌کنند. بدآن که هر کس به ایشان تمایل نشان دهد از ما نیست و ما از او بیزاریم و...».^۵

آقای جلیلی گفت: «استاد بخشید! ظاهراً روایتی که ذکر فرمودید درباره صوفیان غیر شیعه است که دشمن اهل بیت ع می‌باشند نه صوفیان شیعه.»

استاد در پاسخ آقای جلیلی گفت: «البته بحث ما صوفیه نیست اما سؤالات و فرمایشات شما ما را مقداری به این بحث کشاند و از بحث اصلی دور کرد که از همه شما عذر خواهی می‌کنم و در ارتباط با فرمایش دوستمن توجه شما را به نکته‌ای جلب می‌کنم و آن این که اهل‌بیت علیهم السلام هیچ گاه روی خوش به هیچ کدام از فرقه‌های صوفیه نشان نداده‌اند و با همه آنها به شدت مخالفت کرده‌اند.^۶ مناسب است برای پایان دادن به این قسمت از بحث قسمت‌هایی از یک روایت طولانی را خدمتان عرض کنم و بعد به ادامه بحث بپردازم:

محمد بن حسین بن ابی خطاب گوید: «خدمت امام هادی علیه السلام در مسجد النبی علیه السلام بودم که عده‌ای از یاران حضرت از جمله ابوهاشم جعفری وارد شدند و پس از آن گروهی از صوفیان وارد مسجد شده و در گوشه‌ای حلقه زدند و به گفتن «لا اله الا الله» پرداختند: امام به ما فرمود: «به این فریبکاران توجه نکنید که جانشین شیطان و ویران‌گران پایه و ارکان دین هستند... پس هر کس به زیارت مرده یا زنده یکی از آنان برود، گویا به دیدار شیطان رفته است...». یکی از اصحاب عرض کرد: «هر چند آن فرد [صوفی] حقوق شما را بشناسد؟» امام همانند فردی خشمگین به او نگاه کرد و فرمود: «این حرف را رها کن هر کس اعتراف به حقوق ما بکند هیچ گاه نافرمانی ما را نمی‌کند آیا نمی‌دانی که اینها پست‌ترین طوایف صوفیه‌اند، و همه صوفیان با ما مخالفند و روش آنها مخالف با روش ما است...».^۷

احمدی یکی دیگر از حضار پرسید: گه گاه بزرگانی در میان اشعار خود از حلاج و سردار رفتند او اشعاری آورده‌اند. این‌ها چگونه است. استاد گفت: بله گاه فرد ضرب المثل می‌شود. اینجا به کار بردن نام شخص تأیید او را به همراه ندارد یعنی شاعر و گوینده به مقاومت، شهره شدن و سردار رفتن کار دارد نه به شخص لذا به صرف نام بردن از شخصی، دلیل بر تأیید او نیست.

۶. محمد بن علی شلمغانی معروف به ابن ابی العزاقر: او دارای کتاب‌های روایی بود و جزء محدثان شمرده می‌شد و حتی از سوی سومین نائب خاص امام زمان علیه السلام (حسین بن روح) در میان بنی بسطام نماینده‌گی داشت اما دچار لغزش شد و مطالبی کفرآمیز را به دروغ به وی نسبت می‌داد تا اینکه ایشان او را مورد لعن قرار داد و از او بیزاری جست و مردم را از پیروی او نهی کرد ولی او دست به توجیه زد و گفت لعنت به معنی دور کردن است و معنی جمله (حسین بن روح) که در حق من گفته است «لعنه الله» این است که خدا او را از عذاب و آتش دور کند. بالاخره کار به جایی رسید که حضرت مهدی علیه السلام او را در توقیعی مورد لعن قرار داد.^۸

۷. ابودلف کاتب: او بعد از رحلت سفیر چهارم (سمیری) - رضوان الله عليه - مدعی نیابت شد و دچار غلو و تفویض گردید و کارش به دیوانگی کشیده شد.

در این هنگام استاد نگاهی به ساعت دیواری مسجد کرد و گفت: دیگر وقت گذشته است، اجازه بدھید این بخش از بحث را در همین جا به پایان برسانم و از جلسه آینده پی‌گیری کنیم.

ادامه دارد

پی‌نوشت

۱. استاد و کارشناس فرقه‌های انحرافي.
۲. رک: کتاب الغيبة، شیخ طوسی، ص ۴۰۳ - ۴۰۴، ح ۳۷۶ و ۳۷۷.
۳. رک: سفینه البحار، شیخ عباس قمی، ج ۲، ص ۳۱۳.
۴. رک: الاجتاج، شیخ طبرسی، ج ۲، ص ۵۵۳، ح ۲.
۵. حدیقة الشیعه، مقدس اردبیلی، ص ۵۶۲ - ۵۶۳، سفینه البحار، شیخ عباس قمی، ج ۵، ص ۱۹۸ و نقدی جامع بر تصوف، شیخ حر عاملی، ترجمه عباس جلالی، ص ۴۹.
۶. رک: حدیقة الشیعه، همان، ص ۵۶۲ - ۵۶۳، سفینه البحار، همان، ج ۵، ص ۱۹۷ - ۲۰۰ و خیراتیه در ابطال صوفیه، آقا محمد علی بن علامه وحید بهبهانی، ج ۱، ص ۳۶ - ۴۵.
۷. حدیقة الشیعه، همان، ص ۶۰۲ - ۶۰۳ و سفینه البحار، همان، ج ۵، ص ۱۹۹، ح ۵.
۸. رک: کتاب الغيبة، همان، ص ۴۰۳ - ۴۱۱.
۹. رک: همان، ص ۴۱۲ - ۴۱۴.

مکان پیسم ر در عرصه

قسمت دوم

مقدمه

در قسمت قبل در مورد مفهوم اخلاق و دولت اخلاقی مطالبی بیان شد و اینکه دنباله بحث:

از مجموع احادیث، استنباط می‌شود که برای انسان، در دوره حکومت امام مهدی ع تمام ایده آل‌ها و آرزوهای حقی که دارد و ممکن است که به آن‌ها دست بیازد، تحقق خواهد یافت و پیشرفت به گونه‌ای است که بالاتر از آن قابل تصور نیست. از نظر علمی، اخلاقی، اقتصادی، امنیتی، آدمی به کمال مطلوب خود خواهد رسید و در این میان رشد اخلاق و ملکات حمیده در انسان‌ها در پرتو دولت کریمه که بی‌شک دولتی اخلاقی و با کرامت است خیره کننده خواهد بود.

امام باقر ع در توصیف رشد اخلاقی در عصر مهدی می‌فرماید:

«اذا قام قائمنا و وضع على رؤوس العباد ...: اكمل به اخلاقهم»؛ وقتی قائم ما قیام کند دستی بر سر بندگان ما می‌کشد و اخلاقشان را به کمال می‌رساند.

در احادیث مختلف گوشه‌ای از شیوه و برنامه‌های امام عصر ع در رشد اخلاقی و ارزشی انسان‌ها به تصویر کشیده شده است. ما با استفاده از این احادیث، برخی از کارهایی را که امام عصر ع برای رشد اخلاق و تربیت معنوی انسان‌ها انجام می‌دهند اشاره می‌کنیم.

۱. تعلیم از طریق عمل

کارآمدترین روش در تعلیم و تربیت انسان‌ها عامل بودن مریبی به گفته های خود است. اساساً رمز توفیق انبیا و امامان معصوم ع در امر تبلیغ دین شیوه رفتاری آن بزرگواران است. رفتار و حرکات حضرت حجت ع نیز در آن دوران که در معرض دید عموم قرار خواهد داشت، بالاترین آموزش و تعلیم عملی معارف قرآن و اهل البیت ع به شمار می‌رود؛ زیرا وجود امام ع جلوه تمام عیار برنامه‌ها و دستورهای الهی است امام رضا ع در مورد ویژگی های امام زمان ع می‌فرماید:

«امام داناترین، حکیم‌ترین پارساترین، حلم‌ترین، شجاع‌ترین و بخشندۀ‌ترین مردم است. او برای مردم از خودشان سزاوارتر، از پدر و مادرشان مهریان تر و در برابر خداوند از همه متواضع‌تر است. آن‌چه به مردم فرمان می‌دهد، خود پیش از دیگران به آن عمل می‌کند، و آن‌چه را که مردم را از آن نهی کند، خود بیش از همگان از آن می‌پرهیزد.»^۳

امام در حقیقت با عمل خود اخلاق را به مردم نشان خواهد داد و آنان اخلاق را عمل‌آخواهند آموخت.

۲. عدالت اخلاقی

یکی از معانی لغوی عدل، قرار دادن هر چیزی در جای خودش است.^۴ معانی دیگر نیز در لغت برای عدل و عدالت آمده است. عدالت به یک معنا صفت فعل خداوند است و وقتی گفته می‌شود خدا «عادل» است مقصود این است که هر چیزی را در جای خودش آفریده «و بالعدل قامت السموات والارض».

شد اخلاق رژه‌ور

حامد اسلام‌جو

در بحث اخلاقی مقصود از عدالت، اعتدال قوای نفس و تسلط عقل بر شهوت غضب و وهم است. لذا عدالت یکی از اوصاف مؤمنین حقیقی است و از اهداف تربیت اسلامی به شمار می‌رود که با نفی ظلم در حوزه ارتباط با خدا، برای خویشتن و جامعه محقق می‌شود.

در حقیقت «عدالت اخلاقی» ملکه‌ای است که اگر آدمی بدان آراسته شود، بی هیچ اکراه و اجباری همواره در برابر قوانین الهی متواضع خواهد بود و به جای قانون گریزی به قانون پذیری روی می‌آورد، کسی که به عدالت متصل باشد کوچکترین ظلم یا خلاف ادب و اخلاق از او سر نمی‌زند و حتی دانه‌ای را از دهان مورچه‌ای بیرون نمی‌کشد. به همین خاطر تمام خلائق و موجودات از دست او در اینمی‌اند و در واقع او مظہر بعضی از اسماء الهی مثل «یا امان» خواهد بود البته این معنا درجه بالای عدالت است که تا رسیدن به عصمت دارای مراتبی است و این معنای بیان نورانی امام عصر علیه السلام است که فرمود: «انی امان لأهل الأرض». ^۵ امام عصر علیه السلام به عنوان حجت الهی با دارا بودن بالاترین ملکات اخلاقی، تندیس عدالت اخلاقی در بین مردم خواهد بود امام علیه السلام با تربیت و پرورش انسان‌ها آن‌ها را به صفت عدالت آراسته می‌گرداند امام علیه السلام درباره احیای عدالت توسط امام مهدی علیه السلام می‌فرماید: «فیریکم کیف عدل السیره؛ پس [مهدی علیه السلام] عدالت واقعی را به شما نشان خواهد داد که چگونه است...».^۶

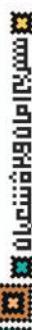
علی علیه السلام در خطبه ملاحم می‌فرماید:

«يعطف الھوی علی الھدی اذا عطفوا الھدی علی الھوی ... فیریکم کیف عدل السیرة و یحیی میت الکتاب و السنۃ»^۷

چون مهدی علیه السلام ظهور کند خواهش‌های نفسانی را به هدایت آسمانی بازگرداند، پس از آن که رستگاری را به هوای نفس بازگردانده باشند.... مهدی علیه السلام به شما نشان خواهد داد که روش عادلانه در حکومت چگونه است و آن‌چه را که از کتاب و سنت متروک مانده، زنده خواهد ساخت».

پی‌نوشت

۱. کارشناس و نویسنده.
۲. بحار الانوار، ج ۵، ص ۳۳۶.
۳. من لا يغفره الفقيه، ج ۴، ص ۴۱۹.
۴. ووضع کل شیء موضعه.
۵. بحار الانوار، ج ۷، ص ۳۸.
۶. نهج البلاغه، خ ۱۳۸.
۷. روزگار رهایی، کامل سلیمان، ۶۰۶.

یک نفر دلش شکسته بود. توی ایستگاه استجابت دعا منظر نشسته بود. منظر، ولی دعای او دیر کرده بود. او خبر نداشت که دعای کوچکش توی چار راه آسمان پشت یک چراغ قرمز شلوغ گیر کرده بود . او نشست و باز هم نشست . روزها یکی از کنار او گذشت .

روی هیچ چیز و هیچ جا از دعای او اثر نبود . هیچ کس از مسیر رفت و آمد دعای او با خبر نبود . با خودش فکر کرد: پس دعای من کجاست؟ او چرا نمی‌رسد؟ شاید این دعا راه را اشتباه رفته است!

پس بلند شد، رفت تا به آن دعا راه را نشان دهد. رفت تا که پیش از آمدن برای او دست دوستی تکان دهد. رفت. پس چراغ چار راه آسمان سبز شد. رفت و با صدای رفتنش کوچه‌های خاکی زمین جاده‌های کهکشان سبز شد . او از این طرف، دعا از آن طرف در میان راه با هم آن دو رو به رو شدند. دست توی دست هم گذاشتند از صمیم قلب گرم گفت و گو شدند و ای که چقدر حرف داشتند... برفها کم کم آب می‌شود شب، ذره آفتاب می‌شود و دعای هر کسی رفته رفته توی راه مستجاب می‌شود.

تقدیم به اونهایی که تا اخیرین لحظه توی ایستگاه استجابت دعا می‌مونند قلبم کاروانسرای قدیمی است. من نبودم که این کاروانسرا بود/پی اش را من نکنم. بنایش را من بالا نبردم. دیوارش را من نچیدم.

من که امدم او ساخته بود و پرداخته و دیدم که هزار حجره دارد. واژه هجره قندیلی اویزان که روشن بود و می‌سوختوaz روغنی که نامش عشق بود. کلیدش را به من نمیدهنند. درها را خودش می‌بینند. خودش باز می‌کند. اختیار داری اش با اوست. اجازه همه چیز: قلبم کاروانسرای قدیمی است. همه می‌ایند و می‌رونند. هیچ کس نمی‌تواند بماند که مسافر خانه جای ماندن نیست. می‌رونند و جز خاک رفتشان چیزی برای من نمی‌مانند.^۱

دلنشته

امام خوبان، حالا وقتیش رسیده بیایی، همه دست به دعا برداشتند، روز تولدت فرا رسیده، بیا، جمکران را ببین، همه تو را می‌خوانند، همه از دغدغه‌های روزگار دست برداشته‌اند و به جمکران آمدند، از روزهای قبل به یادت بوده‌اند تا این روز فرا رسد و به زیارت بیایند، همه دلتنگ تواند، می‌دانند نگاهشان می‌کنی، در کنارشان هستی، ولی چشمان گناهکار نمی‌گذارد تو را ببینم، آخر کی انتظار به سر می‌آید، چهل روز دعای عهد خواندیم و با تو عهد بستیم و هر روز عهد تازه من و تو، با صدای غریبانه ترا طلبیدیم و در جست و جوی تو هر روز پر کشیدیم، مهدی جان اگر باز هم سالها در غربت باشیم عهد من و تو هر روز افرون تر می‌شود و گام‌هایمان پر امیدتر، و همه منتظریم که زودتر بیایی!

وقتی به ابتدای جاده جمکران می‌رسیم می‌پرسیم، پس امام ما کی می‌آید، ای جاده نور و روشنایی! ای جاده امید، پس پناه ما کی می‌آید؛ اینک نوبت ماست که او را باری کنیم تا اشیاق ظهور در انتظارمان نمایان باشد.

مهدی جان به من سعادت عنایت فرمودی تا در راه تو قدم برداریم و لطف عظیمی به من داشتی که همان آرامش قلبی و احساس درونی من است که یاد تو و دعا برای تو در درون ایجاد کرده،

چرا خیلی از انسانها فقط به جمکران می‌آیند و دعا و نماز می‌خوانند و زیارتی می‌کنند و بعد که می‌روند تا هفته دیگر و یا سالی دیگر اصلاً به یاد شما نیستند و نیاز به امام زمانشان را احساس نمی‌کنند و دنیای زیایی که با آمدن شما ایجاد می‌شود را درک نمی‌کنند. و تلاش برای زمینه سازی آن جهان زیبا و آباد نمی‌کنند.

مهدی جان! ای کاش قلبم را در می‌آوردی و بیش خود نگاه می‌داشته باشم و آنچنان که شایسته اطاعت شما است اطاعت کنم، و برای آمدن نمی‌باید و همیشه به همین اندازه شما را دوست داشته باشم و آنچنان که شایسته اطاعت شما است اطاعت کنم، و برای آمدن شما لحظه شماری کنم، بعضی وقتها که کمتر به یاد شما هستم می‌ترسم، می‌ترسم که مبارا! شما را فراموش کرده باشم.

مهدی جان! شیطان را از ذهن من دور کن تا عبودیتم کامل شود، و مطیع اوامر شما باشم، افکار من را قوی کن تا از وسوسه‌های شیطان نجات یابم و یادت را در دل من چون آتش شعله ور کن نه مثل شمعی که سوسو می‌زند و با هر نسیمی و دسیسه ای خاموش شود، این تولد را آخرین تولد بدون حضور خود قرار بده تا ما هم توفیق دیدارت را و خدمت در کنار پرچمت را داشته باشیم، مهدی جان! به من نظری کن که آن گونه که شما می‌پسندید خود را بسازم که از یاران شما باشم واین لیاقت را به من بده که در دغدغه‌های زندگی، شما بالاترین این دغدغه‌ها باشید، و فقط شما باشید و یاد شما و دعا برای شما، از اعماق قلبم بارها و بارها می‌گوییم خیلی دوست دارم، و افتخار می‌کنم که مسلمانم و چنین امام خوبی دارم، آن مسلمانی که دوست واقعی شما باشد و جانش را زیر پاهای شما می‌اندازد، امام خوبان، همه شما را دوست دارند، حتی بچه‌ها با شنیدن نام شما احساس خوبی پیدا می‌کنند. چرا ما لیاقت منظر واقعی بودن را نداریم، چرا آنچنان که باید، زمینه و شرایط را برای شما آماده نمی‌کنیم، شما می‌کنیم که از همه مهربان تری، چرا مثل کسی که مهربان زندگیش که پدر و مادر می‌باشد، برای نبودن شما و دوری از شما، زاری و گریه نمی‌کنیم. آقا جان! بی‌تابی ما را به آن درجه برسان که یاران واقعی، واقعی شما باشیم.

فرشته اربابی

۱. بنیاد فرهنگی حضرت مهدی صلی الله علیه و آله و سلم شعبه لرستان.

ل زن ۹۱۹۹۹

مناسبات‌های قمری

۳ شعبان = ۴ مرداد، میلاد امام حسین علیه السلام

امام حسین علیه السلام دومین مولود از پیوند مبارک حضرت علی علیه السلام و فاطمه علیه السلام در سوم شعبان سال چهارم ه. ق متولد شدند و خانه نبوت بار دیگر غرق نور و شادی شد. در انتخاب نام این مولود، حضرت علی علیه السلام پیامبر را بر خود مقدم نمود. پیامبر عظیم الشأن اسلام هم خدا را بر خود مقدم نمود. جبرئیل از طرف خداوند نام حسین را به پیامبر ابلاغ فرمود. این روز به مناسبت جانفشانی‌ها و پاسداری‌های حضرت ابی عبدالله الحسین علیه السلام ناب محمدی علیه السلام به روز پاسدار نامگذاری شده است.

۴ شعبان = ۵ مرداد، میلاد حضرت عباس علیه السلام و روز جانباز

حضرت عباس شمره ازدواج فاطمه کلابیه با حضرت علی علیه السلام است. این نوزاد را عباس نام نهادند. امام علی علیه السلام که در فکر آینده اسلام بودند این ازدواج و این مولود را در مسیر قیام فرزندشان دانستند. به خاطر رشادتها و جانفشانی‌های این سردار امام حسین علیه السلام، این روز را روز جانباز نامگذاری کردند. شخصیتی که با دادن دو دست خود، عنوان جانبازی را قبل از شهادت دریافت کرد. در فضیلت جانبازی‌اش این روایت ادا کننده حق مطلب است که به فرموده امام صادق علیه السلام: «خداؤند در آخرت به جای دو دست داده در راهش، دو بال به حضرت عباس علیه السلام خواهد داد که بهشتیان و فرشتگان به آن مقام، غبطه خواهند خورد».

۵ شعبان = ۶ مرداد، میلاد امام سجاد علیه السلام

در سال ۳۸ هجری در چنین روزی دومین فرزند امام حسین علیه السلام متولد شد. او را علی نامیدند. در حدیثی از امام حسین علیه السلام آمده که «خداؤند هر چه به من فرزند پسر عطا کند به کوری چشم معاویه نام آنها را علی خواهم گذاشت» چرا که معاویه دستور داده بود هر که نام فرزندش را علی گذاشت بکشنند. این شخصیت بزرگ، رهبری و امامت را در کاروان کربلا از عصر عاشورا - زمان شهادت پدر گرامیش امام حسین علیه السلام - بر عهده گرفت و در مجلس عبیدالله و مجلس شام به شکلی بسیار زیبا به افشاگری و محکوم نمودن جنایات دستگاه بنی امية پرداخت.

۱۱ شعبان = ۱۲ مرداد، میلاد علی اکبر علیه السلام و روز جوان

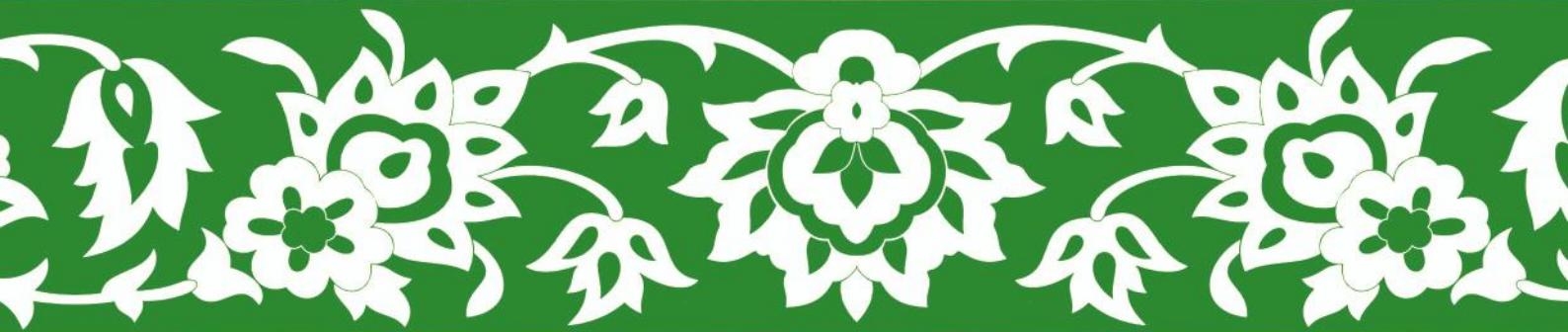
در چنین روزی از سال ۳۳ هجری قمری امام حسین علیه السلام با تولد اولین فرزندش مسرور شدند. امام حسین علیه السلام نام پدر گرامیش را برای مولود عزیزیش انتخاب کردند. این مولود در روز عاشورا آنچنان زیبا درخشید که دشمن را حیران کرد. شبیه‌ترین فرد به پیامبر - خلقاً و خلقاً - از او چهره‌ای دوست داشتنی آفریده بود که در صحنه کارزار، دشمن را متوجه این ویزگی نمود. چقدر زیباست که این روز به عنوان روز جوان نامگذاری شده است. باشد که جوانان این مرز و بوم در گرفتن الگو چنین شخصیتی را سرمش خود قرار دهند.

۱۵ شعبان = ۱۶ مرداد، میلاد امام زمان علیه السلام و روز جهانی مستضعفان

در پانزدهم شعبان ۲۵۵ ه. ق آخرین حلقه امامت و وصایت پا به صحنه گیتی نهادند و تمام آرزوهای خلیفه وقت عباسی و دشمنان اهل بیت را به یأس و نامیدی تبدیل کردند. داستان ولادت حضرت آنقدر زیباست که هر بار خواندن آن لذت آفرین است. نامش هم نام پیامبر عظیم الشأن اسلام است و کنیه‌اش کنیه اوست و در سیما و قیافه شباهت بسیار به پیامبر دارند.

موعدود تمام ملت‌ها، ادیان و مذاهاب متولد شد و انشاء الله روزی ظهور خواهد نمود و جهان را از خیر و برکت حضورش منور خواهد کرد. روز ولادتش به حق، روز جهانی مستضعفان نامگذاری شده است.

مناسبات‌های شمسی

۵ مرداد = ۴ شعبان، سالروز عملیات موصاد.

رژیم بعث عراق در یک حرکت ناجوانمردانه برای ضربه زدن به نظام مقدس جمهوری اسلامی متولّ به نیروهای - به اصطلاح - سازمان آزادی بخش خلق ایران شد تا از طریق آن‌ها با گشودن جبهه‌ای جدید به دستاوردهای نظامی مهمی دست یابد. سازمان منافقین با عملیات فوج جاویدان به خاک میهن عزیزان حمله‌ور شد به خیال این که کشور جنگ زده، توانی برای دفاع و حمله ندارد. در چنین روزی بود که نیروهای خودی با انجام عملیات مرصاد ضمن تار و مار کردن نیروهای خودفروخته، شماری از آنان را کشته و دستگیر کردن و در مدت کوتاهی چنان شکست سنگینی به آنان وارد کردن که جهان، آن روز مات و مبهوت شد. نام مرصاد از این آیه قرآن گرفته شده که «انک لبالمرصاد»^۱ خداوند در کمین ستمگران است.

۱۴ مرداد = ۱۳ شعبان، سالروز صدور فرمان مشروطیت

مظفرالدین شاه در یک اقدام تاریخی به نظام مشروطه در کشور رسمیت بخشید. در پی درخواست‌های مکرر علمای بلاد، این شاه مريض و بيمار در روزهای آخر پادشاهي طی دستخطی، فرمان مشروطیت را صادر کرد. گرچه اين فرمان بلافضله با آمدن محمد على شاه قاجار - پسر مظفر الدین شاه - عملاً زير پا گذاشته شد و اين شاه مستبد به قلع و قمع مخالفان خود پرداخت اما بعدها ثمرات آن ظاهر گشت.

۲۶ مرداد = ۲۵ شعبان، آغاز بازگشت آزادگان سرافراز به میهن اسلامی

بالاخره بعد از سالها انتظار در چنین روزی از سال ۱۳۶۹ رژیم صدام با آزادی اسرای ایران موافقت کرد. گرچه ایران اسلامی در مناسبات‌های مختلف، اقدام به آزادی گروهی از اسرای عراقی می‌کرد اما رژیم بعضی عراق تا این تاریخ کوچکترین نوشی در این باره نشان نداد. مسأله آزادسازی اسرای ۲ کشور پس از نامه نگاری‌های صدام حسین - به عنوان رئيس شورای فرماندهی عراق و رئيس جمهور آن زمان کشور - حجت الاسلام و المسلمین هاشمی رفسنجانی - رئيس جمهور وقت ایران اسلامی - اتفاق افتاد.

۲۷ مرداد = ۲۷ شعبان، کودتا ننگین ۲۸ مرداد

با استقرار حکومت مردمی به رهبری مصدق و فرار شاه از ایران، طرح کودتا بر علیه دولت قانونی مصدق از سوی آمریکایی‌ها و انگلیسی‌ها کلید خورد. بنا بود این کودتا در روز ۲۵ مرداد صورت بگیرد که به خاطر شکست در آنروز، روز ۲۸ مرداد برای کودتا انتخاب شد. با دستگیری مصدق و حامیانش و بازگشت شاه به ایران و محکمه و اعدام مخالفان روند دموکراسی متوقف شد و مردم ایران بار دیگر از داشتن حکومت دلخواه محروم شدند.

پی‌نوشت

۱. پژوهشگر مباحث مهدویت.
۲. سوره فجر، آیه ۱۳.

حسین علیه السلام و در تعزیت روز عاشورا یاد
حضرت مهدی علیه السلام را فراموش نمی کنیم
و از خدا می خواهیم ما را از یاوران آن
امام منتظر برای خونخواهی آن امام
شهید قرار دهد.

در روایتی می خوانیم:

حضرت سید الشهداء علیه السلام در کربلا رو
به اصحاب و یاوران خود کرد و فرمود:
قدم رسول خدا علیه السلام فرمودند:
فرزندم حسین علیه السلام در سرزمین کربلا
غribانه، تنها و با لب تشنه به شهادت
می رسد هر کسی او را یاری دهد همانا
مرا و فرزندش حضرت مهدی علیه السلام
یاری کرده است.^۲

اما برای ما که در کربلا حاضر
نیودیم و نتوانستیم جان خود را فدای
سالار شهیدان کنیم حالا چگونه
می توانیم در زمرة یاری گران آنان
باشیم؟ در پاسخ می توان گفت، یاری
کردن را می توان به یاری قلبی و زبانی
و عملی انجام داد.

یاری قلبی

یاری قلبی یعنی ما در دل خواهان
یاری امام حسین علیه السلام باشیم و بگوییم
اگر ما آن زمان حاضر بودیم آن امام
غريب را یاری می کردیم. امام رضا علیه السلام به
ابن شعیب می فرماید: ای فرزند شبیب

دوباره ماه شعبان رسید، ماهی که در آن نورهای درخشانی
پا به عالم دنیا گذاشتند و با وجود خود به جهان حیاتی دوباره
بخشیدند از میان این گوهرهای ناب هستی امام حسین علیه السلام و
امام عصر علیه السلام درخشش بیشتری دارند که یکی در سوم شعبان و
دیگری در نیمه ماه شعبان گیتی را با آمدنشان نورانی کردند،
یکی با نگاه سرخ خویش فداکاری، از جان گذشتن برای دین و
پایداری را به ما می آموزد و دیگری با نگاه سبزش، امید به
آنینده، در انتظار عدالت، به دنبال راستی و زیبایی بودن را به ما
نوید می دهد. این دو امام گراماییه پیوندهای ناگسترنی با هم
دارند.

امام مهدی علیه السلام در خلق و خلق شبیه جدش امام حسین علیه السلام
می باشد او مانند جدش حسین علیه السلام علم و قدرت و شجاعت و
سازش ناپذیری و بیعت نکردن با ظالمان می باشد. به دنبال
برپایی حق و عدالت در سراسر جهان است. یاد امام مهدی علیه السلام
تسکین بخش دل امام حسین علیه السلام و یارانش در شب عاشورا است
و یاد امام حسین علیه السلام، امام مهدی علیه السلام را در شب و روز نالان قرار
داده است. او که هر روز جد غریبیش را یاد می کند و در سوگ
او ماتم می گیرد و در انتظار روز عاشورایی است که دستور قیام
به او داده شود و کار نیمه تمام جد غریبیش را در برپایی دولت
کریمه اهل بیت علیهم السلام به پایان برساند.

برای این که پیوند میان این دو را فراموش نکنیم؛ در شب
میلاد امام زمان علیه السلام، شب قدر و در دعای ندبیه از حسین علیه السلام یاد
می کنیم و شعار سپاهیان حضرت مهدی علیه السلام «یا لثارات
الحسین» است و حضرت مهدی علیه السلام با یاد او قیام خود را آغاز
می کند از طرف دیگر در زیارت عاشورا، در میلاد امام

جای دادند و وقتی دیدند این کار بر سالخوردگان سنگین و گران آمده است هشام را این‌گونه معرفی فرمودند: «هذا ناصرنا بقلبه و لسانه ویده» این شخص با قلب و زبان و رفتار خود یاور ما است.^۱ در پایان یادآور می‌شویم که اگر می‌خواهیم یاری کننده امام حسین علیه السلام و امام مهدی علیه السلام در این زمان باشیم؛ بهترین کار زنده نگاه داشتن یاد آن دو امام بزرگوار در همه جا با بیان زندگی و رفتار و هدف‌ها و فضایل آنان است و بهترین راه برای این کار نشان دادن فضایل آنان در رفتار و کردار است که این بهترین شیوه تبلیغ است تا زینت و مایه سرافرازی آنان باشیم نه مایه سرافکنی و شرمساری آنان. به اميد آن که پروردگار انسان‌ها ما را از یاوران حضرت مهدی علیه السلام برای برپایی دولت نور و عدالت و برچیدن بیداد و ستمنگری قرار دهد.

پی نوشت

۱. کارشناس و پژوهشگر.
۲. ممالی السبطین، ج.۱، ص.۲۰۸ - ریاض القدس، ج.۱، ص.۶۳.
۳. بخار الانوار، ج.۴۴، ص.۲۸۶.
۴. بخار الانوار، ج.۱۰، ص.۲۹۵. حد.۴.

سید حسن زمانی^۱

اگر خوشحال می‌شوی ثواب کسانی را که در راه امام حسین علیه السلام به شهادت رسیده‌اند را ببری هر وقت او را یاد کردی بگو «یا لیتنی کنت معهم فافوز فوزاً عظیماً» ای کاش با آنان بودم و به آن رستگاری عظیم می‌رسیدم.^۲

اما یاری قلبی وقتی حاصل می‌شود که ما امامان علیهم السلام و جایگاه آنان را به درستی بشناسیم و بعد از شناخت درست، ولی نعمت بودنشان را مورد تصدیق و پذیرش قرار دهیم. شناخت قلبی منتهی به محبت قلبی می‌شود و به دنبال محبت و علاقه یاری قلبی به وجود می‌آید.

یاری زبانی

یاری زبانی مرحله‌ای بالاتر از یاری قلبی است یعنی انسان آن چه را در دل به آن عقیده‌مند است بر زبان جاری کند اگر امام حسین و امام زمان علیهم السلام را در دل قبول دارد، بوسیله زبان عقیده قلبی خود را بیان کند و در پرتو اظهار زبانی ولی نعمت خویش را یاری کند. ما می‌توانیم با برپایی مجالس یاد اهل بیت علیهم السلام در میلادها و شهادتها و در روزهایی که منسوب به آنان است و با خواندن زیارت‌ها و دعاهای منسوب به آنان به یاری زبانی آنان برخیزیم.

یاری عملی

کاملترین یاری وقتی حاصل می‌شود که انسان بعد از یاری قلبی و زبانی، با رفتار خویش در عمل، یاری‌گر امام خود باشد و اگر انسان با کردار خویش، خود را در مسیر بندگی پروردگار متعال قرار دهد و با رفتار خود دیگران را به این مسیر هدایت کند به بهترین صورت امام حسین و امام عصر علیهم السلام را یاری کرده است. هشام بن حکم در اوایل سنین جوانی وقتی که تازه بر صورتش مو روییده بود بر امام جعفر صادق علیهم السلام وارد شد. امام علیهم السلام او را بالاتر از همه بزرگان اصحاب خویش در کنار خود

امام حسین و امام مهدی

گفتگو با حجۃ الاسلام و المسلمین علیرضا پناهیان^۱

به کوشش حامد اسلامجو و امیر سعید سعیدی

در پی درخواست برخی از خوانندگان، مبنی بر مصاحبه با حجۃالاسلام و المسلمین پناهیان، بالاخره فرصتی دست داد تا بعد از ظهر یکی از روزهای آخر بهار با ایشان در محل کارشان به گفتگو بنشینیم.

آن لطفاً حضر تعالیٰ خودتان را برای خوانندگان مجله معرفی کنید؟

بنده علیرضا پناهیان هستم، از اول راهنمایی در کنار مدرسه، درس طلبگی را شروع کردم، سال ۱۳۶۱ در کنار درس‌های دبیرستانی به صورت رسمی به درس‌های حوزه هم پرداختم. اما همیشه ارتباط تبلیغی و فرهنگی ام با جوان‌ها و جامعه در طول دوران تحصیلم حفظ شد. حدود ۱۵ سال درس خارج شرکت کردم و رشته روانشناسی را هم تا حدودی در دفتر همکاری حوزه و دانشگاه که الان تبدیل شده به پژوهشگاه حوزه و دانشگاه مطالعه کردم.

امان

- حافظه تان چطور است؟ چند نمره می‌دهید به حافظه تان؟

- برای جزئیات نمره خوبی بهش نمی‌دهم، نمره ۱۰ می‌دهم برای کلیات نمره ۲۰ می‌دهم.
- از ۲۰ یا از ۱۰۰؟
- از ۲۰.

امان

- با قرآن چقدر مأتوسید؟ نمره بدھید.

- نمره دادن سخت است ولی شاید تعجب بکنید که اولین کتاب مطالعه من بوده قبل از اینکه بخواهم قرائت بکنم سال‌ها من یک قرآنی داشتم که می‌خواندم برای اینکه یک دور ببینم که قرآن چه می‌گوید و خواندن من، بسیار طول کشید قرآن را به عنوان دوست داشتنی‌ترین کتاب مطالعه برای خودم تلقی می‌کنم.

امان

- تحصیلات دانشگاهی دارید؟

- رشته روانشناسی تا حدودی.

امان

- بفرمایید رمز موفقیت شما چیست؟

بنده هر موقع از من می‌پرسند که رمز موفقیت شما چیست به صورت روشن به آنها پاسخ می‌دهم که من فرد موفقی نبودم که رمزی بخواهد داشته باشد. برای من رسیدن به آستانه‌های موفقیت شاخص‌هایی دارد که در خودم محقق نمی‌بینم البته توفیقاتی داشتم این توفیقات در عرصه تبلیغ خودشان را نشان دادند و در برخی از زمینه‌ها ممکن است خدا توفیقاتی به بنده داده باشد که شکر آنها را نباید فراموش بکیم ولی آن چیزی که مردم بیشتر از بنده دیدند منبرهای بنده بوده و فعالیت تبلیغی من به صورت سخنرانی، بعضًا دانشجوهایم کلاس‌های من را از منبرهای من بیشتر می‌پسندیدند.

امان

- برخی معتقدند در خیلی از مثال‌های شما تحلیلها و تبیینات نو و جدید هست و به خاطر همین استعاره و کنایه‌هایی که شما به کار می‌برید برای مخاطب مخصوصاً برای جوان جالب و جذابید. برای اینها روشی دارید یا فقط عنایت است؟ یعنی یک روش مكتوبی دارید که طبق آن روش می‌روید جلو؟

تبلیغ به حق، توفیقی را آدم پیدا می‌کند که جز عنایت حضرت حق نیست منتهی معنای عنایتی بودن این توفیق‌ها این نیست که ما نتوانیم دستگاه تولید این تحلیل‌های نو را کشف کنیم و یا راه به دست آوردن این نگاه نو را نتوانیم تثوریزه کنیم. مهم این است که شما به یک روایت از کدام زاویه برخورد کنید، بین معارف و روایات چگونه ارتباط برقرار می‌کنید موضوعات را چگونه تعبیر می‌کنید، و چگونه به بهترین نتیجه می‌رسید.

امان

- در فضای کار شما اول بنایتان در موضوع بیرونی هست یا اول می‌آید سراغ آیات و روایات بعد از آیات و روایات در واقع موضوع درست می‌کنید؟

همیشه می‌روم سراغ آیات و روایات و اکثر مواقع هم بی مسئله می‌روم سراغ آیات و روایات. فکر می‌کنم در آیات و روایات موضوعی شدن موج می‌زند خصوصاً موضوعی به نام انسان که مخاطب ماست و همه مسائل ما و واقعیت‌های عینی ما به آن بر می‌گردد شاید اگر کسی به من بگوید که بیشترین موضوعی که به آن فکر کردی و حتی به صورت نظام مند به نتایج رسیدی چه موضوعی است من می‌گویم موضوع انسان.

یادم هست سال ۱۳۶۷ شاید بود یا ۶۸ آن زمان برخی از نتایج مطالعات خودم را برای آیت الله مظاہری عرض می‌کردم آن موقع ایشان هنوز در قم بودند ایشان می‌فرمودند من اگر مرجع تقلید تو بودم به تو واجب می‌کردم که بنشینی اینها را تدوین کنی. فکر می‌کنم که جریان تبلیغ دین بیشتر وابسته به دو عامل بسیار کلیدی است یکی درک عمیق محتوای دین، دوم درک عمیق نیاز مخاطب در مرحله سوم بکارگیری ادبیاتی که این دو را به هم متصل بکند.

الن - چه زمانی وارد موضوع مهدویت شدید؟

سال‌ها قبل بود حدود سال ۷۶ بود یک گروه دانشجویی به قم آمدند و گفتند ما قبل از اینکه برویم جمکران، می‌خواهیم شما در مورد امام زمان برایمان صحبت بکنید.

پیشتبه عصری بود ما برای اینها صحبت کردیم و این صحبت به دلشان نشست. خود من به صورت جسته و گریخته در ارتباط با موضوع آقا امام زمان (علیه السلام) خیلی گفته‌گوها داشتم ولی نه به این صورتی که به صورت متمرکز در بیاید. این دانشجوها خیلی استقبال کردند، گفتند. هفته بعد هم ما بیاییم، شما این را ادامه می‌دهید؟ گفتیم بله ادامه می‌دهیم و بعد از ما ادامه دادن و از دوستان هم گوش دادن به عرايض بنده و توجه کردن دوستان به اين موضوع شريف.

من بعد از اينکه آثار اين بحث را در يك گروه دانشجویی که همه هم يك دست مذهبی نبودند ولی همه علاقه مند بودند ديدم خيلی جاهای پیشنهاد می‌دهم که اين موضوع مهدویت را شروع کنيد به کار کردن، امواج سیاسی اين سال‌ها به سمت دوری مردم از معنویت اشاره داشت و مضراتی هم در جامعه داشت.

بعد از همان زمان بسیار خوبشینانه دیدم که اینگونه نیست گفتم تازه جامعه ما در حال پوست انداختن است و می‌خواهد به يك لاييهای عميق تری توجه کند. يك گروهی از کرج آمدند پیش من گفتند که ما می‌خواهیم تجمع حزب الله کرج را راه بیندازیم و در این تجمع اهداف و ارزش‌های انقلاب را بیان کنیم. گفتند می‌خواهیم کار فکری بکنیم نه کار سیاسی کار آموزشی عقیدتی می‌خواهیم انجام بدھیم.

بهشون عرض کردم که خب شما به جای اینکه تعبیر تجمع حزب الله به کار ببرید بباید از کلمة همایش معنوی انتظار استفاده بکنید که آن زمان تلقی از تجمع حزب الله يك کار صرف سیاسی بود، در قالب موضوع انتظار و مهدویت تمام اهداف امام، ارزش‌ها و آرمان‌های انقلاب را مطرح کنید. گفتند: خيلی خوب است اين برنامه هنوز هم در کرج و خيلی از شهرستان‌ها که بعداً ادامه پیدا کرد ادامه داشت.

بعداً پیشرفت اين موضوع مهدویت در ارتباط با هيأت رزنده‌گان قرار گرفت و مهدیه تهران و صدا و سیما و يك موجی از توجه به موضوع آقا امام زمان در کشور راه افتاد. و من هم اولين سالي که تلویزیون بخشی از صحبت‌های ما را پخش می‌کرد دهه عاشرها دهه ماه صفر بود که من در آنجا به طرح بحث جامعه مهدوی پرداختم در حالی که آن زمان بحث از جامعه مدنی می‌خواست رونق بگیرد و مسأله شده بود تا حدی که مقام معظم رهبری به دانشگاه تهران رفته بودند از ایشان پرسیدند که نظر شما نسبت به جامعه مدنی چیه؟ ایشان فرموده بودند که «هر کس این را مطرح کرده بیان کند». در آن فضا من آدم در مقابل جامعه مدنی، جامعه مهدوی را مطرح کردم خيلی در جوان‌ها مورد استقبال قرار گرفت که بعد از آن جلسه دوستان مهدیه تهران گفتند که اگر دوباره این را به راه بیندازیم شما حاضرید بباید صحبت بکنید. و هر جمعه در مورد امام زمان صحبت بکنید چون حساب کرده بودند می‌شود يك دهه محرم و صفر درباره امام زمان صحبت کرد. اين خيلی عجیب است آخر تا آن موقع بيشتر اینجوری رواج داشت که يادی از حضرت می‌کردند در صحبت مختلف. اينکه درباره حضرت به صورت مستمر صحبت بشود، نبود. به هر حال دیدید که رونق پیدا کرد و بيشترین اقبال در اين مسأله صورت گرفت. يادم هست به دوستان و رزنده‌گان عرض می‌کردم که امروز اقبال به موضوع امام زمان (علیه السلام) بیش از اقبال به ابا عبدالله الحسین است اين مقایسه که گاهی عجیب به نظر می‌رسد و شاید اساساً تعبیر دقیقی نباشد اما نشان دهنده آن علاقه پرشور موجود در میان مردم است نسبت به موضوع آقا امام زمان (علیه السلام).

اين - اساسی ترین دغدغه هایی که در واقع منتظران ظهور باید داشته باشند به نظر شما چیست؟

اساسی ترین دغدغه منتظر این است که ظهور را باید نزدیک بدانیم. خب بعد از اینکه ما ظهور را نزدیک دیدیم «تریه قریباً» بعد از اینکه این اتفاق افتاد دغدغه چه می شود؟ مهمترین دغدغه به قول شهید بهشتی ساختن جامعه ای نمونه که مقدمه ساز ظهور باشد و بتواند خودش را برای عالم نشان بدهد لذا مهمترین دغدغه ثبات و رشد و تقویت نظام جمهوری اسلامی در یک کلمه است.

اين - در واقع به همان معنای دولت و جامعه زمینه ساز؟

بله این مهمترین دغدغه باید باشد و دغدغه های فردی هم باید در همین دغدغه تعریف بشود.

اين - خیلی ها سوالشان این است که ما چطور بفهمیم آقا امام زمان از ما راضی هستند یا نه؟ نظر شما چیست.

ببینید این سؤال به نوع دیگری در مورد خود خداوند متعال هم پرسیده می شود البته در مورد حضرت هم زیاد پرسیده می شود. در حالی که این سؤال را می کنند باید بدانند در این ابهام یک فلسفه ای وجود دارد و این فلسفه بسیار تربیت کننده است؛ پذیرفتن این ابهام انسان را رشد می دهد... رابطه عبد و مولی رابطه ای است بسیار متواضع تر از این، من باید برای مولای خودم جانم را فدا کنم. گفت:

گر از درت برانی وز نزد خود بخوانی

رو کن به هر که خواهی گل پشت و رو ندارد

من نوکر توان معنا ندارد بگوییم نه صبر کن ببینم بر درت می خوانی یا از درت می رانی. البته این سؤال سؤال صحیحی نیست در مکتب عشق و عرفان، در مکتب معرفت ولایی که ما داریم خود این سؤال صحیح نیست. ما در ارتباط با خداوند متعال می گوییم همیشه در خوف و رجا باید بود در کل، با حضرت هم همینطور، تو تلاشت را بکن چه کار داری، یعنی می خواهد بود حسابش را چک کند؛ ببیند چقدر در حسابش پول ریخته تا خیالش راحت بشود این خیال راحتی را، این غجب را هم گاهی به دنبال می آورد نوعی یأس را هم به دنبال می آورد، یا یأس را به دنبال می آورد یا غجب، در حالی که آدم باید بین خوف و رجا باشد و لذا اساساً این سؤال سؤال صحیحی نیست، توجه به فلسفه این ابهام انسان را از پرسشگری در این سؤال باز می دارد و مؤدبانه ترش هم این است که انسان دست از این سؤال ها بردارد. باید بندگی کرد و طاعت او را انجام داد.

اين - چقدر خودتان را در ویژگی مهربانی و خشم معرفی می کنید؟ درجه مهربانی درجه غضب. بیشتر شما را چهره مهربان می بینند با چهره غضب نمی بینند. در خانواده چهره مهربانی دارید؟

در خانواده هم همینطور است. یک بار دخترم به من می گفت که بابا این بچه های مدرسه از باباها یاشان می ترسند. گفتم مگر تو نمی ترسی؟ گفت: نه. اصلاً چیز عجیبی بود برایش که همکلاسی هایش از باباها یاشان می ترسند، این یک چیز خیلی غیر قابل باوری بود. ولی من نسبت به آدم بدها هم مهربانی در قلب خودم انصافاً حس می کنم. یعنی بیشتر دلم برایشان می سوزد و قبل از اینکه بدیشان را بخواهم ببینم؛ واقعاً خوبیها یاشان را می بینم و محبتی که خدا به آنها داده، خدا آنها را هم دوست دارد ببرد بهشت، لذا آنها هم می توانند مهربان باشند.

اين - آقای پناهیان چطور بود بهتر بود؟ و اگر چطور نبود بهتر بود؟

اگر پناهیان هم این حرفا یاش را قبلاً زده بود و هم شهید شده بود در دفاع مقدس؛ خیلی بهتر بود، موقعش بهتر بود.

اين - متشکریم و امیدواریم موفق باشید.

من هم تشکر می کنم.

در محضر خوبان

عاقبت طاعت و اطاعت نفس

گرچه مطالبی که در این اوراق است از امور شایعه و رایجه و از مکرات باید به شمار آورد، ولی باکی از این تکرار نیست. تذکر نفس و تکرار حق، امر مطلوبی است، و این جهت در اذکار و اوراد و عبادات و مناسک، تکرار مطلوب است و نکته اصلی آن عادت دادن نفس و مرتاض نمودن آن است. پس، از تکرار ای عزیز [ملول] مشوه؛ و بدان که تا انسان در قید اسارت نفس و شهوت آن است و سلسله‌های طولانی شهوت و غضب در گردن اوست، به هیچ یک از مقامات معنوی و روحانی نایل نمی‌شود، و سلطنت باطنیه نفس و اراده نافذه آن بروز و ظهور نمی‌کند و استقلال و عزت نفس که از بزرگترین مقامات کمال روحانی است، در انسان پیدا نمی‌شود. بلکه این اسارت و رقیت، باعث می‌شود که انسان، سرپیچ از اطاعت نفس نباشد در هیچ حال.

و چون سلطنت نفس اماره و شیطان در باطن قوی شد، و تمام قوا سر به رقیت و طاعت آن‌ها گذاشتند و خضوع در پیشگاه آن‌ها نمودند و تسليم تام شدند، آن‌ها قانع به معاصی تن‌ها نمی‌شوند کم کم از معصیت‌های کوچک، انسان را به معاصی بزرگ و از آن‌ها به سستی عقابد و از آن به ظلمت افکار و از آن به تنگتای جحود و از آن به بغض و دشمنی انبیا و اولیا می‌کشانند. و نفس که در تحت سلطه و رقیت آن‌هاست، نتواند از آن سرپیچی نماید. پس عاقبت امر طاعت و اسارت خیلی وخیم است و به جاهای خیلی هولناک انسان را ممکن است بکشد. انسان عاقل رئوف به حال خود، باید به هر وسیله‌ای شده، خود را از این اسارت خارج کند و تا فرست دارد و قوای او سالم است و حیات و صحت و جوانی برقرار است و قوا به کلی مسخر نشده، در مقابل آن قیام کند؛ و مدتی مواقبت اوقات خویش کند و مطالعه در حالات نفس کند و حالات گذشتگان و سوء عاقبت آن‌ها را مداقه نماید و گذشتن این چند روزه را به باطن قلب خود بفهماند و قلب را بیدار کند و به قلب بفهماند حقیقت منقول از رسول اکرم ﷺ به ما که فرمود: «الدنيا مزراعة الآخرة».^۱

دنیا کشتگاه بازپسین است. اگر این چند روزه کشت نکنیم و عمل صالح ننماییم، فرصت از دست می‌رود. عالم دیگر که فرا رسید و موت، حلول کرد، تمام اعمال منقطع می‌شود و آمال پایمال می‌گردد. و اگر خدای نخواسته با این عبودیت از شهوت و اسارت از قید گوناگون هواهای نفسانیه ملک الموت در رسد، شیطان ممکن است مقصد آخر را که ربودن ایمان است، انجام دهد، و با ما طوری سلوک کند و به قلب ما طوری نمایش دهد که با دشمنی حق و انبیا و اولیاء او از دنیا برویم و خدا می‌دانیم که در پس این پرده چه بدیختی‌ها است و چه ظلمت‌ها و وحشت‌ها است.

هان این نفس خسیس و ای دل غافل! از خواب برخیز و در مقابل این دشمنی که سال‌ها است تو را افسار کرده و در قید اسیری در آورده و به هر طرف می‌خواهد، می‌کشاند، و به هر عمل رشتی و خلق ناهنجاری دعوت می‌کند و وادر می‌نماید، قیام کن و این قیود را بشکن و زنجیرها را پاره کن و آزادی خواه باش و ذلت و خواری را برکنار گذار و طوق عبودیت حق - جل جلاله - را به گردن نه که از هر بندگی و عبودیتی و رهی و به سلطنت مطلقه الهیه در دو عالم نایل شوی.

ای عزیزاً با آن که این عالم دار جزا نیست، و محل بروز سلطنت حق نیست، و زندان مؤمن است، اگر تو از اسارت نفس بیرون آیی و به عبودیت حق گردن نهی، و دل را موحد کنی و زنگار دو بینی را از آینه روح بزدایی، و قلب را به نقطه مرکزیه کمال مطلق متوجه کنی در همین عالم آثار آن را به عیان می‌بابی. چنان وسعتی در قلب حاصل شود که محل ظهور سلطنت تمامه الهیه شود و از تمام عوالم، فسحت و سعه آن بیشتر گردد.

«لا یسعنی أرضي ولا سمائي بل یسعنی قلب عبدی المؤمن».^۲

و چنان غنا در آن ظاهر گردد که تمام ممالک باطن و ظاهر را به پشیزی نشمری، و چنان ارادهات قوی گردد که متعلق به ملک و ملکوت نگردد و هر دو عالم را لایق خود نداند.

بدر آی تا ببینی طیران آدمیت^۳

طیران مرغ دیدی تو زپای بند شهوت

ادامه دارد

پی‌نوشت

۱. احیاء العلوم، ج ۴، ص ۱۹.
۲. زمین و آسمان گنجایش مرا ندارد. بلکه جایگاه من قلب بنده مؤمنم است.
۳. چهل حدیث، حضرت امام خمینی ره، ص ۲۵۸ و ۲۵۹.

در شماره پیشین سؤالی مطرح شد مبنی بر این که از چه زمانی، مذهبی به نام سلفیه خود نمایی کرد؟ در این شماره سعی ما بر آن است که به پاسخ این سؤال بپردازیم.

شاید بتوان گفت: نخستین بار ظهور شعار «سلفیه» در مصر بود، زمانی که انگلستان این سرزمین را اشغال کرده بود و علت این مسأله هم به اوضاع مصر در آن زمان باز می‌گردد. در آن زمان به رغم وجود «الأزهر» و علمای آن، مصر خاستگاه انواع فراوانی از بدعت‌ها و خرافه‌های روزافزونی بود که در گوش و کنار این کشور و بلکه در زوایای خود الأزهر با نام تصوف رشد می‌کرد، طریقه‌هایی که هیچ اصل و ریشه دینی نداشت. در داخل الأزهر نیز فعالیت‌های علمی به آداب و رسومی صوری و دروغین تبدیل شد و به صورت ستیزه جویی و لجبازی و عبارت‌هایی که از گذشتگان به ارت رسیده درآمد که هیچ پیوندی با زندگی و هیچ رابطه‌ای با واقعیت مردم نداشت. عالم و دانشجوی الأزهر نه فقط از جامعه بریده بود؛ بلکه احساس نمی‌کرد که رسالت اصلاح و تغییر هم بر دوش اوست این همه گذشته از آلوهگی‌هایی است که جای جای دانشگاه الأزهر و صحن و رواق و حتی کوچه‌های پیرامون آن را آکنده بود و ناخوشایندی را در مردم برمی‌انگیخت.

مردم در برابر این واقعیت زشت و رسو دو گروه شدند:

گروهی بر این عقیده شدند که می‌بایست به کاروان تمدن غرب پیوست و از باقیمانده قیدها و ضوابط و حتی از افکار اسلامی رهایی جست.

گروهی بر این باور بودند که می‌بایست با بازگرداندن مردم به دامن اسلام و پیراسته از همه خرافات، بدعت‌ها و توهمنات و نیز با رهایی بخشیدن اسلام از انتزوای که بسیاری از شیوخ الأزهر به آن تحمیل کرده بودند و سرانجام با پیوند دادن این دین به کاروان پرشتاب زندگی نوین و یافتن راههایی برای همزیستی میان آن و تمدن تازه وارد، اوضاع مسلمانان را اصلاح کرد.

شیخ محمد عبده و سید جمال الدین اسدآبادی پیشگامان گروه اخیر به شمار می‌رفتند و با جدیت و راستی، پرچم این اصلاح را بر دوش می‌کشیدند.^۱

با توجه به این که می‌بایست حرکت اصلاحی دارای علامتی روشن در میان محالف باشد - که حقیقت و معنای این حرکت را بخوبی بیان کند و بتواند مردم را از این طریق به خود جلب کند - سردمداران این حرکت نشان «سلفیه» را برگزیدند؛ بدان معنا که می‌بایست همه رسوایی را که اسلام را به تیرگی مبدل ساخته و همه بدعت‌ها و خرافه‌ها و خزیدن در کنج عزلت و فاصله گرفتن از زندگی را دور کرد، بدان گونه مسلمانان در فهمیدن اسلام به دوران سلف برگردند و از آنان پیروی کنند.

در آن دوران شعار و نام «سلفیه» زاده شد و برای نخستین بار سران حرکت اصلاح دین و در رأس آنان محمد عبده، جمال الدین اسدآبادی، رشید رضا، عبدالرحمن کواکبی و امثال ایشان از این نام و از این شعار استفاده کردن البته این شعار در آن زمان یک مذهب اسلامی نبود که منادیانش وابسته به آن باشند و پرچم آن را به دوش کشند. برخلاف آن‌چه امروز از سوی بسیاری از مردم دیده می‌شود بلکه این شعار تنها عنوان یک «دعوت» و آشنا کننده با یک شیوه و برنامه بود.

در کنار این مسأله باید دانست آن حرکت اصلاحی به رغم این که شعار «سلفیه» یا «سلف» را علامت و عنوان خود قرار داده بود، و در همان زمان که در یک جنبه؛ یعنی در آن‌چه به بدعت‌ها و خرافات و ... مربوط می‌شود، تلاش کرد تا به گذشتگان نزدیک شود، از سویی دیگر نیز در بسیاری از جنبه‌های دیگر از سلف و از واقعیت موجود نزد آنان روی برگرداند و از آن فاصله گرفت. از آن جمله است فتواهای جسورانه‌ای که با اول اسلام و با دلایل آمده در دین - تا چه رسد به سلف - مخالف بود و شیخ محمد عبده در برخی از مقاله‌ها و پاسخ‌ها استفتایات آن‌ها را اعلام کرده بود همانند این فتوای مشهور او که مقدار محدود و اندکی از سود ربوی مباح است. این فتوای که می‌توان از آن‌چه مسیحیان ذبح می‌کنند - به هر صورت که ذبح کرده باشند - می‌توان خورد ... البته دو دوره جداگانه در زندگی محمد عبده وجود دارد:

دوره نخست که در آن بهترین یاور اسلام بود و دفاع از آن در برابر بدعت‌ها و خرافه‌ها با تندی و صراحة در مقاله‌های وی خودنمایی می‌کرد و دوره دوم که وی در آن تسلیم بیشتر چیزهایی شده بود که تمدن جدید آن‌ها را می‌طلبید.^۲

به هر حال آن‌چه به نام سلفیه به وجود آمده بود، ربطی به این تحجر پدید آمده (وهابیت) نداشت.

انشاء الله در شماره بعدی ادامه پاسخ این سؤال را مطرح خواهیم کرد.

پی نوشت

۱. پژوهشگر.

۲. ر.ک: محمد محمد حسین، الاتجاهات الوظيفية في الأدب المعاصر، ج ۱، ص ۳۰۰ و پس از آن.

۳. برای تکمیل بحث می‌توانید به کتاب «سلفیه، بدعت یا مذهب» نوشته محمد سعید رمضان البوطي و ترجمه آقای دکتر حسین صابری مراجعه کنید.

فاطمه حیدری

وقتی جشن تولدی بر پا می شود هر کسی که وارد خانه شود اول سراغ کسی را می گیرد که تولد اوست صاحب تولد به همه خوش آمد می گوید. راستی ما ۱۱۷۰ سال و اندی چطور عادت کرده‌ایم فقط یک تولد، بدون دیدن صاحب تولد برگزار کنیم و بدون این که بفهمیم دغدغه و رضایت او چیست.

این همه سال نه خواستیم و نه همت کردیم سراغی از صاحب تولد بگیریم شاید برای ما اهمیت نداشت یا شاید نبودنش برای ما عادت شده بوده است راستش خوب که نگاه می کنیم گویا اصلاً نیازی در وجودمان به وجود نیامده که پاسخی وجود داشته باشد.

حالا بگو نیازی دیده نازی در گرفته .... نه این خبرها هم نیست نه نیازی است و نه نازی!
اصلًا تا حالا فکر کرده‌ای چرا جمعیت میلیونی روز نیمه شعبان در جمکران جمع می‌شوند و باز هم صاحب تولد حجاب از رخ برنمی‌گیرد ... که مرحوم آغا‌سی می‌گوید:

پرده از چهره گشاید شاید شاید این جمعه بیاید شاید

یعنی این جمعه میلیونی تشننه نیستند تا آبی نازل شود...

یا نکند صاحب تولد روز تولدش گوشاهی در ببابانی، جنگلی، دریایی یا صحرایی و ... جایی یافته و آرام آرام گریه می‌کند آخر شمع‌های زیاد کیک تولدش را طوفان هم نمی‌تواند خاموش کند که هر شمع یک داغ است و یک درد قصه غفلت ما و قهر ما با آقا قصه‌هast ...

قصه نیمه شعبان‌های مکرر و نبود آقا درد از دردهای عاشقی است این حرفها را تا عاشق نباشی نمی‌فهمی.
عاشق وقتی بی تاب معشوق می‌شود وقتی از هر فرصتی برای دیدار استفاده می‌کند وقتی هر بهانه‌ای، هر بوبی، هر صدایی، هر نفسی او را به سمت معشوق می‌کشد.
وقتی دنبال یک آشناست تا احوال معشوق را از او جویا شود.

خیلی بی قرار است.

باید جای یک عاشق باشی تا بفهمی نیمه شعبان بی مولا تولد نیست
قصه غربت و غمی است که اشک‌های بی پایان آقا را تفسیر می‌کند
گواه غربتی است که نبود امام را فریاد می‌کنند ... .

اول و آخر این قصه درد است و غم و تانیاید این غم عاشقان را می‌سوزاند.
این‌ها را گفتم که روز نیمه شعبان اگر باز هم جشن میلادی بدون ظهور آقا گرفتی؛ اگر کامت را با شیرینی و شربت شیرین کردی به چشم‌هایت بگویی بر این شیرینی خون ببارند ...
بیایید ما دیگر جشن تولد را برای صاحب تولد غمگین‌تر نکنیم ... . کمی به دغدغه‌ها و غصه‌های او فکر کنیم.

علی الکری جوانان

در همه انقلاب‌ها و نهضت‌ها جوانان جایگاه ویژه‌ای دارند. بنا به فرمایش رهبر فرزانه: «جوان در هر جامعه و کشوری، محور حرکت است. اگر حرکت انقلابی و قیام سیاسی باشد، جوانان جلوتر از دیگران در صحنه‌اند. اگر حرکت سازندگی یا حرکت فرهنگی باشد، باز جوانان جلوتر از دیگرانند و دست آنها کارآمدتر از دست دیگران است. حتی در حرکت انبیای الهی هم، محور حرکت و مرکز تلاش و تحرک، جوانان بودند».^۱ بی‌شک در انقلاب جهانی حضرت مهدی علیه السلام هم نقش جوانان پسیار پرنگ است و امام زمان علیه السلام هم جوانانی مانند علی اکبر علیه السلام می‌خواهد که باید خود را در دوران غیبت کبری آماده کنند.

جوانان امروز باید به خصایص بلند و اوصاف شایسته حضرت علی اکبر علیه السلام مثل عفت و پاکدامنی، ایثار، ادب، وقار، سخاوت، شجاعت و اطاعت و تسليم بودن در برابر فرمان امام خود آراسته شده و حمایت از دین را از آن سرور خوبان یاد گرفته و نسخه عملی زندگی خویش قرار دهنده و با پناه آوردن به بارگاه ربانی او، از تمام نایاکیها دست شسته و از دام رهیان شیطان صفت رهیده، به سوی خداوند عالم رفته و در دامان پروردگار مهرآفرین آرام گیرند. امام حسین علیه السلام فرمود: فانه ممسوس فی الله و مقتول فی سبیل ا...^۲ او (علی اکبر) غرق در [عشق] خداست و کشته راه خدا می‌باشد.

زندگی حضرت علی اکبر علیه السلام

حضرت علی اکبر علیه السلام دوران جوانی و زندگانی کوتاه خود را در متن حادثی سپری نمود که هر یک از آن حادث به نوبه خود در تاریخ اسلام، ماندگار شدند. لذا دوران زندگی حضرت علی اکبر علیه السلام را از جنبه حوادث تاریخی می‌توان به سه دوره کلی تقسیم نمود.

دوره اول مصادف با قیام و زندگی جد بزرگوارشان، حضرت علی علیه السلام است که شاهد شهادت جد بزرگوارشان بوده‌اند لذا اسرار ناگفته سیاری را همراه خود مکتوم و به صورت مخفی نگه داشته است و از همان زمان با فتنه و جیله‌های شوم بنی امية آشنا بوده و با شعار ضد دینی و ضد توحیدی قوم بنی امية که از حلقوم شخصی همچون معاویه بلند بود، واقف بودند. چرا که نمی‌توان گفت که ایشان همچون سایر کودکان، فارغ از هرگونه هم و غم بوده و در دنیا کودکانه خویش سیر می‌کرده است. و از طرفی ایشان بنابر بعضی شواهد تاریخی در نزد جد بزرگوارشان امام علی علیه السلام تعلیم قرآن و حدیث می‌دیده تا به مردم زمان خود منتقل نماید.^۳

دوره دوم مصادف با جریانات سیاسی و حادثی بود که عمومی بزرگوارش امام حسن علیه السلام با آن دست به گریبان بودند. همیاری و همراهی او با عمومیش امام مجتبی علیه السلام به حدی بوده که اگر جریانی مشابه قضیه کربلا برای امام حسن علیه السلام رخ می‌داد او همان جانشانی و ایثاری که در کربلا نشان داد، برای عمومی خود انجام می‌داد و خواسته‌های امام زمان خویش را اجابت می‌کرد.

دوره سوم که دوران امامت امام حسین علیه السلام است که وی به عنوان وزیر و بازوی پدر انجام وظیفه می‌نمود تا جایی که برخی گمان می‌نمودند که امام و خلیفه بعد از امام حسین علیه السلام فرزند بزرگتر او یعنی علی اکبر علیه السلام است؛ به طوری که معاویه در بیانی او (علی اکبر علیه السلام) را لایق حکومت و رهبر امت اسلامی می‌پنداشت.^۴

امتیازات حضرت علی اکبر علیه السلام

۱. شهادت در رکاب امام زمان خود؛ یعنی حضرت سیدالشهداء در کربلا می‌باشد که جدای از امتیاز شهادت حضور در رکاب امام حسین علیه السلام سعادتی بس رفیع می‌باشد.

۲. مقام عصمت یا تالی تلو عصمت؛ مقام عصمت از مقامات عالیه الهیه است که هر کس را لیاقت آن نیست. حضرت علی اکبر علیه السلام نیز دارای مقام عصمت بودند. برای تبیین این امتیاز می‌توان اشاره به کلام امام حسین علیه السلام نمود؛ زمانی که حضرت علی اکبر علیه السلام عازم میدان شد. آن بزرگوار در حق او چنین دعا فرمودند: «اللهم اشهد انه برز اليهم غلام اشبه الناس خلقاً و خلقاً و منطقاً برسولك و كنان اذا اشتقتنا الى نبيك نظرنا اليه» بار الها گواه باش جوانی که

محمد رضا نصوی^۱

و فدایکاریهای آنان است همانطور که لعن و نفرین نیز بر کسانی است که امام حسین^{علیه السلام} و اولاد و اصحاب آن حضرت را که حاضر در کربلا بوده‌اند به شهادت رسانیده‌اند و بنا به قول علامه میرزا ابوالفضل تهرانی؛ مراد از علی بن الحسین^{علیه السلام} در زیارت عاشورا حضرت علی اکبر^{علیه السلام} است چون این زیارت اختصاص به شهدای کربلا دارد و احتمال اینکه مراد امام سجاد^{علیه السلام} باشد بغايت بعيد است.^۲

^۳. تجلیل حضرت ولی عصر^{علیه السلام} از علی اکبر^{علیه السلام}: امام زمان^{علیه السلام} در زیارت ناحیه مقدسه خطاب به علی اکبر^{علیه السلام} می‌فرماید: «السلام عليك يا اول قتيل من نسل خير سليل من سلالة ابراهيم خليل؛ سلام بر تو اي على اکبر اول فدايی از بهترین نسل دودمان ابراهيم خليل».

در ادامه حضرت مهدی^{علیه السلام} می‌فرماید: «أشهد انك اولى بالله و برسوله؛ شهادت می‌دهم که تو از هر کس اولی تر به خدا و رسولش هستی».

حضرت صاحب العصر^{علیه السلام} علی اکبر را در این زیارت‌نامه به امتیازاتی مخصوص از سایر شهدای کربلا جدا نموده است:

(الف) سلام و صلوٰت بر علی اکبر را بعد از جد مظلوم خود، قرار داده است.

(ب) علی اکبر^{علیه السلام} را از هر کس به خدا و رسولش نزدیک‌تر معرفی نموده است.

(ج) حضرت از خداوند درخواست می‌نماید که همواره توفیق زیارت حضرت علی اکبر^{علیه السلام} را داشته باشد.

(د) حضرت از خداوند مسالت می‌نماید که در روز واپسین همنشین علی اکبر^{علیه السلام} باشد.

(و) شدت لعن و نفرین آن حضرت به قاتلان علی اکبر^{علیه السلام} حاکی از شدت غضب آن حضرت نسبت به جفاپیشگان است.

پس جوانان امروز هم با الگوگیری از علی اکبر^{علیه السلام} و توجه به معنویات و با دوری از گناهان و بدی‌ها می‌توانند امام زمان خود را یاری کرده و برای زمینه‌سازی ظهور حضرت مهدی^{علیه السلام} تلاش مضاعف نمایند تا همانگونه که حضرت علی اکبر^{علیه السلام} مورد رضایت امام زمان خود بود و به او مباراکات می‌کرد، طوری عمل نماییم تا حضرت مهدی^{علیه السلام} از اعمال و رفتار ما راضی باشد، و انشاء‌الله از جمله یاران جوان، کوشما و پویای حضرتش باشیم.

در سیرت و صورت و گفتار؛ شیوه‌ترین فرد به پیغمبرت بود، به جنگ این مردم رفت. ما هر گاه به دیدن پیغمبرت مشتاق می‌شیم به این جوان نگاه می‌کردیم.

کسی می‌تواند در اخلاق و رفتار مشابه نبی گرامی اسلام^{علیه السلام} باشد که خواص باطنی آن حضرت را که منشاً بروز آن اخلاق و رفتار بس عظیم است را نیز داشته باشد. حضرت علی اکبر^{علیه السلام} اگر نگوییم معصوم بوده بلکه تالی تلو و مشابه معصوم حتماً بوده است.

^۳. شجاعت و دلیری: در روز عاشورا وقتی که به دشمن حمله‌ور شد؛ سپاهیان دشمن به سوی فرار می‌نمودند به گونه‌ای که تصور می‌کردند حیدر کرار علی بن ایطّالب^{علیه السلام} به جنگ آنان آمده است.

در تاریخ آمده است عمر سعد، شخصی به نام طارق (که مردی شجاع و دلیر بوده و یارای مقابله با یک لشکر را داشت) را به میدان فرستاد که علی اکبر^{علیه السلام} با رشادت وی را هلاک کرد. بعد عمر سعد دستور حمله از چهار طرف را صادر کرد.^۴ که منجر به شهادت علی اکبر^{علیه السلام} شد.

^۴. مقام علی اکبر^{علیه السلام} در زیارت عاشورا: در زیارت عاشورا عرض مکنیم: «السلام على الحسين و على علی بن الحسين و على اصحاب الحسين» سلام دادن به حضرت علی اکبر^{علیه السلام} بعد از سلام دادن بر امام حسین^{علیه السلام} می‌باشد، سایر اولاد و اصحاب بعد از حضرت علی اکبر^{علیه السلام} قرار گرفته‌اند. این خود حاکی از مقام بزرگ آن حضرت است.

ممکن است کسی بگوید مراد از علی بن الحسين^{علیه السلام} امام سجاد^{علیه السلام} است نه علی اکبر^{علیه السلام}. در جواب از این احتمال باید گفت، زبان زیارت، بیان گرامی داشت و تجلیل از شهداء کربلا

پی‌نوشت

۱. استاد و کارشناس مباحث مهدویت.
۲. کودک، نوجوان و جوان از دیدگاه مقام معظم رهبری، ج. ۲، ص ۲۳۴.
۳. ممالی السبطین، ملامحمد مهدی مازندرانی، ص ۲۵۴، چاپ خطی - افست تبریز.
۴. حدائق الورديه، حسام الدين المحلى، طبع قدیم، دمشق عبرت هاتف، ج. ۱، ص ۱۱۷.
۵. مقاتل الطالبين، ابوالفرح اصفهانی، ص ۸۰، مؤسسه اسماعیلیان.
۶. لهوق، سید بن طاووس، ص ۱۱۳، کتابخوشی جهان، ج. ۱۰، ۱۳۴۰، هشتم.
۷. ثمرات الاعواد، الهاشمي التغافلي، مكتبة الحسينية، ص ۲۳۷۸، ۲۳۳.
۸. متنه‌ی الامل، حاج شیخ عباس قمی، ج. ۱، ص ۴۴۳، مطبوعاتی حسینی، ۱۳۷۲ هـ ش.
۹. شفاه الصدور فی زيارة العاشوراء، ج. ۳، انتشارات سید الشهداء، ج. ۲، ص ۳۴۵.
۱۰. خورشید جوانان، سید محمد حسینی، ص ۶۵، ج. ۲، انتشارات سماء، ۱۳۸۱.

رضا اندی^۱

بخش اول: فضیلت ماه شعبان

۳۴

ماه شعبان، هشتمین ماه از ماههای قمری است. ماهی بسیار شریف و منسوب به سید انبیاء ﷺ است از سفارشات نبی مکرم اسلام ﷺ است که می‌فرمود در این ماه برای جلب محبت پیغمبر خود و برای تقرب به سوی پروردگار خود روزه بدارید که در این صورت کسی که چنین کند خداوند او را دوست می‌دارد و در روز قیامت کرامت خود را نصیب او می‌گرداند و بهشت را بر او واجب می‌کند.^۲

این ماه اعمالی دارد که برای سالک الی الله و آنان که دل در گرو معبدود بسته‌اند بسیار با ارزش است تا در تحت لوای این اعمال به حقیقت عبودیت و بندگی خالق بی همتا که همان هدف و غایت از آفرینش تمامی موجودات است برسند.^۳

یقیناً برای رهپویان کوی وصال، کثتر اعمال سبب نمی‌شود که مأیوس از انجام دادن آن گرددند و خود را محروم از فیوضات و عطایای واسعه ذات لایزال الهی کنند چرا که بر اساس قاعدة «ما لا يدرك كله» اگر همه اعمال را نمی‌توانیم به جا آوریم تمامی آن را ترک نکنیم.

بخش دوم: اعمال این ماه

اعمال این ماه دو قسم است. یک قسم مشترک بین همه روزها و شب‌های این ماه شریف است و قسم دوم اختصاص به روزهای معینی از ماه دارد.

اعمال مشترک:

۱. روزه داشتن که در روایات، از روزه این ماه به «کفاره گناهان بزرگ»^۴ تعبیر شده است.
  ۲. استغفار هر روز هفتاد مرتبه «استغفار الله و اسئلله التوبۃ».^۵
  ۳. صدقه دادن، از امام صادق علیه السلام نقل شده که خداوند صدقه این ماه را پرورش می‌دهد و در روز قیامت، آن صدقه به اندازه کوه أحد دیده می‌شود.^۶
  ۴. خواندن مناجات شعبانیه در هر روز.^۷
  ۵. صلوات فرستادن بر پیامبر ﷺ و اهل‌بیت علیهم السلام آن حضرت.
- و...

بخش سوم: اعياد اين ماه

در این ماه وقایع شیرینی برای دوستداران اهل‌بیت علیهم السلام اتفاق افتاد.

سوم این ماه که مصادف با میلاد سید الاتقیاء، سید الشهداء مولانا ابا عبدالله علیهم السلام در سال ۵۴ هـ. ق بوده و در چهارمین روز این ماه و در سال ۲۲ هـ. ق میلاد مسعود حضرت ابالفضل العباس علیهم السلام و مولود مبارک پنجمین روز این ماه و در سال ۵۸ هـ. ق امام سیدالساجدین علیهم السلام بوده است. و نور عین ابا عبدالله علیهم السلام وجود نازنین حضرت علی اکبر علیهم السلام در روز یازدهم این ماه به دنیا آمد. مهمترین حادثه در نیمه این ماه شریف، اتفاق افتاد.

آنانکه رنج و محنت غروب غمبار غیبت را به تن خریده‌اند، چشم انتظار صبح صادق و عدالتی بودند که خداوند چشم همه آن منتظران صبح وصال را به جمال مهدی فاطمه روشن کرد.

چنین شبی زمینیان آسمانی شده، و در پروازی از ملک به ملکوت سیر می‌کنند.

شب میلاد نور است. نوری که با وجود خود صفحه هستی و جان را منور می‌کند.

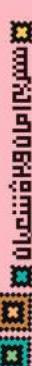
پس ای فرشیان! به پا خبزید و قامتی به عرش بینید. و در شب میلاد «آخرین معصوم الهی» جبین شکر را به آستان حضرت دوست بسائید و صف خود را از سیه‌کاران جدا نمایید.

باید در این شب خوشحال بود؛ اما ضمن ابراز این شادی، نباید مرتکب مسائلی شد که امام زمان علیهم السلام از آن راضی نیستند بلکه باید به دنبال اعمالی باشیم که رضایت آن بزرگوار را به همراه داشته باشد.

بخش چهارم: فضائل شب نیمه شعبان

جربئیل امین علیهم السلام در معرفی فضیلت شب نیمه شعبان به پیامبر اکرم ﷺ عرض می‌کند: «این شبی است که درهای آسمان و درهای رحمت، خشنودی خدا، آمرزش گناهان، فضل و احسان، توبه، نعمت، جود و بخشش باز است و خداوند تبارک و تعالی از بندگان در این شب به عدد موها و کرکهای چارپایان می‌آمزد - [شان از بخشیده شدگان]».

افق فضیلت شب نیمه شعبان در تشبیه پیامبر اکرم ﷺ نمایان شده است. ایشان می‌فرماید: «علی بن ابیطالب علیهم السلام فی آل محمد علیهم السلام کافضل ایام شعبان و لیالیه نصفه و یومه»^۸ «علی بن ابیطالب علیهم السلام فی میان آل محمد علیهم السلام مانند برترین روزها و شب‌های ماه شعبان؛ یعنی شب و روز نیمه شعبان است. پس امیرمؤمنان در میان اهل بیت چه فضیلتی دارد؟ همان فضیلت را شب و روز نیمه شعبان نسبت به سایر ایام دارد.

این شب یکی از چهار شبی است که روایات زیادی درباره احیای آن به عبادت وارد شده است. پیامبر اکرم ﷺ می‌فرماید «من احیا لیله العید و لیله النصف من شعبان لم یمت قلبه يوم تموت القلوب»^{۱۱} هر کس این شب و شب عید فطر را زنده نگه دارد، در روزی که قلب‌ها می‌میرد، قلب او زنده است.

بخش پنجم: اعمال مختص شب نیمه شعبان

۱: غسل؛ امام صادق علیه السلام در این خصوص می‌فرماید: «... این غسل باعث تخفیف گناهان و جلب رحمت الهی می‌شود».^{۱۲}

۲: شب زنده داری و احیاء این شب

از آنجا که عظمت این شب، بعد از شب قدر قرار دارد. لذا زنده نگه داشتن این شب و عبادت در آن، از وظایف اصلی منتظرانش می‌باشد. صاحب المراقبات درباره این شب می‌گوید: از شهابی است که تاکید بر زنده نگه داشتن آن شده و اعمال و عبادات بسیار ارزشمندی در آن وارد شده که می‌توان گفت، در هیچ شبی اعم از شب قدر یا غیر آن، نیامده است.^{۱۳}

این کثرت عبادت و احیای آن شب پرده از راز مهمی بر می‌دارد و آن عظمت شب نیمه شعبان است.

ای دل دو سه شام تا سحرگاه مخسب هنگام تضرع و نیاز است مخسب
بیداری ما چراغ عالم باشه یک شب تو چراغ را نگه دار مخسب

۳: قرائت دعای کمیل؛

۴: نماز؛

از اعمال بسیار سازنده و نافع در این شب، خواندن نمازهای وارده است. مولود این شب، حضرت ولی عصر علیه السلام در مورد نماز می‌فرماید: «فما أَرْعَمَ آنف الشيطان شَيْءاً فَضْلَ مِن الصَّلَاةِ»^{۱۴}؛ «چه کرداری بهتر از نماز، بینی شیطان را به خاک می‌مالد؟» از نمازهای با فضیلت این شب مبارک عبارت است از:

چهار رکعت بین مغرب و عشاء؛

پیامبر اکرم ﷺ می‌فرماید: «کسی که در شب پانزدهم شعبان میان مغرب و عشاء چهار رکعت نماز بخواند - که در هر رکعت سوره حمد را یک مرتبه و سوره توحید را ده بار بخواند و پس از تمام شدن نماز ده بار بگوید «یا رب اغفرلنا» و ده بار بگوید «یا رب ارحمنا» و ده بار بگوید «یا رب تب علینا» و ۲۱ بار سوره توحید را بخواند و سپس ده بار بگوید «سبحان الذی یُحیی الموتی و یمیت الاحیاء و هو علی کل شی قادر» خداوند متعال دعايش را مستجاب و حاجاتش را در دنیا و آخرت برآورده و نامه عملش را در قیامت به دست راستش و تا سال آینده در پناه و حفظ و نگهبانی خداوند متعال است.

۵: تلاوت قرآن؛

ماه مبارک رمضان، ظرف نزول قرآن کریم است و شب نیمه شعبان ظرف تجلی قرآن ناطق از ماورای طبیعت به جهان طبیعی است.

جبرائیل امین علیه السلام عرض کرد: «یا محمد! هر که را امشب به... نماز خواندن و قرائت قرآن احیاء کند، در آخرت جایگاهش بهشت است...».

۶: سجده؛

این عمل همچنانکه در سیره بزرگان دین الهی همچون رسول الله ﷺ بوده است^{۱۵} نشان دهنده آن است که انسان به هر نحو می‌تواند باید خود را از ذاکران و احیاکنندگان این شب نورانی قرار دهد و چنانچه قادر به قیام نیست، جبین خود را به درگاه الهی گذاشته و با او راز و نیاز کند.

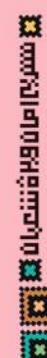
۷: دعا^{۱۶} و ذکر و ثناء و استغفار؛

سزاوار است که در این شب عزیز از خواب غفلت برخاسته از لحظه لحظه آن کمال استفاده را ببریم و دل را به ذکر و یاد الهی منور کنیم. به فرموده امام باقر علیه السلام یکی از اذکاری که در این شب فضیلت فراوان دارد تسبیحات حضرت زهرا علیه السلام می‌باشد.

۸: زیارت امام حسین علیه السلام؛

از اعمال بسیار عظیم و مبارک در تمام طول سال زیارت امام حسین علیه السلام است؛ اما از آن رهگذر که بین «عاشرها و انتظار» رابطه‌ی دقیق و محکمی استوار است.

لذا شب میلاد امام زمان علیه السلام یکی از شب‌های زیارتی مخصوص سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام است در عظمت فضیلت زیارت امام حسین علیه السلام همین بس که امام سجاد علیه السلام فرمود «من أحبّ ان يصافحه مائة الف و عشرون الف نبی فلیز爾 الحسین علیه السلام لیله النصف من شعبان، فان ارواح النبیین تستأذن الله فی زیارتہ فیؤذن لهم، منهم خمسة اولوالعزم من

بخش ششم: اعمال روز نیمه شعبان:

الرسـل...؛ هر کس دوست دارد ۱۲۴ هزار پیامبر با او مصافحه کند، امام حسین را در شب نیمه شعبان زیارت کند که فرشتگان و ارواح پیامبران، برای زیارت آن حضرت، از خداوند کسب اجازه می‌کند و به ایشان اجازه داده می‌شود...».^{۲۲} این زیارت به نقل‌های متفاوتی آمده که اقل آن است که بر بلندی و بامی قرار گیرد و به سمت راست و چپ خود نگاه کند و سپس سر به آسمان بلند نماید و با این جملات حضرت را زیارت کند «السلام عليك يا ابا عبدالله، السلام عليك ورحمة الله وبركاته». و هر کس در هر کجا و هر وقت آن حضرت را به این کیفیت زیارت نماید امید است که ثواب حج عمره برای او نوشته شود.^{۲۳}

در اخبار وارد شده که شرافت روز و شب ملازم یکدیگر است یعنی شرافت شب به روز تسری می‌باید در این روز علاوه بر زیارت نمودن و دعا برای تعجیل فرج، اعمال دیگری هم در روایات وارد شده است.

۱. روزه؛ امیرمؤمنان به نقل از پیامبر ﷺ می‌فرماید: «اذا كان ليله النصف من شعبان فقوموا ليهـا و صوموا نهارهـا؛ زمانی که نیمه شعبان فرا رسید، قیام به عبادات نمایید و روزش را روزه بگیرید...».^{۲۴}

۲. زیارت امام حسین علیه السلام

از روایات چنین استفاده می‌شود که زیارت امام حسین علیه السلام در روز نیمه شعبان نیز مستحب مؤکد است همچنانکه امام باقر علیه السلام می‌فرماید: «زائر الحسين علیه السلام في النصف من شعبان يغفر له ذنبه...»^{۲۵} زیارت کنندگان امام حسین علیه السلام در نیمه شعبان گناهانشان بخشوده می‌شود... .

خلاصه آنکه «آنچه در مورد شب نیمه شعبان گفته شد در روز نیمه شعبان نیز صادق است».^{۲۶}

امیدواریم، خداوند، دعاهای امام زمان علیه السلام را در این شب و روز مقدس شامل حال همه ما بفرماید و تنها خواسته و آرزوی ما که ظهور حضرتش است را برأورده بفرماید.

پی‌نوشت

۱. پژوهشگر و دانش‌آموخته مرکز تخصصی مهدویت.
۲. ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، ص.۵۴، من.۵۹، امامی، صدقو، ص.۱۶، ۱۷.
۳. ما خلقت الجن والانس الا لبعيدون، آیه ۵۶ سوره زاریات.
۴. ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، من.۶۰ و ۶۲
۵. امامی، صدقو، ص.۱۷.
۶. شیخ عیاس قمی، مفاتیح الجنان، من.۹۱.
۷. شیخ جیاض قمی، مفاتیح الجنان، من.۱۵۶.
۸. امام رضا علیه السلام: «ان سرک ان تكون معنا في الدرجات العلي من الجنان فافخر لفرحنا و احزن لحزتنا»؛ اگر دوست داری که با ما در درجات عالیه بهشتی باشی، در خوشحالی ما خوشحال و در حزن ما محزون باش، بخارالاتوار، ج.۱، ص.۱۰۳، ج.۴، ص.۲۸۶.
۹. اقبال الاعمال، ج.۳، ص.۳۲، بخارالاتوار، ج.۹، ص.۱۳.
۱۰. بخارالاتوار، ج.۷۲، ص.۵۲.
۱۱. اقبال الاعمال، ج.۳، ص.۳۵۴، ثواب الاعمال، ص.۷۰.
۱۲. وسائل الشیعه، ج.۳، ص.۳۲۷، باب .۲۲
۱۳. المراتیقات، آیت الله ملکی تبریزی، ص.۱۷۳.
۱۴. کمال الدین، ج.۲، ص.۳۳۱، مصباح مهدیه، ص.۲۵۸.
۱۵. کمال الدین، ج.۳، ص.۵۰، بخارالاتوار، ج.۵۳، ص.۱۸۲.
۱۶. اقبال الاعمال، ج.۳، ص.۳۱۳، وسائل الشیعه، ج.۸، ص.۱۰۲.
۱۷. بخارالاتوار، ج.۹، ص.۴۱۳، اقبال الاعمال، ج.۳، ص.۳۲۰.
۱۸. بخارالاتوار، ج.۹، ص.۸۸، مصباح المتهجد، ص.۸۴۱.
۱۹. دعای سحر، دعای نبوی، دعای زیارتی، مفاتیح الجنان، اعمال شب نیمه شعبان.
۲۰. مصباح المتهجد، ص.۸۳۱، وسائل الشیعه، ج.۴، ص.۱۰۶، ج.۳.
۲۱. رک: فصلنامه انتظار، ج.۳، ص.۴۲.
۲۲. کامل الزیارات، ص.۸۹۷، مصباح المتهجد، ص.۸۳۰.
۲۳. مفاتیح الجنان، اعمال شب نیمه شعبان، ص.۲۷۳.
۲۴. بخارالاتوار، ج.۹، ص.۴۱۵، وسائل الشیعه، ج.۵، ص.۱۰۵.
۲۵. کامل الزیارات، ص.۱۹۸، ج.۱، ص.۱۹۸، بخارالاتوار، ج.۱، ص.۹۴.
۲۶. مکیال المکارم، مترجم، ج.۲، ص.۷۷.

کامیاب

۳۸

بصیرت

یکی از مقامهای شامخ و بیدلی علمدار دشت کربلا، روشن بینی اوست، که امام جعفر صادق علیه السلام در این خصوص می‌فرماید: «کان عقنا العباس نافذ البصیره، صلب الایمان؛^۲ عمومی ما عباس بصیرتی نافذ و ایمانی شدید داشت».

کسی که با چشم سر می‌بیند. به او «بصیر» می‌گویند و کسی که با چشم دل، حقایق امور را مشاهده می‌کند «بصیرت» دارد. بصیرت به نور دل و فهم قلبی گفته می‌شود و صاحب بصیرت، با پشتوانه ایمان، هیچگاه مسیر حق را گم نمی‌کند و کوران حوادث هیچ خلی در اراده و تصمیمش وارد را دیده‌ای؟ می‌گفت: نه، در حالیکه امام علی علیه السلام در کنار من ایستاده بود. در همین هنگام یکی از دوستان حقیقی آن حضرت، ابوهارون که نابینا بود، به مسجد آمد. امام فرمود: «از او بپرس». از ابوهارون پرسیدم: «آیا ابو جعفر را دیده‌ای؟» فوراً پاسخ داد «مگر کنار تو نایستاده است!؟»

گفت: «از کجا و چگونه متوجه شدی؟» گفت: «چگونه ندانم، در حالی که او نور درخشنده‌ای است.»^۳

نور القلب؛^۴ بصر روشنایی چشم را می‌گویند یعنی آن نوری که به وسیله آن بیننده دیدنی‌ها را می‌بیند؛ همان طوری که بصیرت، نور قلب را می‌گویند. آن‌چه بسیار مهم است، بصیرت است زیرا کسی که چشم سر ندارد ولی چشم دلش بینا است، در این زمان بسیار واضح حضور امام زمان علیه السلام را حس می‌کند. ابو بصیر می‌گوید: با امام محمد باقر علیه السلام به مسجد مدینه وارد شدیم مردم در رفت و آمد بودند. امام علیه السلام در فرمود: «از مردم بپرس آیا مرا می‌بینید؟» از هر کس پرسیدم، آیا ابو جعفر علیه السلام را دیده‌ای؟ می‌گفت: نه، در این زمان حضرت علی علیه السلام فرمود: «حملوا بصائرهم على أسيافهم»، آگاهی و بینایی خویش را بر شمشیرهای خود حمل کردند.

مرحوم طبرسی در این‌باره می‌نویسد: «البصر: نور العین و هو ما يبصر به الرائي كما ان البصیره به الرائي كما ان البصیره

اما نکته دقیق و لطیف در فرمایش صادق آل محمد علیه السلام درباره بصیرت قمر بنی هاشم علیه السلام، عنصر «تفوذ» است. حضرت عباس علیه السلام «نافذ البصیره» بود. لذا لازم است مفهوم نافذ البصیره بودن را در لغت بیابیم. محقق توانا آفای مصطفوی درباره « بصیر » می‌نویسد: «ال بصیر من له البصارة اي النظر و العلم؛ بصیر به کسی می‌گویند که دارای فکر و علم باشد ». و درباره «تفوذ» می‌نویسد: «ان الاصل الواحد في المادة هو: الورود الدقيق على شيءٍ في مادي أو معقول؛ نفوذ، يك ريشه اصل دارد و معنايش وارد شدن دقیق در امور مادي یا معنوی را می‌گویند ». بنابراین بصیرت حضرت حضرت العباس علیه السلام در همه امور دقیق و نافذ بود. او ملکوت همه عالم را مشاهده می‌کرد. سید عبد الرزاق موسوی مقرم در این خصوص می‌نویسد: «قمر منیر بنی هاشم علیه السلام با قابلیت ذاتی و کسبی خود به عالی‌ترین مقام بصیرت در دین و یقین در شناخت راه یافت و همه معارف عالیه دینی و اخلاقی را با تیز بینی و ژرف نگری خاصی بیاموخت. او مسائل را از پشت پرده تماشا نمی‌کرد، بلکه دیدگان نافذ او پرده‌ها را می‌شکافت و به اعمق حقایق راه

امام حسن عسکری علیه السلام را نزد علی بن نارمش - که دشمن‌ترین مردم به اولاد ای طالب بود - زندانی کردند و به او گفتند: «بر او هر چه می‌خواهی سخت بگیر!». حضرت علی علیه السلام بیش از یک روز، نزد او نبود، که احترام و بزرگداشت آن حضرت در نظر او به جایی رسید که در برابر او چهره بر خاک می‌گذاشت و دیده از زمین برنمی‌داشت، حضرت علی علیه السلام از نزد او خارج شد، در حالی که بصیرت علی علیه السلام از نزد حضرت از همه پیشتر و ستایش‌اش از همه نیکوتر بود.^{۱۲}

پی‌نوشت

۱. نویسنده و کارشناس مباحثه مهدویت.
۲. سرسلسله العلویه، ص، ۸۹، شرح الاخبار، ج، ۳، ص، ۱۸۹.
۳. سقای معرفت، ص، ۵۹.
۴. نیچه البلاعه، خ، ۱۵۰، فرهنگ اشواره، ص، ۷۳.
۵. جوامع الجامع، ج، ۱، ص، ۷۰-۳ و ۶۰ در این باره آقای باقر فخار در کتاب سقای معرفت، ص، ۵۹- ۱۱۷ - بحث بسیار زیبایی را اورده است.
۶. حجات‌التوار، ج، ۴۶، ص، ۲۴۳.
۷. مسان، ج، ۱۲، ص، ۱۹۲.
۸. سردار کربلا، ص، ۱۷۳.
۹. مفاتیح الجنان، زیارت حضرت عباس علیه السلام.
۱۰. من لا يحضره الفقيه، ج، ۴، ص، ۴۰۱ ح ۵۸۶۴.
۱۱. مصباح المتهدج، ص، ۱۰۵.
۱۲. نیچه البلاعه، خ، ۱۳۳.
۱۳. کافی، ج، ۱، ص، ۵۰-۸، زندگی امام یازدهم علیه السلام.

هر کس صاحب بصیرت باشد، دنیا را زودگذر و شهوات و شباهت دنیای فانی، او را به ورطه سقوط نمی‌کشاند. امیر مؤمنان حضرت علی علیه السلام درباره آثار بصیرت می‌فرمایند: «نما الدنیا منتهی بصر الاعمی، لا يبصر مما ورائها شيئاً و البصیر ينفذها بصره و يعلم ان الدار ورائها، فالبصیر منها شاخص و الاعمی اليها شاخص والبصیر منها متزود و الاعمی لها متزود»^{۱۱} همانا زندگی دنیا منتهای کوره‌لان است که غیر از آن، چیزی را نمی‌بیند و انسان بینا دل دید او از دنیا فراتر می‌رود و می‌داند که سرای جاوید در ورای این دنیا است، بنابراین انسان - که عقل و قلبش نورانی شده و به مقام بصیرت رسیده - از دنیا می‌گذرد انسان کوردل به سوی دنیا روی می‌آورد، شخص بصیر از دنیا توشه برای آخرت برミ‌دارد و انسان کوردل توشه برای دنیا جمع می‌کند».

یکی از راههای به دست آوردن بصیرت پیوند با امام عصر علیه السلام است، هر کس می‌تواند در برتو امام علیه السلام به مقام «نافذ بصیره» دست یابد؛ زیرا ائمه معصومین علیهم السلام به هر کس که لیاقت داشته باشد، بصیرت عطا می‌کند. نمونه زیر گویای این حقیقت است:

می‌یافت و واقع را آن چنان‌که هست
می‌دید، از این رو در راه هیچ چیزی
فداکاری نمی‌کرد جز با علم ثابت و
یقین استوار و ایمان که هیچ شکی با
آن نیامیخته بود.^۷

و در زیارت ایشان عرضه می‌داریم:
و انک مفیت علی بصیره من امرک مقتدیا
بالصالحین،^۸ به درستی که تو ای
ابوالفضل عمرت را سپری کردی در
حالی که دارای مقام بصیرت بودی و
اقتنا به صالحین نمودی».

بصیرت داشتن مأمور امری ضروری
و مهم است اگر شخصی بصیرت نداشته
باشد، از امام زمانش به فاصله مشرق تا
مغرب دور می‌شود. امام جعفر صادق
می‌فرماید: «العامل على غير بصيرة كالسائر
على غير طريق فلا تزيده سرعة السير من
الطريق الا بعداً»^۹ عامل بصیرت مانند
روندهای است که در مسیر گام
برمی‌دارد مگر آن که هر چه بیشتر راه
رود سریع‌تر از مسیر حق دور می‌شود.
بنابراین عاشقان اهل بیت علیهم السلام
همواره باید زمزمه نمایند که: «استلک
ان يجعل نوراً في بصرى وال بصيره في ديني؛
خدایا! از تو می‌خواهم نور در دیدگانم و
بصیرت در دینم ارزانیم فرمایی».^{۱۰}

قسمت دوم و پایانی

مصاحبه با جمال شورجه (کارگردان سینما)

مقدمه:

در قسمت قبل اقای جمال شورجه پس از بیان زندگی نامه خود در مورد سینمای دینی و راههای بهره‌گیری درست از مفاهیم قرآنی در آثار سینمایی و تلویزیونی و سینمای مهدوی مطالبی بیان کردند. اینک ادامه گفتگو: در گفتگو با جمال شورجه، کارگردان سینما طرح شد: افق سینمای ما باید رسیدن به جامعه ولایت پذیر مهدوی باشد در سینمای مهدوی دچار فقر محتوایی هستیم!

- آقای شورجه گویا شما قصد ساخت سریالی در خصوص حضرت نرجس خاتون(س) را دارید؟

- بله! احتمال دارد خودم این سریال را باسازم البته با همکاری آقای سلحشور که در این خصوص هم یک قراردادی هم برای ساخت با شبکه دوم سیما منعقد شده و کار فعلاً در مرحله نگارش است.

یک مشکلی که در این خصوص است، هزینه بالای ساخت آثار دینی و تاریخی است. دیگر با ۱۰۰ میلیون و ۲۰۰ میلیون تومان نمی‌شود این سریال‌ها را ساخت. الان ملک سلیمان، حدود ۵ میلیاد تومان هزینه برداشته یا مختارنامه چیزی در حدود ۲۰ میلیارد تومان هزینه در بردارد حتی شنیدم آقای درویش برای ساخت فیلمی درباره حضرت ابوالفضل(ع) چیزی در حدود ۳۰ میلیارد تومان هزینه برآورد کرده است.

پس می‌بینید این‌ها همه‌اش هزینه بر است و چون صدا و سیما نباید فکر انتفاعی داشته باشد و دغدغه محتوا داشته باشد باید از این کارها حمایت کند. شاید برایتان جالب باشد که بدانید فیلم یوسف(ع) - به عنوان یک فیلم دینی موردن توجه همه ادیان است - در زمان پخش چیزی حدود ۳ میلیارد نفر در دنیا مخاطب داشته است.

جدای از بحث مالی و پشتیبانی نکته مهمی که وجود دارد این است که در انتخاب مضامین و موضوعات دینی باید دقت کافی شود و حتی المقدور سعی شود آثار به صورت بین‌المللی و بدور از نگاه قشری ساخته شود.

- در خصوص سریال یوسف، به نظر می‌رسد شما و آقای سلحشور تعمدی داشته‌اید که فیلم دارای پیام‌هایی راجع به انتظار مهدوی باشد آیا همین طور است؟!

- بله. ما به عمد مخواستیم همین را نشان دهیم به این معنی که در سریال بنا بر روایات و متون دینی تلاش کردیم به شباهت‌هایی میان یوسف پیامبر و یوسف زهراء و این‌که ما هم در انتظار آن یوسف گم گشته هستیم را به مخاطب نشان دهیم و به طور غیر مستقیم انتظار یعقوب و زلیخا را به انتظار ما منتظران نسبت به حضرت ولی عصر(ع) تشبیه کنیم و فکر می‌کنیم که باز خورد آن در بین مردم مشهود بوده، ضمن آن که یکی از نشانه‌ها همان نشان موعودی است که به همراه یوسف است.

- حضرت‌علی اعتقادی به وجود سینمای معنایگرا دارید یا خیر؟ و مؤلفه‌های آن را چه می‌دانید؟

- به اعتقاد من تمام سینمای ما باید معنایگرا باشد از جنس اسلام ناب چرا که هنر بدون معنا و پیام و اندیشه ناب الهی معنایی ندارد به این سینمای بی‌هویت یا التقاطی تحت عنوان معنایگرا اعتقادی ندارم!

CINEMA

به کوشش سید محمد مهدی موسوی

که می‌بایست تمام صحنه‌ها و فضاهای لباس‌ها - وسایل آن دوران و معماری و دکور و ... ساخته شود. بعد از انقلاب با درایت مدیران سینما این شاخه از سریال‌سازی‌ها راه افتاده تا هم اکنون هم ادامه دارد و این از برنامه‌ها و سیاست‌های مدیران سینما است. یکی از آفات این گونه آثار یا بهتر بگوییم خطرات آن این است که نویسنده و کارگردان در تاریخ دست ببرد و دخل و تصرف در آن‌ها صورت بدهد و بنا به سلیقه و دیدگاه خود از تاریخ استنباط بکند که نمونه‌هایی از این دست در آثار تولیدی داشته‌ایم به قول یکی از کارگردان‌های همین آثار تاریخی می‌گفت این روایت من از تاریخ است نه روایت تاریخ خوب این‌ها مقداری تاریخ را تحریف می‌کنند و روایت‌های ناقصی از آن را عرضه می‌کنند. بنابراین تحقیق و پژوهش در آثار تاریخی یکی از ملزمومات این گونه آثار است و فدار بودن به تاریخ و معتقد بودن به آن از شروط مهم سازندگان این گونه آثار است. یک وقت است که ما تاریخ معاصر کار می‌کنیم خوب نویسنده و کارگردان شاید بنا به گزارش خاص سیاسی و سلیقه‌ای خود بخواهد عمل بکند که البته این جا هم باید به واقعیات و فدار باشد نه از این طرف پشت بام بیفتد نه از آن طرف. ولی وقتی ما در خصوص پیامبران و معصومین می‌خواهیم کار کنیم این جا دیگر اعتقادات شخصی هم به این بزرگواران باید باشد که عشق و علاقه و فداری انگیزه را بالا می‌برد و در نهایت باعث بهتر شدن کیفیت اثر تولیدی خواهد شد. از نقاط قوت این گونه آثار هم این است که توامندی‌های نظام در حوزه سینما و تلویزیون و ساخت آثار بزرگ همچون سایر پیشرفت‌های علمی و فنی و پژوهشی بالا می‌رود و نیز به دلیل صنعتی بودن این حرفة یعنی نیمه هنری و نیمه صنعتی، سایر صنایع و فنون وابسته هم ترقی می‌کنند. مثلاً تا چند سال قبل سینما و تلویزیون ما در حوزه جلوه‌های ویژه بصیری رایانه‌ای توانایی چندانی نداشت در حالی که در حال حاضر مسؤولان به علت نداشتن و کم توجه بودن به این دغدغه‌ها باید پاسخ‌گو باشند. در محضر شهدا و امام راحل مطمئناً شرمنده خواهند شد در محضر ائمه معصومین و حضرت بقیه... باید سخنگو باشند که چرا در جهت رسیدن به سینمای مطلوب معصومین و سینمایی که مرضی رضای خداوند باشد تلاش نکردن و یا تسامح به خرج دادند همه ما مسؤولیم ولی مسؤولین بیشتر.

- جناب آقای شورجه! به عنوان آخرین سؤال بفرمایید که در حال حاضر در عرصه فیلم سازی به چه کاری مشغول هستید و برای آینده چه برنامه‌هایی دارید؟

- در حال حاضر یک فیلم سینمایی دفاع مقدس مربوط به آزاده‌های دلاور را تهیه کنندگی کردم و کارگردانی آن را به دو نفر جوان با انگیزه و خوش ذوق و مستعد دادم و با آن‌ها مشارکت کردم. انشاء... ثمره این تلاش را سال آینده می‌توان دید. همچنین به امید خدا در تدارک سریالی از زندگی سردار شهید اسلام شهید محمد بروجردی هستیم برای سال آینده.

- به نظر شما چرا عدمه فیلمسازان تلویزیونی و سینمایی ما کمتر به سراج ساخت آثاری با موضوعاتی چون غدر، عاشورا مهدویت، امامت و... می‌روند؟

- اینگونه آثار باید از طرف نهادهای فرهنگی که بودجه فرهنگی در نشر اعتقادات دینی و ارزشی دارند سرمایه‌گذاری و سفارش داده شود. من فیلم‌ساز چرا علاقه نداشته باشم برای امام و عاشورا و ولایت فیلم بسازم و تبلیغ کنم اساساً امثال من برای همین امر سینما آمده‌ایم و گرنه عطای سینما را به لقاش باید بخشید. این گونه آثار فاخر باید زیر چتر حمایتی ویژه و خاص قرار بگیرد و هزینه‌هایش تأمین شود و گرنه من نوعی باید مدت‌ها و سال‌ها وقت را بگذرانم بنویسم و برای ساخت چنین پژوهه و فیلمی حال باید بروم بیفتم به خواهش و تمدنی فلان مدیر که او اساساً باید دغدغه‌اش این موضوعات و مضامین باشد.

- به نظر شما مسؤولان سینمایی و تلویزیونی کشور در جهت دادن به ساخت آثار سینمایی پر محتوا با رویکرد انقلابی و اسلامی چه وظیفه‌ای بر عهده دارند؟

- اولین وظیفه و دغدغه یک مدیر فرهنگی نظام جمهوری اسلامی باید تولید آثاری انقلابی و اسلامی باشد؛ در غیر این صورت باید سمت و مقام خود را بگذراند و بروند. اساساً زبان سینما و سینما شیواترین و کامل‌ترین و تأثیرگذارترین هنر است که می‌تواند در خدمت معارف دین قرار بگیرد و خوب همین هم شد، یعنی از همان ابتدای انقلاب مدیران سینما در این فکر بودند و از تأثیرات آن غافل نبودند منتهی ساخت این گونه سریال‌ها علاوه بر دانش و علم لازم در امر داستان پردازی و فیلم‌نامه‌نویسی نیاز به شناخت بصیری و تصویرسازی و کارگردانی خوبی دارد و مضاف بر این گونه سریال‌سازی نیاز به بودجه‌های هنگفت و ویژه‌ای دارد چرا

با خادمان

شہید نبیمہ شعبان

سنت دوم

در شماره گذشته به بخشی از زندگی دلباخته صاحب الزمان مرحوم کافی و حمایت ایشان از انقلاب اسلامی و ضدیت با رژیم طاغوت پرداختیم و اینکه به گوشه های دیگری از زندگی با برکت این عزیز می پردازیم.

حساسیت به مسائل سیاسی جهان اسلام

با حساس شدن ماجراهی صهیونیستها، فلسطین و مسجد الاقصی موضوع تازه ای در سخنرانی های مرحوم کافی مطرح شد «در این جهاد با برادران اعراب هم آهنگ و هم صدا باشید»^۱ (ص ۸۷) و در جای دیگر گفت: به برادران مسلمان اردنی دعا بکنید که یهودیها ریخته اند هفت مسجد آنها را خراب کرده و چند نفر از زن و بچه هایشان را کشته اند (ص ۱۴۲). این قبيل جملات در سخنرانی های کافی در نیمه دوم سال ۱۳۴۸ نیز آمده و دلیلش هم بالا گرفتن قضایای مربوط به فلسطین در ایران بوده است (ص ۲۲۲).

وی در ۲۱ خرداد ۴۶ در قم در منزل امام که این زمان برادر ایشان آیت الله پسندیده بود منبر رفت و از کسانی سخن گفت که در راه خدا شکنجه شده، به زندان می روند و وقتی آزاد شدند سرافرازند (ص ۸۹).

در مواردی وی همچنان در پایان سخنرانی خود گفته بود: خدایا به حق امام زمان ترا قسمت می دهیم که هر کس از یهودیان علنى و یا خفا حمایت می کند ذلیل گردان (ص ۳۴۲). و در منبر دیگر: پروردگار! آن کس را که به وسیله پول، سرباز، اسلحه و... به یهودیان اسرائیل کمک می کند دودمانش را ریشه کن (ص ۳۴۷). یکبار هم یکی از سران رژیم نواری از مرحوم کافی را که شدیداً ضد یهودی بود از یک دوره گرد خریده بود برای مقامات مسؤول بوده و اعتراض کرده است که چرا یک روضه خوان بایست اینچنین بر ضد یهود سخن بگوید (ص ۳۹۵ - ۳۹۴ ، ۴۰۰)

دستگیری ها و بازداشت ها

رژیم شاه همیشه از مردان شجاع و دیندار و کفرستیزی، که متعهد، درآشنا و مسئولیت پذیر بودند و در راه روشنگری و رهایی مردم از سلطه بیدادگران زمان، از نیروی ایمان و حریبه بیان و معجزه قلم و نفوذ کلام و محوبیت مردمی خویش بهره می جستند، و رادمردان دلیری که در جامعه اثرگذار بودند، ترس و هراسی عجیب در دل داشت و علیه اینان، که توان و قدرت ایجاد تغییر و تحول و دگرگونی را در مردم و جامعه داشتند، به شدت به مقابله برمی خاست و از طرق مختلف، در براندازی و ترور شخصیت آنان می کوشید.

کافی نیز از آن جمله رادمردانی بود که با نیروی ایمان و اخلاص و عزم و اراده، به انجام تکالیف دینی و وظایف شرعی و ارشاد و راهنمایی مردم می پرداخت و آنان را با چهره های تابناک و ملکوتی سلاله های بنت نبی و اختران فروزان خاندان نبوی و ستارگان درخشنان اهل بیت عصمت و طهارت آشنا می کرد.

کافی، با آن فرهنگ و تربیت روحانی و با آن مسئولیت دینی و تعهد اجتماعی که بر دوش خود احساس می کرد، چگونه می توانست آرام و از کنار این مسائل بی تفاوت گذر کند و آن حاکمان فاسد و آن اجتماع ویران شده را تحمل نماید و شاهد انحراف جوانان باشد و تباھی جامعه اسلامی خود را بنگرد و نظاره گر باشد. او آنچه از امکانات و توانمندی ها و توانایی ها و ذخایر

محمد رضا امیری اندی

و منابع مادی و معنوی در اختیار داشت، همه را به استخدام گرفته، در راه اصلاح جامعه و نجات این مردم مسلمان و رهایی آنان از ظلم و ستم ستمگران و استبداد بیدادگران در راه کسب آزادی، عزت و سرافرازی این امت مؤمن و متدين، به کار گرفت.

کافی با اندیشه صحیح و تفکر پویای اسلامی که داشت و با آن تیزهوشی و دوراندیشی و تدبیر و مدیریت، مردمداری، استعداد خدادادی و هنر سخنوری و بیان شیرین، سخن نافذ و دلپذیر، محبوبیت عامه و خدمات بیشائبه و فعالیت‌های مؤثر و اقدامات مردمی در مهدیه، همیشه مانند دیگر بزرگان و خدمت‌گزاران با اخلاص، مورد تهاجم بی‌رحمانه بد اندیشان و خشم و غصب ناکاران خیانت‌کار و اذیت و آزار کوردلان بی‌وجدان و عمال و مزدوران بی‌دین و خود فروختگان فاقد عزت و شرف رژیم قرار می‌گرفت و از سوی آنان، با مشکلات عدیده و رنج فراوان مواجه بود.

او علی‌رغم کشمکش‌های روح‌فرسا و احضارهای مکرر جانکاه از جانب مقامات پلیس و نیروهای امنیتی رژیم و ایجاد مزاحمت و اذیت و آزار و درگیری با مأموران کلانتری‌ها و سواکخانه‌ها و بی‌احترامی‌ها و فحاشی‌ها و هتکی‌ها و ناسزاگویی‌های آنان، با حضور فعال خود، به ارایه خدمات دینی و ارشادی و تبلیغی و حمایت گروه‌های مبارز و پرورش نیروهای پر استعداد مذهبی و زدومن هرگونه مظاهر و اشکال مختلف ظلم و بیدادگری و بی‌دینی و خودکامگی ادامه می‌داد.

او به کرات، گرفتار همه نوع تهدید و بازداشت، از چند روز تا چند هفته و نیز به دفعات به زندان محکوم شده بود، در یکی از این زندان‌ها بود که مأموران به شدت وی را به سوی دیواری پرتاب نموده بودند که بر اثر این حادثه، قفسه سینه او شکسته و آسیب سخت دیده بود او مدت‌ها از این درد قفسه سینه و کسالت رنج می‌برد.

ایشان در چهارم اسفند ۴۳، بار دیگر دستگیر شد. تا این زمان وی جمعاً دو بار دستگیر شده و بار دوم به چند ماه حبس تأدیبی محکوم گردید (ص ۵۵). از نمناکی آنجا سخن به میان آورد و گفت که شش ماه در زندان بوده است (ص ۱۹).

جمع بندی سواک تا این زمان (۴۶/۳/۱۴) از مرحوم کافی این بود: شیخ احمد کافی از عاظ ناراحت و ماجراجوست که سعی دارد همیشه از نیروی جوانان کم سن و سال و بی تجربه متعصب مذهبی به نفع روحانیون مخالف استفاده کند و آنها را برای مخالفت با دولت آماده سازد و اکثرا در منابر خود به طور مستقیم و غیر مستقیم ضمن تجلیل از روحانیون افراطی از اعمال دولت بدگویی می‌کند (ص ۸۳). با ادامه سخنرانی‌های وی، سواک دوبار توصیه کرد که به وی تذکر جدی داده شود. (ص ۸۴).

مرحوم کافی در تیرماه سال ۴۹ احضار و مورد بازجویی درباره مسائلی بود که پس از شهادت آیت‌الله سید محمد رضا سعیدی در مشهد بود (ص ۲۵۶ – ۲۵۷). از نظر سواک چهار نفر عامل سروصدای مشهد پس از شهادت سعیدی بودند: شیخ عباس طبیبی، سید علی خامنه‌ای، شیخ محمد رضا م罕یمی، و شیخ احمد کافی واعظ (ص ۲۵۸). کسی هم برای سواک گفته بود: کافی در مدت اقامت خود در مشهد با حرارت شدید خبر فوت سعیدی را در بین مردم انتشار داد و به هر کس می‌رسید می‌گفت سازمان امنیت نسبت به مدرسین قم و تهران چه بدی‌ها کرده است. سعیدی را به قدری شکنجه داده که شهید شده. این مطالب را چنان با آب و تاب تعریف می‌کرد که باعث برهم زدن نظم حوزه علمیه و تحریک عده‌ای گردید (ص ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳).

اما گزارش کافی از شهادت سعیدی که آن را در مجلسی بیان کرده، بینش سیاسی او را به خوبی نشان می‌دهد (ص ۲۸۰). سواک با کنترل و مراقبت شدید از کافی و تلفن‌های او اشاره می‌کند که وی بسیار مرموز است و همه کارهای خود را با آقای فلسفی مشورت می‌کند.

سواک در تاریخ ۵۴/۹/۸ در باره او نوشت: نامبرده بالا یکی از عاظ افراطی و اخلاق‌گر است که تحریکات و اقداماتی در زمینه ضدیت مردم با یکدیگر معمول داشته و فعالیت‌هایی در جهت خلاف مصالح مملکتی و اخلاق در نظم عمومی انجام و رویه نامطلوب و نادرست خود را همچنان دنبال می‌نماید به نحوی که وجود یاد شده در منطقه تهران موجبات بر هم خوردن نظم و آرامش عمومی را فراهم می‌سازد (ص ۴۰۲). نتیجه آن شد که مرحوم کافی را در آذرماه ۱۳۵۴ برای مدت سه سال به ایلام تبعید کردند (ص ۴۰۷).

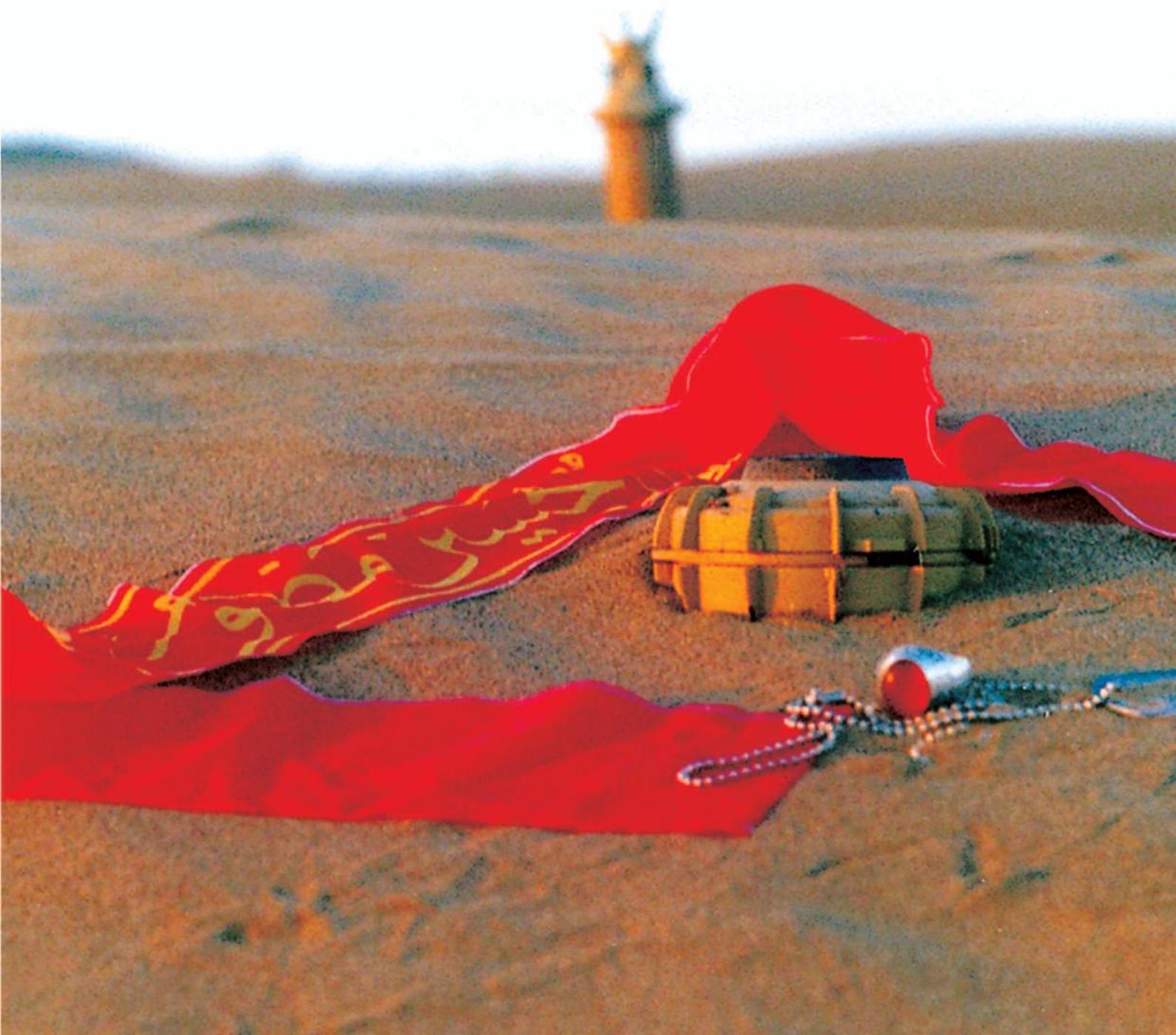
ادامه دارد

پی‌نوشت

۱. بی‌وهشگر و دانش‌آموخته مرکز شخصی مهدویت.
۲. کافی، واعظ شهید، مهدی کافی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی ایران.

من را در کنار یکی از درهای بهشت به خ

قسمت سوم
دی مقدم

اک بسپارید؛ در کنار قبر حسین خرازی

پدر خیلی در پوشش اش و ظاهرش ساده بود. همیشه دوست داشت ساده ترین لباس را بپوشد. به سر و وضع خانواده خیلی اهمیت می داد که حتماً لباسمان نو باشد، تمیز باشد، شیک باشد... اما خودش تنها چیزی که برایش مهم بود، تمیزی لباس بود. یک بار برای روز پدر من و سعید و مادرم رفیم برایش یک دست کت و شلوار خردیم. اما هر کاری کردیم نپوشیدیم. بعضی وقت‌ها که می خواست بیرون برود و نمی خواست لباس نظامی بپوشد، به من می گفت: «محمد یک کاپشن بهم بده بپوشم». یک لباس را آن قدر می پوشید که برایش می انداختیم دور! با این که وقتی داشتیم وسائل شخصی اش را جمع می کردیم، دیدیم چقدر لباس نو داشته و دست به شان نزد است.

خیلی هم در خانه کمک کار بود. به گل و گیاه و باغبانی خیلی علاقه داشت. در خانه هم جارو کردن و ضبط و ربط خانه با او بود. اگر حسنه را داشت، آشیزی هم می کرد که مادرم استراحت کند. این آخری ها ریه اش که شیمیابی بود، بیشتر اذیتش می کرد. نباید سرخ کردنی می خورد و ما هم به خاطر او سرخ کردنی نمی خوردیم. به همین خاطر بیشتر غذاهایی درست می کرد مثل آب گوشت که خودش هم بتواند بخورد. قبل تر که حالش بهتر بود، همه جمعه ها غذا با بابا بود. نمی گذاشت مادرم برود داخل آشپزخانه.

گپ آخرمان، خیلی گپ باحالی بود. وقتی شب رسید خانه، یک سی دی با خودش آورده بود. گفت محمد، این سی دی را بگذران بینیم چی است؟ به قول خودش "مشق" هایش را هم پهنه کرده بود جلوی خودش. سی دی یک گزارش ویدیویی بود از عملیات ثامن الائمه. بابا می گفت من خودم تا حالا این فیلم را ندیده ام. هر کس را که در فیلم نشان می داد، می گفت خصوصیت اش. این بوده و چه طوری شهید شده. خلاصه بیشترشان شهید شده بودند.

در فیلم نشان می داد که بابا داشت نیروهایش را توجیه عملیاتی می کرد و فقط یک زیر پیراهنی تنش بود. ریش هایش هم خیلی بلند و به هم ریخته شده بود. حتماً وقت نکرده بود به شان برسد. اما آن ها که می گفت شهید شده اند، اغلب خیلی تمیز و مرتب و شیک بودند. سعید به بابا گفت: «بین، این جور آدم ها شهید می شونده! تو می خواهی با این قیافه به هم ریخته و نامرتب ات شهید هم بشوی؟!». بابا خیلی خنده دید به این حرف سعید، خیلی خنده دید...

احساس کردم یاد شهادت هم کرده و دلش گرفته و می خواهد با خنده دن هاش ما متوجه نشویم. فیلم که تمام شد، بابا ۲۵ سال از وقتی که این فیلم را گرفته اند می گذرد. ما برای چه مانده ایم و ...

یکی از سرداران می گفت : کاظمی ها هنوز هم هستند و باید قبل از آنکه حسرت وجودشان را بخوریم قدر آنها را بدانیم... کاظمی ها سربازان امام خود هستند... امامی که فرمانده انقلابی جهانی است و عده برق خداوند... پس حتی اگر در جستجوی امام زمان خود هستید لاجرم باید او را میان سربازانش بیابید زیرا یک فرمانده هیچ گاه سربازان مخلص خود را به حال خود رها نمی کند...

مطلوب زیر به راحتی می تواند نقش تعبد و دین داری مردمان ما و در نتیجه عنایات امام عصر را بر این ملت روشن کند...
تا شما با چه دیدگاهی این اعتراضات را بخوانید...

ایرانی‌ها افراد سرسخت خاورمیانه هستند که وقتی داری احساسات مذهبی می شود دو برابر خطرناک می شوند. اکنون شناخت مطالعه و نبرد با آنها در سطوح مختلف بیشتر از هر زمان دیگری اهمیت یافته است در حال حاضر ایرانیان شیعه به خوبی برای مبارزه که همیشه بخش جدایی ناپذیر تاریخ فرهنگ و مذهب آنها بوده است آمده می شوند. در اردوگاههای اسرای ایرانی افرادی را دیدیم که قاطعانه برای فدا کردن جان خود در راه اعتقادشان آمادگی داشتند. آن منظمه منادی جنگ جهانی چهارم بودکه ما فقط در گ نامشخصی از آن در ذهن داریم. اعتقادات مذهبی این افراد برای سوق دادن آنان به سوی انجام کارهایی که به طرز غیر قابل باوری سخت بودند نقش به سزاگی داشته است...» (جنگ جهانی چهارم، دیپلماسی و جاسوسی در عصر خشونت: کنت دمارانش؛ رئیس سازمان جاسوسی فرانسه)

یکی از جلوه‌ها و جنبه‌های مهم، حساس و زیبای اسلام، سنت حسن وقف است که همواره برکات و آثار فراوانی برای جهان اسلام داشته و دارد. آنچه بسیار زیبا و شنیدنی است، تنوع دنیای وقف است. واقفین و نیکاندیشان محترم بنا بر شرایط زمان از دارایی‌های خود در زمینه‌های مختلف، خدمات بزرگی به فرهنگ و تمدن اسلامی نموده‌اند. در حال حاضر از حیث تنوع نیت‌ها، کشور ما رتبه اول را دارد که در همه زمینه‌ها تقریباً وقف داریم، حتی وقف‌های مهدوی نیز کم و بیش وجود دارد.

ضمن احترام و پاس داشتن به تمام موقوفات جهان باید توجه داشت «وقف برای امام زمان عج» جایگاه و رتبه‌ای والا دارد که تاکنون کمتر مورد توجه بوده است. شایسته است «وقف مهدوی» فرهنگ شود و در ترویج آن تا حد امکان کوشش کرد.

وقف مهدوی، احساس مسئولیت در برابر امام زمان عج و عینیت بخشیدن به اهداف امام عصر است و قطعاً وقف می‌تواند نقش بسزایی در آماده نمودن مردم برای ظهور نماید و زمینه‌سازی برای ظهور نماید.

تعريف وقف

وقف یعنی؛ «حبس کردن» ثروتی از طرف مالکش به وجهی از وجوده، به نحوی که فروش آن ممنوع باشد. به ارث منتقل نگردد. قابل هدیه نباشد و در جهتی که وقف تعیین کرده است، صرف گردد.^۲

اما وقف مهدوی با توجه به تعریف فقهی آن به معنای این است که جهت و سمت و سوی وقف، درباره امام مهدی عج باشد. به عبارت دیگر وقف با نیت و انگیزه رشد و توسعه فرهنگ مهدویت، چیزی را در راه امام زمان وقف نماید.

چرا وقف؟

اسلام، پیروان خود را تشویق به کمک و یاری دیگران نموده است توصیه به صدقه، شرکت در کارهای خیر، تعاون در امور مثبت و بی‌تفاوت نبودن به وضعیت دیگران از ویژگی‌های این دین کامل است.

یکی از بهترین و مؤثرین شیوه‌های تکافل اجتماعی، بذل و بخشش، اتفاق در راه خداوند متعال و کمک به هم نوعان وقف است. ضمن آنکه وقتی به سیره اهل بیت علیهم السلام توجه می‌کنیم، در می‌یابیم آنها که امام ما هستند، و در آخرت هیچ یک از انسان‌ها به رتبه و مقام آنها نمی‌رسند و نزد خداوند متعال، جایگاه والایی دارند، به این مسأله توجه خاصی داشته و موقوفات بسیاری از خود به جای گذاشتند. در حالی که ما صد درصد نیاز بیشتری به لطف و بخشش خدا داریم. آنها معصوم هستند. ولی ماختاکار و گناه‌کاریم و احتیاج ما به عفو الهی حتمی و واقعی است. پس چرا وقف در کارنامه اعمال ما نباید. امیرمؤمنان حضرت علی علیه السلام بعد از وقف می‌فرماید: «خدایا این را وقف نمودم تا آتش قیامت را از من دور گردانی.»

امام محمد باقر علیه السلام می‌فرماید:

«چگونه مردم می‌توانند از کارهای خیر منصرف شوند؟ در صورتی که حضرت علی علیه السلام در حالی که بهشت بر وی واجب شده بود، اموالی را برای فقرا وقف کرد و فرمود: خدایا این مال را برای این جهت صدقه قرار دادم که آتش را از صورتم و صورت مرا از آتش دوزخ دور سازی.^۳»

وقف مهدوی چرا؟

۱. ضرورت نواندیشی در عرصه وقف
 ۲. ضرورت طرح و گسترش فرهنگ مهدوی
 این دو عامل بسیار مهم بهترین پاسخ به چرایی وقف مهدوی است.
 با نگاهی گذرا به موقوفات، روشن می‌شود که این سنت پسندیده همواره با زمان و
 مکان در ارتباط تنگانگ بوده و همراه با شکل گیری نیازها و فرصتها تنوع و
 صورت‌های مختلف پیدا نموده است.
 امروزه می‌توان تنوع این وقفها را در همان اندازه‌ها دنبال کرد اما اگر وقفها در
 جهت رشد معنوی و شناخت مردم نسبت به امامشان باشد، قطعاً آثار و برکات بیشتری
 دارد.

ضمن آن که امروزه طرح و گسترش فرهنگ مهدویت بسیار لازم و ضروری است.
 چرا که مهدویت در همه عرصه‌ها از عبادت و خانواده تا اجتماع و سیاست حضوری
 پر رنگ دارد. بدون مهدویت، هستی مبهم و گنج و ابتر است. مهدویت با ترسیمی که
 از ابتدا و توصیفی که از انتهای تاریخ انسانی دارد، تنها دلیل برای بودن ، تنها علت
 برای رفتن و بهترین گزینه برای امان ماندن از هزاران بی راهه و تنها راه برای پیمودن
 است.^۴

مهدویت از یک سو شناخت دقیقی از آن چه هستیم (هویت) ارائه می‌کند و از
 سوی دیگر با گشودن هدف‌های عالی برای زندگی (آرمان) انسان را به رشد و تعالی
 سوق می‌دهد. آموزه ای با این اهمیت که اساساً راهبردی یعنی علاوه بر هدف هم راه و
 هم وسیله است انسان را با توحید و از مسیر توحید به توحید می‌رساند ، چرا از ثروتی
 که خدا به ما داده است برای آن خرج نکنیم؟ ما امام مهدوی ع را با جان و دل
 پذیرفته ایم ولی از پذیرش آن ، چنان شاد نیستیم و تاکنون حاضر نشده ایم که برای
 آن خرج کنیم. بباید با وقف مهدوی ثابت کنیم اماممان را زعمه چیز و همه کس
 بیشتر دوست داریم.

نکته دقیقی که از آیات نورانی قرآن فهمیده می‌شود این است که «وقف مهدوی» از
 اموال دوست داشتنی انتخاب شود. در این وقف لازم است مالی که از راه حلال به دست
 آمده و آن را دوست می‌داریم، تقدیم شود و بدانید هرچه وقف نمایید، همان را در روز
 قیامت می‌باید.

«وَمَا تُقْدِمُ مِنْ أَنفُسِكُمْ مَنْ خَيْرٌ تَجِدُوهُ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ»^۵
 هرچه از نیکی برای خوبی از پیش فرستید آن را نزد خدا بهتر و با پاداشی بزرگ‌تر
 خواهید یافت.
 ادامه دارد...

پی نوشت

۱. پژوهشگر مباحث مهدویت.
۲. الفقه على المذاهب الخمسة، ص ۵۸۵.
۳. مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۵۱۱.
۴. مفاتیح الجنان ، زیارت حضرت صاحب الامر ع: «السلام عليك يا سهل الله الذي من سلك غيره هلك».
۵. بقره، ۱۱۰.

آقا

اویدیان

بها

«فاحینا به الارض بعد موتها كذلك النشور»^۲

ابوالفضل فیروزی (نینوا)^۱

«پس زمین را بعد از مرگش زنده کردیم و چنین نیز مردگان را در قیامت زنده نماییم،»
او می‌آید و دشت و دمن را مملو از گیاه و گل و آب و پرنده و نور خواهد کرد! و بار دیگر موسوم جوشش و رویش، موعد
دیدار یاران هنگامه گرمی و محبت خویشان و فصل دوستی و آشتی همگان فرا می‌رسد!
او می‌آید و نبض زمین در التهاب دیدار دل افروز او می‌پند!
او می‌آید و زمین مرده با صبح تنفسش جان می‌گیرد!
صبا به سبزه بیاراست دار دنیا را نمونه گشت جهان مرغزار عقبی را
شمیم باد در اعجاز زنده کردن خاک ببرد آب همه معجزات عیسی را^۳
او می‌آید!
با صد هزار نگار و هر کس را با او حرفی و با نگارنده این همه نقش و نگار حالی!
او می‌آید!
و با همه جلوه هایش با ما حرف می‌زنند با جلوه هایی که گفتیم و نگفتیم!
عارف در جمال بهار جلوه جهان آفرین می‌بیند و عاشق از عطر او بوی نگار را می‌شنود.
با صد هزار جلوه برون آمدی که من با صد هزار دیده تماشا کنم تو را^۴

و شاعران نکته سنج طرفه گوی در هر بیتی، پنجره‌ای به سوی بهار، باز می‌کنند و پرده‌ای از جلوه آن نگار بر می‌گیرند که به خاطر رنگارنگی این آسمانه، شما را به نوشیدن پرده‌هایی از نغمه پردازان و عنديلیان گلستان سخن فرامی‌خواهیم. و اینک با شما حسن مطلع این مقوله را با پرده‌ای بدیع از نگارستان شعر صائب تبریزی به تماشا می‌نشینیم؛

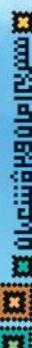
هر طرف چون لاله صد خونین جگر دارد بهار
ورنه بیش از باد، در دلها اثر دارد بهار
شکوه‌ها از مردم کوته نظر دارد بهار
معنی پیچیده چون موی کمر دارد بهار
از ضمیر خاکیان یکسر خبر دارد بهار
بالش نرمی که از گل زیر سر دارد بهار
خاک را نزدیک شد از جای بر دارد بهار
قد موزون گران رو در نظر دارد بهار^۵
از شکوفه نافه‌های نامه بر دارد بهار^۶

قصاص مکتوب ما، (صائب) همان مکتوب ماست
و مرغان سحر در هر ورق گل، قصه‌ای دیگرمی خوانند و غزلی نغzsاز می‌کنند چنانکه صاحب «منطق الطیر» عطار

از دل پر خون بلبل کی خبر دارد بهار؟
مستی غفلت حجاب نشنه بیگانگیست
از قماش پیرهن غافل ز یوسف گشته اند
از برای مو شکافان در رگ هر سنبلى
هر زبان سبزه او ترجمان دیگری است
ناله بلبل کجا از خواب بیدارش کند
بس که می‌نالد زشوق عالم بالا به خود
می‌کند از طوق قمری حلقه نام سرو را

نیشاپوری سروده است:

بلبل به سحر گه غزل تر می‌خواند
از دفتر گل باز همی کرده ورق
در هر ورقش قصه‌ای دیگر می‌خواند
و آن دیگر دل سوخته نفر گفتار، بهار را شیدایی آن سرو خرامان می‌داند که در طلب او پایش آبله دار شده و رنگ و بوی
زیبایی خود را مرهون جلوه آن لاله عذاری می‌داند که واله دیدار اوست و از زاهد عزلت نشین می‌خواهد که کمتر از غنچه
نباید و با نسیم بهار از خرقه برون آید:
بس که دنبال تواب سرو خرامان گشته است

بی خود از جلوه آن لاله عذار است بهار
زاهد از خرقه برون ای بهار است بهار^۶

و آن ژولیده شیرین سخن در اشتیاق بهار، زود تر به مصلی رفته و از باغبان می خواهد که، کلید باغ را زود به او بدهد، چرا که زودا شود که با قدموں بهار قمری بر چنان آید و بلبل به ترنم او خواستگاران عروس بهار باغ، در کوچه آن ازدحام کنند و شاید دیگراو را توفيق دیدار باغ میسر نگردد!

کلید باغ ما را ده که فردا مان به کار آید
تو لختی صبر کن چندان که قمری بر چنان آید

تو را مهمان نا خوانده به روزی صد هزار آید^۷
صاحب دلی باغ را در زمستان سکوت و در عزلت عبادت، مصدقاق «ایاک نعبد» دیده و سر به جیب مراقبت و سجود قرب

فرو بردہ تا دیگر بار در بهار با اذان باد سر گلدسته سرو، سروقد قامت «ایاک نستعین» سر دهد؛
«ایاک نعبد» است زمستان دعای باغ

و آن خلاق المعانی شوریده سر، آشوب بلبل و فراش صبا و پیراهن دریده گل را، حاصل تجلی رخ بی مثال دوست می داند.

وقت است که باز بلبل آشوب کند
فراش صبا زیاد جاروب کند

از دست رخ تو بر سر چوب کند^۸

شیدا دلی دیگر که مستغرق جمال یار است و ایام بکام و فارغ از گذشت لیالی و ایام، عید نوروز را ارزانی دیگران می داند:
اندر دل من مها دل افروز تویی!

یاران هستند ولیک دلسوز تویی!^۹

شادند جهانیان به نوروز و به عید
عید من و نوروز من امروز تویی^{۱۰}

و آن فیلسوف، تاسف به ناکامی های ایام ماضی را ناخوشی دل و دماغ می پندارد و خوش باشی و شنا در حوضچه اکنون را در معیت روی دل افروز و مصاف باد نوروز غنیمت می شمارد:

بر چهره گل، نسیم نوروز، خوش است

رنگ از او بوی از او حسن و لطافت همه او
غنجه در پوست نگنجید ز تاثیر نسیم

و آن ژولیده شیرین سخن در اشتیاق بهار

که زودا شود که با قدموں بهار قمری بر چنان آید و بلبل به ترنم او خواستگاران عروس بهار باغ، در کوچه آن ازدحام کنند و شاید دیگراو را توفيق دیدار باغ میسر نگردد!

ز باغ ای باغبان ما را همه بوی بهار آید
کلید باغ را فردا هزاران خواستار آید

چو اندر باغ تو بلبل به دیدار بهار آید
صاحب دلی باغ را در زمستان سکوت و در عزلت عبادت، مصدقاق «ایاک نعبد» دیده و سر به جیب مراقبت و سجود قرب

فرو بردہ تا دیگر بار در بهار با اذان باد سر گلدسته سرو، سروقد قامت «ایاک نستعین» سر دهد؛

«ایاک نعبد» است زمستان دعای باغ

و آن خلاق المعانی شوریده سر، آشوب بلبل و فراش صبا و پیراهن دریده گل را، حاصل تجلی رخ بی مثال دوست می داند.

وقت است که باز بلبل آشوب کند
فراش صبا زیاد جاروب کند

از دست رخ تو بر سر چوب کند^۸

شیدا دلی دیگر که مستغرق جمال یار است و ایام بکام و فارغ از گذشت لیالی و ایام، عید نوروز را ارزانی دیگران می داند:
اندر دل من مها دل افروز تویی!

یاران هستند ولیک دلسوز تویی!^۹

شادند جهانیان به نوروز و به عید
عید من و نوروز من امروز تویی^{۱۰}

و آن فیلسوف، تاسف به ناکامی های ایام ماضی را ناخوشی دل و دماغ می پندارد و خوش باشی و شنا در حوضچه اکنون را در معیت روی دل افروز و مصاف باد نوروز غنیمت می شمارد:

بر چهره گل، نسیم نوروز، خوش است

ازدی که گذشت هر چه گویی خوش نیست
و آن دیگری بهار دل را در آمدن آن گلی می‌داند که با آمدنش بهار می‌روید و از شاخه‌های خشکیده‌اش گل اشتیاق

می‌جوشد:

بهار گل شد و پاییزمای گل!

اگر چه شاخه‌ای خشکیده دارم

و اهل دل با رنگین کمان اشک و مهر از بهار ظاهر به بهار باطن سفر می‌کنند و بر بام بلند مقام بسط با وجود و حال

می‌سرایند:

ساقیا سایه ابر است و بهار و لب جوی
شکر آن را که دگر بار رسیدی به بهار

من نگوییم چه کن، از اهل دلی خود تو بگوی
بیخ نیکی بنشان و گل توفیق ببیو^{۱۳}

ز عطر یاد تو لبریزم ای گل^{۱۲}
بیا تا پای تو گل ریزم ای گل

ادامه دارد

پی‌نوشت

۱. مدرس دانشگاه، مدیر مستول و مدرس انجمن ادبی هنری بسیج دانشجویی استان تهران.

۲. قرآن کریم، سوره فاطر، آیه ۹.

۳. تاریخ جهان گشای جوینی.

۴. فروعی سلطانی.

۵. صائب تبریزی.

۶. حجت الاسلام حزین لاهیجی.

۷. فرخی سیستانی.

۸. مولوی.

۹. کمال الدین اصفهانی.

۱۰. مولوی - غزلیات شمس.

۱۱. خیام نیشابوری.

۱۲. ابوالفضل فیروزی (نی نوا).

۱۳. دیوان حافظ.

ویرودی از جهان

۳۷۰۶۱

گاهی شاید بهتر از قبل... شاید سمینارها و کنفرانس‌های عالی و عالی‌تر داریم... شاید می‌نویسیم و می‌گوییم اما گاهی با خودمان که خلوت می‌کنیم، مانند ورق زدن تقویم و سررسید است که مناسبتی می‌آید و می‌رود، باور اینکه برای امام حاضر مراسم می‌گیریم، برنامه‌ای برای اصلاح امروز و آینده انجام می‌دهیم... چندان آسان نیست. امر تازه‌ای نیست، قبلاً هم نشانه‌ها و یادگارهای الهی بین مردم بود و مردم آن زمان آنها را تبدیل به ویترین تقدس کردند اما زندگی خود را می‌کردند و مشغول بودند البته این بار ویروس یخ‌زدگی با تمام قوا به صحنه آمده است، شوخی ندارد، شرق و غرب نمی‌شناسد، قرنطینه را به شدت تکذیب می‌کند، آقدر تا عمق جان نفوذ می‌کند که حتی سلوهای فطرت و الکترونیک اراده را متجمد می‌کند تا آنجا که خدا را هم در این ماجرا مقصراً بداند!

اما چرا اینطور می‌شویم؟ آیا نمی‌بینیم و ندیدیم که زمانی شد همگی به جای نماز باران خواندن و توبه و توجه به خدا فقط و فقط در پی مشکل کاهش سفره‌های زیززمینی، به سراغ تفاسیر علمی و توجيهات آبکی روی آوردیم و گاهی فاتحه خودمان را خواندیم اما خدا ناگهان در همان فصلی که باور نداشتیم و عقل ناقصمان قد نمی‌داد؛ ابر آورد بارید و بارید...

راستی حق ماست که محروم شویم تا بدانیم چه داشتیم و از چه محروم شدیم؛ شاید هم عادت کرده‌ایم، همتمنان پایین آمده است، در قطب شمال هم اگر کسی مدتی زندگی کند به همان خانه یخی و شکارهای سخت دریایی یخ زده عادت خواهد کرد و شاید اگر

در اوج گرمای تابستان عنوان مقاله، یخ‌زدگی باشد خیلی می‌چسبد، شاید هم توجیه خوبی برای بی‌ربطی موضوع با فضا و زمان خاص مخاطبین باشد!... حالا از اینها بگذریم، راستی دقت کرده‌اید که بسیاری از فیلم‌ها و کارتونهای کودکانه تلویزیونی مربوط به موجود بدجنس و وحشتناکی است که همه جا را به یخ و برف می‌بنند و تمام موجودات ساکن زمین را از کار و زندگی می‌اندازد و خلاصه ادامه قصه... کاش در اینجاها کودک درون ما غیرتی می‌شد و کودکی می‌کرد. فکر کنم خودتان تا ته خط رفتید و برگشتید! مشکل همه ما همین است که می‌رویم اما برمی‌گردیم! سال‌های سال گذشت و هر زمان، شیطان به گونه‌ای خواست داروی فرج به دست بیماران عصر غیبت نرسد اما گاهگاهی به خاطر جنگ‌ها و مشقت‌های گوناگون، مردم در اثر توبه و توسل و اتابه، خود به خود واکسینه شدند. وقوع انقلاب اسلامی با همه تفسیرها و تطبیق‌های رنگارنگ و گوناگون بر علائم ظهور و زمینه‌سازی... باز هم نقطه عطفی بود که نگذشت ویروس یخ‌زدگی، دلهای امیدوار را فراگیرد، اما با طی شدن فراز و نشیب‌ها، رفع خطرهای مستقیم و مشهود دشمنان، برقراری فضای آرامش و رفاه نسبی... باعث شد که بشود آنچه که شد! آنها که محروم و مستضعف و ضعیف بودند یا هستند به گونه‌ای و آنها که همه چیز می‌دانستند جز محرومیت، به گونه‌ای دیگر...!
برای حجت زنده و موجود الهی در زمین چراغانی می‌کنیم حتی

جایزه نویسندگان

جواد اسحاقیان درجه ۱

همیشه در آنجا زندگی کرده باشد، هرگز تصور نکند که این خورشید که بر او می‌تابد همیشه این قدر بی‌رمق نیست چه میوه‌ها و غذاها و صنایعی که از او منشاً گرفته، تنها باید همت کند و اول خود را از اینجا نجات دهد و به سرمای خورشید راضی نشود! جدّاً هوای سرد و دلهای سرد، ذائقه‌ها را هم عوض می‌کند! چرا وقتی آب گوارا هست، باید با آب شور طی کنیم؟ چرا فقط در تفکرات سیاسی و اجتماعی و تربیتی دیگران و از ما بدتران (!) منجمد شده‌ایم و فکر کرده‌ایم آنها آخر خط هستند، و راه نجات آناند. چه کسی جز خدا می‌تواند این یخچال بزرگ غیر طبیعی ما را ذوب کند که حتی برداشتن لایه ازن جهالت و رسیدن تمام آیات درخشان الهی و شواهد و عبرت‌ها و... هم نمی‌تواند آن را آب کند. بزرگان دین گفته‌اند، باید بدانید که در موقع نماز در پیشگاه چه کسی ایستاده‌اید؟ حالا ببینیم برای چه کسی چراغانی کرده‌ایم و همایش گذاشته‌ایم؟ این صرفاً یک مناسبت ملی یا مذهبی نیست، این همایش تقدیر و پاسداشت و نکوداشت نیست، این استقبال از وعده الهی است که دارد محقق می‌شود، استقبال از بهترین شیوه‌های زندگی فردی، خانوادگی و حکومتی است، این مجلس انس با واسطه آسمان و زمین است این مجلس عهد و پیمان و تجدید قرارداد دلدادگان است...

البته این یخها به زودی ذوب می‌شود اما زمان را نباید گشت، این ویروس کارش تمام است اما اگر افکار و عادات بدمان ما را به ضخامت عمرمان منجمد کرده باشد، خرد شدن و شکسته شدن آن، به خود ما هم آسیب جدی وارد

پی نوشت

۱. استاد و پژوهشگر.

۲. «ولا يكتنوا كالذين اوتوا الكتابة من قبل قيل عليهم الاخذ فقضت قلوئهم؛ مائنت كسانی بشاشید که قيل از شما كتاب داده شدند و زمان [انتظار] بر آنها طولانی شد پس قلب‌های آنها سخت شد، حديد، آیه ۱۶.

۳. امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه فوق فرمودند: تاوبیل ابن آیه برای مردم عمر غیبت است... و خداوند نهی کرده که گمان کنند به انداده چشم بر هم ژدی زمین را از حجت خالی کرده است.

۴. «وقل لمن ينزل الغيث من يتدبر ما قيلوا وتنشر رخصته وهو الولي الحبيب، او کسی است که باران را پس از آنکه نامید شدند فرسناد و رحمت خود را می‌گستراند او ولی و ستایش شده است، شوری، آیه ۲۸.

۵. «قل اذأيشم إن أصنع ما أُنكرم غوراً فلن يأتكم يماء شيئاً؛ بگو اگر ابهای شما در زمین فرو رود چه کسی می‌تواند آب جاری و گوارا را در مسترس شما قرار دهد، ملک، آیه ۳۰، این آیه به ظهور حضرت مهدی علیه السلام هم تفسیر شده است، برگزیده تفسیر نمونه، ج ۵ ص ۲۴۳.

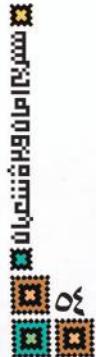

سیدان شیدان

درویشی / مردانی

سال‌های نه چندان دور در کوچه پس کوچه‌های خاکی اطراف ما افرادی قدم می‌زدند که اکنون آسمانی شده‌اند و با نثار جان خود در راه دوست مدار افتخاری را بر دوش نهادند که تا ابد به آن افتخار می‌کنند، شهداًی که با پیروی از نائب بر حق امام زمان ع برای تحقق ظهور آخرین حجت حق تلاش کردند و خود را در خیل «النصار المهدی» قرار دادند.

عزیزانی که سینه‌هایشان را سپر بلا کردند و با کاروانی از جنس شهادت، راهی ابديت شدند کسانی که مرگ به کامشان احلى من العسل بود و هر صبح زمزمه «اللهم اجعلنى من انصاره و اعوانه ... و المستشهدين بين يديه» از زبان دلشان جاری بود. با دقت در آثار به جا مانده از شهداء از عزیzman اعم از وصیت نامه‌ها، دفترچه‌های خاطرات، دست‌نوشته‌ها و ...، این نکته به خوبی فهمیده می‌شود که آنان از منتظران واقعی بودند و عشق و علاقه‌ای عجیب به امام عصر ع داشتند و همواره در تلاش بودند تا رضایت امام زمان ع را به دست بیاورند که در ذیل به گوشاهی بسیار کوچک از این عشق پاک، اشاره می‌شود.

۵۶

شهید عطا الله اویسی

با تفرقه به اسلام و میهن عزیز و خون پاک شهدا خیانت نکنید که قلب امام امت و آقا امام زمان را به درد می‌آورید.

شهید خدا بخش اکبری عناد

باید زمینه‌سازی شود تا امام زمان ع تشریف فرما شوند تا ما از ته قلب هم شب و روز دعا نکنیم ایشان نخواهد آمد.

شهید سعید طوقاین

کاری نکنید، که لیاقت یاوری امام زمان ع را از دست بدھید تا می‌توانید مراقب و محاسب اعمال و احوال خودتان باشید و خود را در محضر خدا چنین کنید.

شهید محمد دهقان

امیدوارم که با مرگ خود، تو برادر را به سوی امام زمان ع بکشانم و امیدوارم که روزی تو یکی از سربازان امام زمان ع باشی.

شهید احمد دستاجی

برادران، امام زمان‌تان را بشناسید و معرفت خود را نسبت به ایشان زیاد کنید و سعی و کوشش کنید در طلب معرفت، دعا کنید، دعای فرج تا تعجیل در ظهور امام زمان ع، بشود و در قلوب خود، شیطان را دور کرده و خداوند و امام زمان ع را جایگزین کنید و با او باشید که او با شما است و مشکلات و مسائل خود را با او حل کنید.

شهید ابوالفضل قناعت پیشه

مردم بدانید که امام زمان ع با فرزندانشان در جبهه‌ها دیدار می‌کند.

شهید علی شعبان نژاد

خدایا تو را شاکرم که این بینش را در من نهادی که امام زمان ع و پیشوایانم را بشناسم و راه چگونه زیستن و چگونه مردن را از آنان بیاموزم.

شهید علی امین بور

فعلاً در دوران غیبت کبرای امام زمان ع به سر می‌بریم، مواطن باشید با برنامه‌هایتان قلبش را شاد کنید. اگر انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی تداوم نمی‌یابد مگر با کشته شدن من و اگر فرج مولایم ولی عصر نزدیک نمی‌شود مگر با کشته شدن من، ای رگبارها و ای خمپاره‌ها مرا پاره پاره کنید.

شهید مهدی زین الدین

در دوران غیبت به کسی منتظر می‌گویند که منتظر شهادت باشد.^۱

چه نیکو می‌شد که ما نیز از سیره عملی شهدا یمان درس می‌گرفتیم و علاوه بر این که محبت حضرت بقیة‌الله را در دل خود جا می‌دادیم دیگران را نیز با مقام عظمای حضرتش آشنا می‌ساختیم.

شما هم می‌توانید از نامه‌ها یا وصیت‌نامه‌های دیگر لاله‌های شهید، برای ما مطالبی ارسال کنید. (یادتان باشد مطالب درباره امام زمان ع باشد و فراموش نکنید عکس زیبای شهیدان و مشخصات آنان را حتماً برای ما ارسال کنید).

پی نوشت

۱. امام زمان ع و شهدا، سالم جعفری.

برای همه ما پیش آمده که گاه با دیدن یک دوست سر درد دلمان باز شده و شروع به گفتن از غم و غصه‌هایمان برای او می‌کنیم. حال فکرش را بکنید قرار است پیش کسی درد دل کنیم که نبض زمین و زمان به دست او می‌زند و ولی خداست در زمین لازم نیست به دیده سر ایشان را ببینیم، مهم این است خود را در محضر ایشان ببینیم.

اگر توفیق زیارت حضرت ولی عصر(عج) را بباید و
بخواهید یک بیت تقدیم آن حضرت بفرمایید، آن بیت شعر چیست؟

حاجت‌الاسلام ماندگاری

مسئول مؤسسه تفحص سیره شهدا

گفته بودم چو بیایی غم دل با تو بگویم
چه بگویم که غم از دل برود چون تو بیایی
(شعر از: سعدی)

محمد رضا طاهری / مداع اهل بیت

حیف از تو عزیزی که متن بار بخوانم
لیکن چه کنم جز تو کسی بار ندارم
(شعر از: سازگار)

سید حبیب نظاری / شاعر

به خورشید زمینی خیره ماندم
که تمرين کرده باشم دیدنت را
(شعر از: نگارنده)

زهرا صفیری / شاعر و نویسنده

اسیر جاذبه سیب و گندم یک عمر
دعا کنید که دستم به آسمان برسد
(شعر از: نگارنده)

محمد جواد میری / روزنامه‌نگار

رفت و روب کردایم خانه را برای تو
تا دوباره پر شود از صدای پای تو
ای نشانه بهار، ای نسیم خوش خبر
خسته‌ایم و منتظر، کی می‌آیی از سفر
(شعر از: بیوک ملکی)

سیده زهرا برقعی / نویسنده

هر چند مرا در دو جهان بیش و کمی نیست
با وصل توان در دو جهان هیچ غمی نیست
گویند که باغ ارمی هست به عالم
گر هست، رخ توست و گرنه ارمی نیست
(شعر از: نگارنده)

جنگ جای خوب و چراغانی هم ج

گزارشی از سال‌ها جشن و آذین بندی خیابان چهارمردان قم

ضمون معرفی خودتان بفرمانایی از جهه زمانی این برنامه‌های جشن‌های نیمه شعبان خیابان چهارمردان قم آغاز شده است؟

- بقیه ای... خیر لکم ان کنتم شغل بنده آزاد هست و یک مغازه لوازم خانگی دارم سال ۱۳۳۵ اهل قم هستم شغل بنده آزاد هست و یک مغازه لوازم خانگی دارم بعد از انقلاب وارد سپاه شدم و در دوران جنگ هم در جبهه‌های جنگ بودم، مراسم جشن‌های نیمه شعبان چهارمردان شروع شد از سال ۱۳۵۷ بعد از پیروزی انقلاب به رهبری حضرت امام(ره)، دوستمن حاج حسن آقای شتاری به من پیشنهاد دادند که بیا خیابان را برای نیمه شعبان چراغانی کنیم که بنده استقبال کردم. در ابتدا به صورت همان چراغانی‌های سنتی بود که مردم آبناماها و مجسمه‌هایی را درست می‌کردند. یادم هست در اولین کارمن مایک طاق نصرت درست کردیم با قوطی بروخیل که یک شب تا صبح آن را درست کردیم و از آن سال هم استفاده کردیم در اوایل با کمک انجمن اسلامی خیابان چهارمردان تمام خیابان را با تیرهای چوبی چراغانی کردیم، تیرهای چوبی را در باغچه‌ها می‌کوبیدیم و بعد هم رسیسه کشی می‌کردیم. بعد هم چراغانی خیابان چهارمردان را تقسیم کردیم. بین خودمان و انجمن که قرار شد از ابتدای خیابان چهارمردان تا سر ۴۵۰ متری عماری‌سرا را انجمن اسلامی چراغانی کند و از سر ۴۵۰ متری عماری‌سرا به بعد هم باشد. خدارا شکر به کمک جوانان پرشور و انقلابی هر سال ما پیشرفت کردیم به صورتی که از ابتدا با چراغانی شروع کردیم بعد هم شیرینی و شکلات بسته‌بندی می‌کردیم و در داخل آنها نوشته‌هایی قرار می‌دادیم که تغذیه فرهنگی هم انجام می‌دادیم. «القاب آقا امام زمان را می‌نوشتیم، می‌نوشتیم: جهت شادی آقا امام زمان صلوات...» الحمد لله ... در خلی از جهات پیشرفت کردیم الان هم برای پخش شیرینی و شکلات روز جشن طرح جدیدی را داریم. که قوطی‌های کوچکی را طراحی کردیم که روی آنها نوشته شده است: یا قائم آل محمد، میلاد مهدی مبارک و... که داخل آنها سوهان، گز، شکلات و... و گاهی هم جوائز کوچکی در آنها قرار می‌دهیم. روی قوطی‌ها را هم با موادی پوشاندیم تا دست مستقیم به نام اهل بیت تماس نداشته باشد.

از همان ابتدا هم گاهی و لیمه‌ای هم برای سلامتی آقا امام زمان پخش می‌شود و الان هم به خاطر اینکه نظم در پخش این شیرینی‌ها و غذاها داشته باشیم کارتھائی را هم طراحی کردیم که خیلی محترمانه در اختیار مردم قرار می‌گیرد و با مراجعه به ایستگاه‌هایی که در چند نقطه از خیابان چهارمردان است به صورت خلی زیبا و آبرومدانه این غذاها و شیرینی‌ها را دریافت می‌کنند. سعی هم کردیم از مسائل دوست و فامیل بازی هم جلوگیری کنیم تا به صورت عادلانه این تبرکات بین همه مردم پخش شود. یک کتابچه کوچک به نام میلاد نور منتشر کردیم که در آن مردم را با امام عصر آشنا می‌کنم. و در پایان این کتابچه هم نماز امام زمان را آموزش می‌دهیم.

برای تنوع هم در چراغانی طرح‌های مختلف زیادی را اجرا کردیم که مردم شاهد آن بوده‌اند. که خلی جاها هم این طرح‌ها را از ما یاد گرفتند و در جاهای دیگر اجرا نمودند. جالب است بدانید هر موقع ما دست بکار می‌شویم عده‌ای متوجه می‌شوند که نیمه شعبان نزدیک است. برای امسال هم برنامه‌های گسترده‌ای داریم و دنبال اشخاص قوی و اهل فن هستیم تا برنامه‌های ما را بتوانند اجرا کنند. و طرح‌های خود را به صورت ماکتهایی به

ای خود

کرده‌ایم که انشاءا... در سال اصلاح الگوی مصرف در مصرف برق هم صرفه جوئی کرده باشیم.

البته ما هم در قبال خدمات این دوستان خود را موظف می‌دانیم از آنها تشکر کنیم، در پایان برنامه‌ها هم جهت تشکر از تمام کسانی که بر پایی این برنامه‌ها نقش داشتند اردوئی را جهت زیارت آقا امام رضا بربرا می‌کنیم. و از این طریق از دوستان و زحمات‌شان تشکر می‌کنیم.

منابع‌های مالی شما از کجا تأمین می‌شود؟

- منابع مالیمان را درصد بسیار کمی را خود اهالی خیابان چهارمردان و کسبه تأمین می‌کنند و درصد زیادی از منابع مالی ما را بانیان خیر هستند که از نظر مالی در وضع خوبی به سر می‌برند در راه ترویج دین و خشنودی آقا امام زمان بانی خیر می‌شوند.

آقای اشعری هدف شما از اجرای این برنامه‌ها چیست؟

- بیبنید نیمه شعبان یکی از روزهای یوم... است ما باید این روزها را زنده نگه داریم، بیبنید اسلام از همین زنده نگه داشتن‌ها و سینه به سینه گشتن‌ها به ما رسیده، شما بیبنید از مکاتب دیگر چیزی باقی نماند! ما باید این روزها را با زنده نگه داشتن گرامی بداریم و اعلام کنیم: «ای عالم ما به عنوان بشر صاحبی داریم و صاحب ما آقا امام زمان(ع) است و او روزی می‌آید و جهان را پر از عدل و داد می‌کند».

و ما منتظریم و تا زمانی که این انتظار ما به پایان برسد در اجرای این برنامه‌ها کوتاهی نخواهیم کرد، برای تمام سینین هم برنامه داریم. و هر قشri را به نحوی به فعالیت و تلاش و زنده نگه داشتن این ایام دعوت می‌کنیم.

فکر می‌کنید چقدر به اهداف خود رسیده‌اید؟

- بیبنید اوائل کار که ما شروع کرده‌ایم عده‌ای از بچه‌ها بودند که می‌آمدند دنبال ما در دست پای ما می‌جرخیدند؛ الان همان بچه‌ها شده اند ۴۰ ساله، یعنی ۳۰ سال است که در این برنامه‌ها با عشق علاقه بوده‌اند اگر عشق به امام زمان نبود اینها هم بعد از این همه وقت نبودند. ما جوانی داشتیم که متعاد بود ولی در بین همین برنامه‌ها در او تحولی ایجاد شد و دست از این برنامه برداشت. الان شده یه استاد در خانه خود جلسات قرآن برپا می‌کند. کارهای فرهنگی انجام می‌دهد. تبلیغ دین می‌کند، اینها همه نتیجه حضور این افراد در چنین برنامه‌هایی است.

بفرمایید در اجرای این برنامه‌ها چه ارگانهایی و چه سازمان‌هایی با شما همکاری می‌کنند؟

- بیبنید ما دست یاری خود را به سوی تمام ارگانها دراز می‌کنیم. به استانداری، شهرداری، سپاه، نیروی انتظامی و ... ما برای اجرای تمام برنامه‌های خود و اجرای بهتر این برنامه‌ها به کمک اینها نیاز داریم. اما متأسفانه این ارگان‌ها خیلی با ما همکاری نداشته‌اند. خوب شما بیبنید چقدر جمعیت در خیابان چهارمردان جمع می‌شود. بالآخره این‌ها را باید نظم داد. خودمان دست به کار شدیم و الان یک گروه انتظامات که لباس‌های متحداشکل، ظاهری مثل خادمان حرم، و با پرهائی که در دست دارند مردم را راهنمایی می‌کنند.

این جشنها و شادیها برای همه است مردم ما به شادی و خنده هم نیاز

نمایش بگذاریم.

آقای اشعری بفرمایید در این برنامه‌ها چه سمتی رابر عهده دارید و نحوه اجرای این برنامه‌ها چگونه است؟

- بیبنید تمام کسانی که در این کار شرکت می‌کنند خالصاً و مخلصاً برای خدا می‌آیند هیچ توقعی هم ندارند بندۀ هم یکی مثل همان‌ها هستم همه ما برای پیشرفت کار دست به دست هم می‌دهیم اما برای اینکه در نامه نگاری‌های خود جای امضای باشد. بندۀ را به عنوان (مسئل هماهنگی و تأمین منابع) نام می‌برند البته ما مسئول نیستیم، ما خادم این بچه‌ها هستیم. ما کار گروه‌های مختلفی را داریم. ما جلسات مختلفی را برگزار می‌کنیم و در این جلسات هم بعد معنوی بچه‌ها را بالا می‌بریم و هم در این جلسات کارها را برناهه ریزی می‌کنیم. کار گروه‌های ما شامل: مسئل برق، مسئول تدارکات، مسئول امور فرهنگی، مسئول روابط عمومی ... که به صورت کلی همه با هم در جلسات تصمیم گیری می‌کنیم و بعد هر کار گروهی وظایف خود را بر عهده می‌گیرد. و کار خود را انجام میدهند. مثلاً کار گروه برق ما دیگر خودشان کارهای برق را انجام می‌دهند البته دیگران کمک می‌کنند ولی تصمیم گیری‌ها و کارهای فنی با آنهاست. ما هم برای آموزش مهارتهای برق یک مهندس در کنار آنها می‌گذاریم تا کارهای برقی جدید را هم آموزش بیبنند و هم اجرا کنند.

این ساماندهی‌ها به ما در جلوگیری از اسراف خیلی کمک کرده است. امسال هم از اداره برق تقاضای لامپ کم مصرف

انجام دهید. جنگ جای خود چراغانی هم جای خود.»

اگر خاطره‌ای در حلول این ۳۰ سال دارید؛ بفرمائید؟

- خاطره زیاد است. اما بعضی از آنها معجزهوار است. و لطف آقا امام زمان. مثلا در خیلی از جاهای پچه‌های ما را برق گرفت، از بلندی‌ها سقوط کردند ولی انگار کسی کنار این‌ها بوده به آنها کمک کرده و هیچ آسیبی ندیدند.

جناب آقای اشعری، کمی هم از برنامه‌های فرهنگی امسال هم سخن بگویید.

۱. ساخت اختاپوسی به عنوان نماد شیطان با نشان دادن ترفندهای شیطان نظری مواد مخدّر، فحشا... و در مقابل مبارزه متنظران واقعی با شیطان؛

۲. جدای از اختاپوس، با کمک مدرسه قرآن و عترت، فعالیت‌های متفاوتی انجام شده نظیر؛ ایجاد تربیون غنچه‌های متنظر و غرفه نقاشی ویژه کودکان که در این تربیون کودکان با خواندن حدیث، قرآن یا شعر

هدیه‌ای دریافت می‌کنند؛

۳. ایجاد خیمه‌ای در سطح خیابان و القای این موضوع که همه زیر خیمه حضرت قرار داریم و گرفتن تعهد از اشخاص به صورت امضای زیر پیمان‌نامه‌ای با عنوان پیمان جاودان با صاحب الزمان ﷺ؛

۴.

نمایشگاه کتاب و محصولات با عنوان مهدویت؛
۵. همایشی با حضور اساتید خارجی و مستبصر در مسجد

چهارمدادن با موضوع خصوصیات متنظران؛

۶. نمایشگاهی به صورت بنر در سطح خیابان با عنوان فرهنگ انتظار و اجرای مسابقه در این باره؛

۷. نمایش منتخب فیلمهای غربی ضد منجی‌گری و مهدویت و نقد آنها.

آقا اشعری در پایان اگر صحبتی دارید بفرمائید:

- ما چون دوست داریم برنامه‌های ما سراسری باشد، آماده پذیرایی تمام پیشنهادات طرح‌ها، کمک‌های مالی، و... هستیم. ما دوست داریم مردم مشارکت کنند. کار برای امام زمان است. برای صاحب همه ما. هر کاری بکنیم آقا آن را می‌بیند. ما دوست داریم، همه مردم ما را باری کنند و باز انتظار داریم از ارگانهای استان در هر چه بهتر برگزار شدن این برنامه‌ها ما را باری کنند. خیلی از هزینه‌ها می‌شود که اسراف است، اگر این هزینه‌ها در راه امام زمان باشد برکت بیشتری خواهد داشت.

دارند چه می‌شود که این ارگانهای در این شادیها و جشن‌های مردم به یاری هر چه بهتر برگزار شدن این برنامه‌ها بشتابند!!

در اجرای این برنامه‌ها آیا مردم مشارکت دارند یا نه صرفاً به عنوان شرکت کننده در این برنامه‌ها هستند؟

- عمدۀ مردم به عنوان تماشای این برنامه‌ها می‌آیند و البته همین هم برای ما کافی است. همین که می‌بینیم کاری کرده‌ایم که مردم شاد می‌شوند خوشحال می‌شویم. خوب البته هستند کسانی که ما را یاری می‌کردن هر کس هر جوری که می‌توانست، آنکه آشپزی بدل بود با آشپزی آنکه با چائی ریختن می‌توانست کمک کند کمک می‌کرد. یا آنکه مثلاً ما از او شیرینی‌های جشن را تأمین می‌کنیم به ما تخفیف می‌داد سود پول خود را نمی‌گرفت و...

آقای اشعری در این برنامه‌ها چون چراغانی‌های شما با برق زیاد سرکار دارد اداره برق چه همکاری با شما دارد؟

- البته اداره برق هم مثل دیگر ادارات همکاری خاصی ندارد ولی خوب بعضی از راهنمایی‌ها را به ما دارند و در جریان خاموشی‌ها هم با ما همکاری خوبی دارند.

بنده شنیده‌ام که شما در جریان برپائی این جشن‌ها با امام راحل هم ملاقاتی داشته‌اید از این ملاقات برای ما بگوئید.

- ما در بحبوحه جنگ در جماران خدمت امام رسیدیم و به خدمت ایشان گفتیم آقا ما می‌خواهیم پول‌های را که برای جشن جمع کرده‌ایم هدیه کنیم به جهه‌ها که امام فرمودند: «نه لازم نیست؛ بروید چراغانی‌هایتان را

پرسش‌ها و پاسخ‌های مهدوی

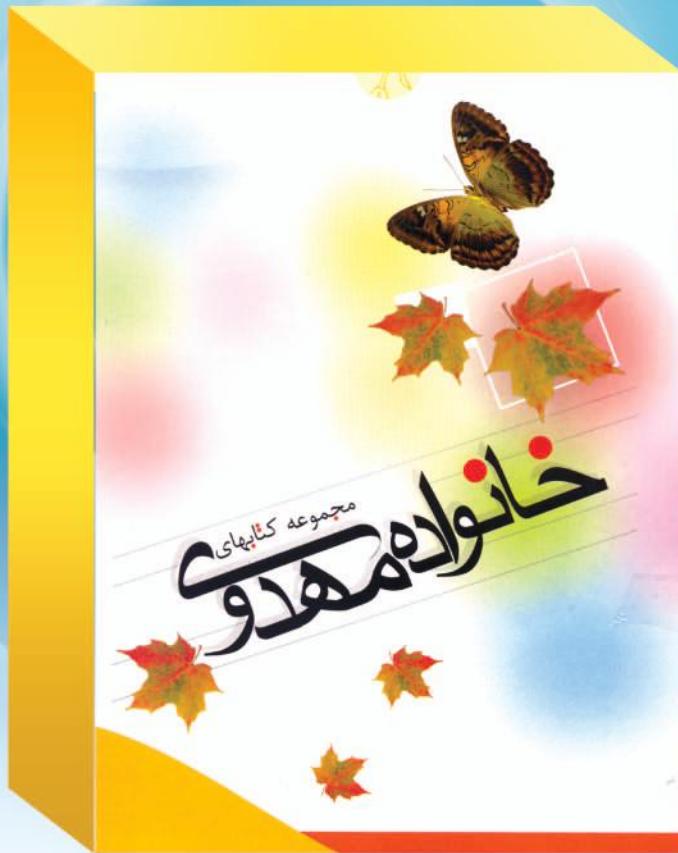
مراد از سردار غیبت چیست؟

سردار، به طبقه زیرین ساختمان اطلاق می‌شود که در مناطق گرمسیری برای حفاظت از گرمای شدید، ساخته می‌شود. این شیوه ساختمان‌سازی در بسیاری از مناطق عراق، از جمله شهر سامراء که دارای آب و هوای گرم و خشک می‌باشد، مرسوم است. خانه امام هادی علیهم السلام در شهر سامراء نیز دارای چنین سرداری بود. این خانه پس از شهادت امام هادی علیهم السلام در اختیار امام حسن عسکری علیهم السلام قرار گرفت.

بر اساس شواهد تاریخی، ولادت با سعادت خاتم الاصحیا و منجی عالم بشریت، حضرت مهدی علیهم السلام در این منزل رخ داد. آن بزرگوار، به علت شرایط حاکم بر زمان و وجود خلفای جور، مخفیانه به دنیا آمد و پس از شهادت پدر گرامی‌اش، غیبت او از آن خانه آغاز شد.

با توجه به حضور و عبادت سه امام بزرگوار شیعه در این خانه و اقامت ایشان در سردار برای مدتی، این خانه و سردار آن، نزد شیعه مکانی مقدس شمرده می‌شود. به علاوه برخی بر این باورند که غیبت امام مهدی علیهم السلام نیز از همین سردار آغاز شده است؛ لذا به آن «سردار غیبت» می‌گویند. البته برخی دیگر این امر را مطلبی مسلم نمی‌دانند.

گفتندی است به علت تولد و زندگی مخفیانه امام زمان علیهم السلام در زمان حیات پدر و همچنین آغاز غیبت با شهادت پدر و به امامت رسیدن ایشان، اظهار نظر درباره محل شروع غیبت مشکل است. به علاوه که این امر مسئله‌ای فرعی است. آنچه مهم است، این است که ما یقین داریم حضرت، طول دوران غیبت، میان مردم بوده و در مجتمع شرکت می‌کند، نه این که امام، تا زمان ظهور در سردار مخفی شده است.

مجموعه خانواده مهدوی

این مجموعه نفیس متشکل از یک سی دی و چند کتاب است که به همت بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود شعبه آبادان و خرمشهر و با تلاش جناب آقای محمد رضا فؤادیان تهیه شده است. نام نرم افزار «آفتاب عشق» است که در آن امکاناتی از قبیل کتابخانه، گنجینه، دروس مهدوی، غرب و مهدویت، سخنرانی، نوای دل و نگارخانه تعییه شده است.

در قسمت کتابها، چهار کتاب وجود دارد. کتاب نخست «زندگی مهدوی» نوشته محمد رضا فؤادیان است که در سه فصل تنظیم شده. فصل اول به موضوع شناخت می پردازد. فصل دوم تحت عنوان عشق به موضوعاتی مانند نجات، لذت، آرزو، دلدادگی و رفاقت و فصل سوم با عنوان رفتار، شش موضوع را مورد کنکاش قرار می دهد و در پایان کتاب با طرح ۱۴ سؤال، مسابقه‌ای تستی برای خوانندگان طرح می کند.

در کتاب دوم، جمعی از مؤلفان مقالاتی پیرامون «زن و یاری موعود» نوشته‌اند که دارای این عنوانی است: زنان و حکومت امام زمان (ع)، جایگاه زن در فرهنگ مهدویت، نقش زنان در حکومت امام زمان (ع)، زنان مهدی یاور و زنان رجعت کننده.

نام سومین کتاب «جوان و یاری موعود» است که توسط مسعود دریس تهیه شده است. دو فصل روزگار جوانی، جوان و یاری موعود مباحث مطرح شده در این کتاب است.

چهارمین کتاب از کتابهای خانواده مهدوی اثر «فاطمه و کوثر دریس» با عنوان «خردسرترین پیشوا» است که دارای داستان و چند جدول است تا شوق کودکان را به خواندن کتاب بیشتر کند.^۱

پی‌نوشت

- ۱ . علاقمندان برای تهیه این مجموعه می توانند با مرکز ذیل تماس حاصل نمایند:
۱. بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (ع) - شعبه آبادان و خرمشهر - تلفن: ۰۶۳۱-۲۲۳۰۱۱۱-۰۶۳۱
۲. قم - مرکز تخصصی مهدویت - تلفن: ۰۲۵۱-۷۷۳۷۱۶۰-۰۲۵۱
۳. انتشارات سبط النبی ۰۷۳-۷۷۴۵۰۷۳-۰۲۵۱

همیشه امام زمان ع را با یک فهرست بلند بالا پر از حاجات رنگ و وارنگ و کوچک و بزرگ صدا می‌زنیم، و بعد سرگرم آرزوهای دور و درازمان می‌شویم. آن قدر اطراف خودمان را شلوغ کرده‌ایم که صدای امام مهربانمان را هم نمی‌شنویم که می‌گوید «انا غیر مهمملین لمراغاتکم» گاهی اصلاً متوجه امام زمانمان نمی‌شویم، یا حتی بدتر، الطاف خداوندی را از چشم آدمهای زمینی اطرافمان می‌بینیم و در قبال آن‌ها مراتب تشکر و سپاسگزاری را به جا می‌آوریم اما در شبانه روز لحظه‌ای به یاد آن حجت الهی نیستیم. اگر برای اعمالمان دفتری داشتیم و می‌توانستیم هر چند وقت یک بار، صفحه‌ای به عقب برگردیم و با دقت به آن نگاه کنیم تازه می‌فهمیدیم که چقدر مدیون اوییم، برای لحظه لحظه‌های زندگی پیامک‌های انتظار، تلنگری است تا در دنیایی که سرگرم آن هستیم، چند لحظه‌ای به یاد حجت خدا باشیم. شما هم می‌توانید برای ما درباره امام مهربانی، وظیفه ما در دوران انتظار و هر آنچه شایسته می‌دانید؛ پیامک بفرستید. با شماره ۰۴۹۸ ۳۱۳ ۹۳۵ منتظر شما هستیم. امان به بهترین پیامک‌ها به قید قرعه هدایایی می‌دهد.

تعدادی از پیامک‌های شما

از لعل تو اسرار مگو را شنوم
از کعبه انا المهدی او را شنوم

کی می‌شود از توهای و هو را شنوم
یا رب مددی مرا که پیش از مردن

۰۹۱۹ ..... ۶۴۷۰

عیسی به صدر نیاز به او اقتدا کند
قبر نهان فاطمه را بر ملا کند
او را به مرحبا لک عبدي ندا کند

مهدي است آنکه وقت نماز جماعت شنوم
مهدي است آنکه تبلش مه خورشيد طلعتش
مهدي است آنکه در شب ميلاد او خدا

۰۹۳۷ ..... ۰۴۸۱

دیدن مهدی هزاران درد درمان می‌کند
من گلی دارم که عالم را گلستان می‌کند

چهره گل، باغ و صحرا را گلستان می‌کند
مدعی گوید که از یک گل نمی‌گردد بهار

۰۹۳۷ ..... ۴۳۸۳

بر پشت ستم کسی تبر خواهد زد
سوگند به زخم‌های سرشار غرور
مهدي به میان شيعه برمی‌گردد

معتقدیم که عشق سرخواهد زد
سوگند به هر چهارده آیه نور
آخر شب سرد ما سحر می‌گردد

۰۹۱۲ ..... ۰۰۵۸

سلام بر دل‌هایی که در کلاس انتظار غیبت نکردند.

۰۹۱۲ ..... ۴۸۹

و گرنه هر دمم از هجر تست بیم هلاک

مرا امید وصل تو زنده می‌دارد

۰۹۱۲ ..... ۰۱۸۷

چندمین جمعه سال است کجایی آقا؟
عاشقی بی تو محال است کجایی آقا؟

آسمان غرق خیال است کجایی آقا؟
یک نفس عاشق اگر بود، زمین می‌فهمد

۰۹۱۲ ..... ۹۳۴۵

لیکن

گلچینی از نامه‌های پرمهرتان

با سلام و خدا قوتی به شما مهدی یاوران که مسیر صراط مستقیم، دوستداران و محبین حضرت را با چراغ روشن نشان می‌دهید و با این مجله که از منابع موثق و مطمئن گردآوری شده، سعی در ایجاد زمینه‌های معرفتی می‌نمایید و امید دارم که همیشه موفق و مؤید باشد انشاء الله.

(سهیلا جمیلپور)

مجله بسیار خوب و ارزشی و مورد استفاده همه اقشار به خصوص جوانان و نوجوانان و دانشآموزان و دانشجویان است و در این برهمه از زمان - که تهاجم فرهنگی جای خودش را به ناتوی فرهنگی داده است - جای این نشریه در گیشه روزنامه فروشی‌ها بسیار خالی است.

(پرویز امیدی)

مجله‌تان عالی است از اینکه هم به جنبه احساسی و هم به جنبه علمی و عقلانی مفهوم انتظار بها می‌دهید بسیار سپاسگزاریم.

(سمیرا سیاه مردان)

با عرض سلام خدمت سردبیر محترم و تهیه‌کنندگان این مجله با ارزش و پرمحتوا، از شما تشکر می‌کنم که با این کار خیر و نیک باعث شدید تا با امام زمان خود بیشتر آگاهی پیدا کنیم و بتوانیم منتظر واقعی باشیم. امیدوارم از برکات‌الهی برخوردار شوید.

(فهیمه نیکوبین)

از نامه‌های پرمهرتان متشرکریم امیدواریم لطف و محبت امام عصر علیه السلام بیش از پیش شامل شما و همه دوستان امانی گردد.

پیشنهادها

با عرض سلام و خدا قوت خدمت شما، مطالب نشریه، ارزنده و پرمغز می‌باشد ولیکن در صورت امکان مطالبی با بیان ساده در سطح دانش آموزان راهنمایی نیز به چاپ برسانید. شعر و دکلمه نیز یادatan نرود.

(علی مقیمی)

- دوست گرامی، مجله صفحه‌ای برای شعر و دلنوشته دارد که می‌توانید استفاده کنید اما برای سطح راهنمایی می‌توانید از مجله انتظار نوجوان استفاده کنید. برای تهیه آن با موسسه آینده روش تماس بگیرید (۰۲۵۱ - ۷۸۳۳۴۸).

مطالب نشریه متنوع و جالب است اما اگر در مورد وقایع دوره آخرالزمان نیز مطالبی چاپ شود بهتر است.

(ام البنین افخمی)

- امیدواریم بتوانیم در شماره‌های بعد این کار را انجام دهیم.

با عرض سلام و معدرت، فرم اشتراک را در صفحه‌ای جداگانه که هیچ مطلبی نداشته باشد، چاپ کنید.

(طاهره اشراقی)

- لطفا به آخرین صفحه مجله مراجعه نمایید. ما در هر شماره فرم اشتراک را در صفحه‌ای جداگانه می‌آوریم! در آن صفحه مطلبی جز توضیح فرم اشتراک نیست. البته اگر منظورتان پشت صفحه هم باشد، در پشت صفحه فقط سوالات تستی را آورده‌ایم.

با عرض سلام مجله خوب و جذاب است اما بهتر است از داستانهایی درباره کرامت امام زمان علیه السلام هم استفاده شود.

(فاطمه غلامزاده)

- پیشنهاد خوبی است، امیدواریم بتوانیم این کار را به مجله اضافه کنیم. شما هم مستندات خود را برایمان ارسال نمایید. چنانچه از مطالب سلیس و مباحث روز در متن مجله بیشتر استفاده شود جذابیت بیشتری پیدا خواهد کرد.

(علیرضا سالک)

- سعی ما چنین است. خوشحال می‌شویم شما هم اگر مطالب خوبی دارید، دریغ نفرمایید.

اگر بتوانید این نشریه و این فرهنگ را در بین جوانان گسترش دهید آن وقت است که به موفقیت خود دست پیدا کرده‌اید و اثر مفیدی خواهد داشت.

(فروزان جلیلیان)

- مجله به دنبال گسترش مباحث مهدویت در بین عموم مردم، به ویژه جوانان است، دعا کنید تا موفق باشیم.
از شما تقاضا می‌کنم که در تمام نقاط کشور سعی شود که این نشریه، سریع و آسان به دست خوانندگان بررسد مثلاً از طریق مساجد و مدارس، دارالقرآن‌ها و ارگانهای مذهبی بالاخص مساجد.

(نادر جنامی)

- فعلًاً این امکان برای ما فقط در نمایندگی‌های مجله، شعب بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود^{علیه السلام} و از طریق اشتراک مقدور است. شما هم می‌توانید در ترویج این فرهنگ یاری‌گر ما باشید و بستگان، دوستان، همکاران خود و افراد دیگر را با نام و یاد حضرت بیشتر آشنا سازید.

در این مجله نوشته شود. از نظر رهبر عزیز چه اعمال یا رفتاری باید انجام دهیم تا به رفتار یاران امام نزدیک شویم همچنین از نظر آقایم مقام معظم رهبری در مورد مسائل شرعی روز مانند نماز در هواپیما نوشته شود از زحمات زیاد شما بسیار مشکریم.

(صدرالله سیفی‌پور)

- با کارشناسانی صحبت شده و بزودی توصیه شما را عمل می‌کنیم.
لطفاً در مورد معرفت و زندگی امام عصر^{علیه السلام} مهدویت و آسیب‌ها و آثار هنری در عرصه آخرالزمان و مهدویت مطالب جالب و زیبا و پرمحظوظاً چاپ نمایید در مورد چگونگی ثبت نام و شرایط داوطلبان نمایندگی فعال توضیح دهید. در ضمن خطهای تلفن را گسترش دهید تا با اشغال خطوط مواجه نشویم.

(مهری جمالی)

- در شماره‌های قبلی مجله بحث مبسوطی از منجیان هالیوودی مطرح شده است. می‌توانید به سایت مراجعه کنید. باقی توصیه‌های شما را هم انجام می‌دهیم.
لطفاً مسائلی از مشکلات مردم، مثل وضعیت بازارهای کشور و پوشش و بیکاری جوانان و توجه برای حفظ تفکر مهدویت را بیان کنید.

(مؤید معلومی)

- ما برخی مباحث اجتماعی را در قالب‌های متفاوت نظیر مقاله «ویروس» آورده‌ایم در همین شماره هم می‌توانید پیگیر شوید.
لطفاً در شهرستان‌ها هم به فکر تأسیس مرکز تخصصی مهدویت باشید با تشکر.

(رقیه صوری)

- امیدواریم بتوانیم به این خواسته شما عمل کنیم، البته تاکنون توانسته‌ایم در مراکز تمامی استان‌ها و برخی از شهرهای بزرگ شعبی از بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود^{علیه السلام} تأسیس کنیم.

انتقادات

با سلام، بهتر است سوالات جدول مسابقه را کاملًا از متن مجله انتخاب کنید تا شرکت‌کنندگان حتماً مجله را کامل بخوانند.

(صادق کاویانپور)

بنای ما، چنین است.

(مریم میرعالی)

با سلام کاش برگه‌های مجله کیفیت بهتری داشت تا ماندگارتر و تأثیرگذارتر می‌شد با تشکر.

ما هم به دنبال تحقق این مطالبیم اما هزینه‌ها بالاست و یک مجله غیر دولتی در هزینه‌ها دستش بسته است.

در نشریه امان، مقالات و نوشه‌هایی در مورد آنچه غرب و در رأس آن یهودیان با جریان مسیحیت صهیونیست نسبت به تحریب ذهن جوانان به مهدویت انجام می‌دهند بسیار کم است. در راستای حرکت بسیار خطرناک صهیونیست باید جوانان را از این حرکت غرب آگاه کرد و اهداف شوم آنها را تشریح کرد. بجاست که شما مسئولین از موقعیت‌ها استفاده کنید و آنچه در غرب انجام می‌شود و توطئه‌های آنها را خنثی کنید و این مجله را در سطح بین‌المللی توزیع کنید.

(خلیل تمدن میانده)

درباره غرب و مسیحیت صهیونیستی، هر از چندگاه در مجله مطالبی آورده‌ایم اما حجم آن بایستی با توجه به عمومی بودن سطح مجله در نظر گرفته شود، برای توزیع در سطح بین‌المللی با شما هم عقیده‌ایم.

نشریه پرباری است اما جای مطالبی در مورد ادعاهای - که در این چند ساله در جامعه طرح گردیده - خالی می‌باشد ضمناً می‌توان در سیما نیز به ارائه مطالب پرداخت و فقط به یک نشریه اکتفا ننمود چون دشمنان حضرت صاحب علیه السلام به شدت و با تمام امکانات فعل شده‌اند.

(اصغر قربانی جابری)

بحث مدعیان با عنوان زنگزده‌ها از چند شماره قبل آغاز و هنوز ادامه دارد. اگر شماره‌های قبل را نمی‌توانید فراهم کنید؛ می‌توانید آن را از سایت امان به نشانی www.aman.ir دنبال کنید.

بهتر بود مجله در دانشگاهها و دبیرستان‌ها هم پخش گردد تا جوانان امروز ما شناخت بیشتری نسبت به امام زمانشان پیدا کنند.

(لیلا شهرابی‌پور)

کم و بیش برخی دانشگاهها و دبیرستان‌ها به همت مسئولین و عوامل فرهنگی با مجله آشنا شده‌اند اما هنوز همه باید کارهای فراوانی باید انجام دهیم.

محله از مطالب تو و جذابی برخوردار است. اما هزینه آن گران است و واقعاً برای مناطق محروم هزینه هر چند ناچیز ۵۰۰ تومان هم پولی است حال آنکه در این مناطق نیاز بیشتری به تغذیه فرهنگی می‌باشد.

(حدیث بابایی مقدم)

هزینه تولید و توزیع سنتگین است، البته نسبت به قیمت کلی مجلات چندان گران نیست. با این حال امیدواریم بتوانیم هزینه‌ها را کاهش دهیم.

مطلوب بعضی از صفحه‌ها رنگین است خواندن را مشکل می‌کند سفید باشد بهتر است.

(غضنفر احمدیان)

انشاء الله توصیه شما را عمل می‌کنیم.

بدون شرح

با سلام و خسته نباشید، دختر جوانی هستم که یک سال است عروس شده‌ام، زندگی‌ام را با مشکلات فراوانی گذراندم کم کم علاوه بیماری‌ام بیرون افتاد اول دست درد و پا درد بعد کم شدن اشتها بعد که به پزشک مراجعه کردم ابتدا گفتند بیماری ناشناخته‌ای است، انواع آزمایش‌ها را دادم تا بالاخره معلوم شد سرطان دارم.

نمی‌دانم این‌ها را که گفتم درست بود یا نه بالاخره دکترها جوابم کردند هر ماه یک بار شیمی درمانی می‌شوم و الان هیچ گلایه‌ای ندارم فقط از آقا که امام زنده است می‌خواهم که به خدای مهربان بگویید که من گناه‌کارم مرا به جوانی و سادگی‌ام ببخشد چون او تنها حامی مردم است که همه چشم انتظار او هستند. با تشکر.

(م.ک)

نگران نباشید انشاء الله این دوران را پشت سر گذاشته و سلامتی خود را باز می‌باید. ما و خوانندگان امان نیز دعائی شمایم.

نامه‌های شمادوستان گرامی به مجله امان رسید

آبادان: پروانه جوکاردرس. فاطمه فاصله چهرمی. منیره خانم خانزاده رشتی. نعیمه فرخانی. رضا محمدیان. پروانه عباسی. محمد علی قیم. زینب لاهوتی. محمدرضا سبیعی. محمد قیم. آبیک: مقدس مافی نژاد. آذربایجان شرقی: سعید علی دخت. آزادشهر: محمد امیر اردونی. آمل: مولود علی نژاد. ابرکوه: ناصر زارع پورگل کاران. اراک: منیره مرضیه میرزاگی. اردبیل: رشید تورجی. زینب ثابت. احترام توتهای. اوستان: مریم شمسانی خلفر قندی. اردکان: احمد مهدی زاده اردکانی. اوسنجان: زهرا رحیمی. اسلام‌آباد: فهیمه خسروی. اسلامشهر: شهین فتحی. محمد صادق پوده. ربابه شیبانی. شراره بصیری. رفیه اسفندیاری. اشکنان: عبدالله رمضانی. اصفهان: مرتضی جمال‌زاده. اعظم آیتی. فاطمه آیتی. مقصومه آیتی سجزی. سعید حاج عنایتی. امیرحسین شبانی گلون آبادی. محمد کامران. الهام عاقدیان. الیگودرز: حمید حیدری. شهربانو حیدری. مریم عسگری. احسان قاسمی. اهور: اسماء پورمحمد. اهواز: محمد رضا آل خمیس. مریم بهمنی. بافت: زهرا مجیدی پاریزی. احمد علی خوارزمی. بجنورد: مهدی قربان صباح. طیبه عیسی پور. بروجرد: سعید متیان. بروجن: احمد رضا زمانی. امیررضا زمانی. بوشهر: تاکری. آمنه تاکری. بهشهر: اربیب صالحی بالادهی. تبریز: رضا هدایتی. محمد دامادی پور. فاطمه خوش‌باطن زرقانی. تهران: الله حلاج‌زاده. مینا منصوری. منا جعفری فرع. حسن مصطفوی. کبری کارگر. عاطفه نظام‌آبادی. زینب پور رمضان. بیژن دهبان. عارفه رضازاده. وحید طشنی. علی افساری روغنی. علی نژاد حسن. زهرا علی محمدپور. محسن صالحی نیما. مینا اصغری. مریم زینلی. جواد راسخ. جمیله شفقی. فرشته سلطانی اصل. ندا جمشیدی ساعدی. محمد رضا اصلاح. فرزانه سلطانی اصل. زهرا کرمی نامیوندی. اکرم محمدی. فربیا احمدی جوزانی. آمنه عابد ابراهیمی. فربیا احمدی جوزانی. الناز فاضل. مونا فاضل. حلیمه خاتون خالصه. رفیه یاسر آب محله. سمانه عابد ابراهیمی. آذرا حمدی جوزانی. آمنه عابد ابراهیمی. فربیا احمدی جوزانی. الناز فاضل. مونا فاضل. حلیمه خاتون خالصه. رفیه پورامیدی. محمد حسین میرزاخانی. مطهره سادات آهن خانی. فاطمه منصوری. سکینه جوادی. مهروانه میرزاخانی. حسین محمد حسین زاده. محمد فهیمی نیکو. فرزانه ترابی دلشداد. مهدی قربان زاده. علی اکبر دولتخواه. حسین نظری. خدیجه تقی لو. سارا ضامنی. حسین افشاری. عشت آهنگری. مقصومه سیفلو. ساره عسگری. حسین خرم‌پز. خداونده: علی اکبر کلاتری. خرم‌آباد: فرخان سلیمانی سرناوه. فرشته مردانی. خوشمی: الهام عوادزاده. خمین: علی صابری. خوسفه: طیبه صفری. خوی: احمد رحیم‌لو. میرحسن حسینی. مرضیه پودر جمهوری. رفیه رحیم‌لو. حمید رحیم‌لو. مجید رحیم‌لو. علی اسللو. اسماعیل اسللو. مهدی رحیم‌لو. میر ناصر حسینی. ملاحت رحیم‌لو. حسن اسدی. حسن رحیم‌لو. مریم قربان علی زاده. فاطمه اسللو. دشتی: سیده خدیجه موسی‌زاده. دلفان: مجید حکمی. دماوند: فاطمه غیبی. رابیه: مقصومه مهدی پور. رامسر: ابوزد سلوانی. واهرمز: فاطمه ندافزاده. فاطمه خواجه گودری. رضوان احمدی پور علی آباد. رودان: طیبه رحیمی. روبار قصران: حمیده آقا محسنی فشنی. زاهدان: سعید پودینه کرمی. زرقان: زهرا شادروانی. زونده: سید فرشته حستخانی فرد. زرین شهربیرون: پریناز احمدی‌رندي. پرویز امیدی. فاطمه پری سادات هاشمی مقدم. زنجان: مرتضی میناخانی. ساری: محمود نصرالله‌زاده سورکی. محمود ثانوی سورکی. نساء ثانوی سورکی. آسیه ثانوی سورکی. مجتبی عباسی. لیلی امانی نژاد. حسن ثانوی سورکی. سمنان: سمیرا جمشیدی. نرجس درخشندۀ. سمندج: محمد آزاد فرجی. رضوان فرجی. علی کریمی. لیلی کریمی. مقصومه تورجی. فروزان کریمی. مرضیه فرجی. مرجان فرجی. شاهزاده: مسلم عرفانی. الشتر: محبوبه جوانمرد. شهر بابک: زهرا استبرق‌نیا بابکی. شهروضه: شکیبا محمد رجی. حبیبه آزادی. اکرم مقامی. فضل الله اقتداری فر. مهدی صدری. شهرکرد: اسماعیل صفری. شیراز: نرجس انصاری. علیرضا همایونی. الله نیکویی. مرضیه مذاهی فرد. شیروان: ملک حسن‌زاده. صغیر کاظمی‌پور. زهرا کاظمی‌پور. فامنین: مهدی نقوی. فولادشهر: رفیه هاشمی. قم: نصرت تاجداری. سمهیه نوری. مجتبی باقران. مرضیه بهمنی. سید حسین هاشمی. الهام وفایی. زینب صالحی. فرشته گودرزی. زینب سعادتی وثاق. فاطمه کفаш. زینب جمشیدی. مهدی صارمی. سید محمد موسوی. طیبه سادات افتخاری. ظاهره سادات افتخاری. شریفه کریمی نژاد. محمد پوزعزیز. زهرا صفاری‌زاده. زهرا امیری. رحمت الله حمیدی. فاطمه اسحاقی. سهیلا ابوی. اصغر ایمانی. زهرا محرومی. رضا خرم‌آبادی آرانتی. ابوالحسن کریمی دردشتی. سکینه شکاری. هادی ایمانی مقدم. لیلا خسرویگی بزچلوئی. محمد هادی مصدق. محمد هادی قربان‌نیا. فخری میرجعفری. سفری بیگلی. محمود تقی‌پور. علی اوسط توحیدی سیف. فرشاد سرلک. مصطفی قزوینیان. محمد شاه بداغی. مقصومه سترآبادی. غلامحسین فرخانک. حمیدرضا حسینی حجت. حوا کریمی. خدیجه تفكیری. احمد صبوری. مصطفی طبیبی متیابی. فاطمه قربان‌نیا. مرضیه قربان‌نیا. رفیه فرضی گولک. زهرا جاوی‌سنجن. زهره زارعی. لیلا دارابی. مریم جاور سجینی. فاطمه شوندی. اکرم کاشی. حمید شانقی. خدیجه کریمی. سعیده قادری اردکانی. مهدی حلقی. زهرا کفash. مریم کفash. سمهیه عالمی. حسین صالحی. رفیه عالمی. زهرا مدنی. علی رضا شیخ‌زاده. مریم نورمحمدی. صمد عالمی. سیده فرشته عبادی مهر. ربابه فضلی. فرشته اسحاقی. مهدی اسم علی عسگری. فاطمه عبادی صانن. محمد حسین کفیل. زینب سعادت. مریم فرهنگی‌زاده. خدیجه محمدیان. فاطمه طباطبایی امیری. صدیقه موسویان محمدی. احسان حیدری. عاقله یوسفی. مقصومه اعتمادی. فاطمه کاشف الغطاء. سمیرا کهنه‌دانی. ریحانه کهنه‌دانی. مریم ڈاکی تجره. محمد حسین کاشف الغطاء. فرشته قاسمی. محمد مهدی صفاری‌زاده. زینب شفیعی مقدم. اعظم جهان میهن. سید رضا قاسم‌زاده. مریم فرهنگی‌زاده. بزرگ آهنگ: مقصومه آشوری. لیلا حداد. فاطمه علی تبار. مریم رزاقی. منیره شفیعی مقدم. اعظم جهان میهن. سید رضا قاسم‌زاده. مریم فرهنگی‌زاده. بزرگ آهنگ: مقصومه آشوری. لیلا بدری. گرج: مریم باریکانی. راحله اینتلول. طاهره اینتلول. کرمان: اطهره جوباری نژاد. کرمانشاه: فاطمه بزدادی مهر. لیلا همتیان. گروانش: سکینه فتحی. صدیقه تقی نژاد. شهناز محسنی. مرتضی محسنی. ماهنار آذرائین. مهدی فتحی. قدرت فتحی. زینب شکوری. سمیرا شکوری. فاطمه فرجی. حلیمه کرباسی. محمد علی فرجی. زهرا فرجی. حسین فتحی. عاطفه فتحی. احمد فرجی. مریم صالحی. سمهیه کارگر. فرهاد کارگر. زینب مسلمانی. مریم برازش. مریم فرجی. مصطفی محسنی. سیما فرجی. محمد مختاری. راضیه محسنی. فاطمه صالحی. زیده صالحی. گرمسار: حلیمه عباسی. لارستان: راحیل حامدپور. لامرد: حسینعلی مختاری. مهدی مختاری. لنگرود: زینب حبیبی. حمیده ضیائی چولاپی. ماهان: مریم محسنی ماهانی. مقصومه نزکزاده ماهانی. اکبر باقری. محلات: فرشته سلیمانی. مهدیه بخشی.

محلات: مهدیه بخشی. مشهد: الله وهاب. حسین کهنسال استاجی. نائین: اکرم السادات موسوی محمدی. نجف‌آباد: حاصی خودسیانی. مهدی پاینده. محمد کریم‌زاده. نکا: مریم اکبری. نور: زهرا توکلی. نی ریز: علی اکبری. طیبه حسن‌پور. نیشاپور: ملیحه ازدری توپکانلو. ورامین: رویا بیرانوند. هویس: حسن کوه سریان بخشایش. همدان: حسین خسروانی راد. سمهیه صالحی پایدار. مقصومه گلی پور. رفیه شیری. مریم شیری. مهدی عبادی. بهاره قربان‌زاده. هندیجان: سیده مریم موسوی. یاسوچ: علی سینانی. رضا منصوری مهریان. یزد: سید محمد مهدی مصدق. نامعلوم: طیبه بابایان. محمود رزاقی. کبری شاکری. فرینان نایاب. سکینه نوری یکتا.

متن‌های ادبی

خیلی از ما عادت کرده‌ایم که بگوییم منتظریم بعد از هر صلواتمان بگوییم «و عجل فرجهم» یا اینکه بعد از هر نماز دعای فرج را بخوانیم حتی از روی عادت برای سلامتی آقا نذر می‌کنیم، آری به نبودنش به نیامدنش به انتظارمان عادت کرده‌ایم. او منتظر ماست که ما برگردیم، مائیم که در غربت کبری مانده‌ایم.

(سمانه قاسمی‌فر)

ای پایان غربت علی بیا و با آمدنت واژه ماتم افزای «این» را از لغتنامه منتظرانت حذف کن بیا و با آمدنت ندبه را از مفاتیح الجنان بپرون کن. ای امید همه مظلومان بیا که دیگر خسته‌ام از این همه سلام بی جواب نه بهتر بگوییم خسته‌ام از بس سلامت کردم و تو جواب دادی ولی گوش‌های کر شده از امواج معصیت یارای شنیدن نداشت.

(سمیه نعمت‌پور)

ای آقای جمعه‌های عشق کی می‌آیی که چشمان بهاریام بارها در فراق باغ سرسبز وجودت بارانی شده است هرگز جمعه‌های نابی را که با عشق، نامت را صدا زده و قلمی که تک بیتها ناب التهاب وجودم از فراقت را نگاشته‌ام فراموش نخواهم کرد، بیا که در خنکای نسیم سحری انتظارت را می‌کشم ای اولین و آخرین آیه عشق و انتظارم کی می‌آیی که چشمم به در و گوشم به زنگ مانده است. بیا عزیز زهرا که با دو چشم زلیخایی انتظار قدموں مبارک یوسفیات را می‌کشم.

نشانی فرستنده: منتظر بهار

نشانی گیرنده: صحرای غیبت، خیمه سبز

(بتول زارعی)

شاید آن روز که سهراب نوشت: تا شقایق هست زندگی باید کرد، خبری از دل پردد گل یاس نداشت
باید اینجور نوشت: هر گلی هم باشی چه شقایق چه گل پیچک و یاس تا نیاید مهدی زندگی دشوار است.
۱۱۷۰ سال است که مردی منتظر ۳۱۳ مرد است... چقدر مرد شدن زمان می‌برد.

(بهناز براتی)

قطعه گمشده‌ای از پر پرواز کم است
بازده بار شمردیم یکی باز کم است
این همه آب جاری است نه آقیانوس است
عرق شرم زمین است که سرباز کم است

(پریسا توانگر)

حدیث خنده

بهانه دست همه داده این نیامدنت
چه حرف‌ها که شنیدم به جرم خواستنت
چقدر وقفه بیفتند در این که می‌آیی؟
چقدر فاصله مانده به روز آمدنت؟
به سنگ خورده به دنبال چشم تو هر رود
و باد گم شده در جست‌وجوی پیرهنت
تو با غبانی، اتا به آب داده خزان
چه دسته گل‌هایی را که چیده از چمنت
به سمت یأس قدم می‌زند جهان بی تو
کجاست «جاده هم پای او قدم زدنت...»؟
کجاست لهجه بارانی ات برای زمین
که جان دهد به درختان، بلاغت سخنت
تبسمت را مخفی نکن که پیک نسیم
حدیث خنده بخواند به غنچه از دهننت
نده بهانه به دست کسی... بیا دیگر
که پر شود دنیا از شمیم آمدنت

امیر اکبر زاده

تو را می خوانم ...

از پشت شیشه های احساس
تو را می خوانم
تو را،
تو را ای بهترین بهانه زیستن
تو را می خوانم
تو را از میان اندوه گل ها
تو را از میان غربت دل ها
تو را به وسعت تمام غم ها
تو را به بهترین بهانه ها
تو را به لحظه لحظه ها
تو را از میان ظلم و بدادها
آهسته و بی صدا فریاد می زنم

رقیه همایی

تمام دلخوشی

تمام دلخوشی من به هفته ها این است
به هر کجا که روم یک بهانه مشترک است
به حسرت نگهی مانده ام در این دنیا
قسم به خال سیاهت که عاشقی زارم
شبیم به صبح رسید و رسید جان به لم
بسوزم و بفروزم چون شمع آب شوم
کجا روم بجز از درب خانه ات جانا
خدا کند که دوباره مرا پناه دهی

حجت الله قلی بور

الحمد لله

دست مبارک ولیعصر را انسان می بیند پشت سر این حوادث

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (دامت برکاته): در جمهوری اسلامی هم جز در همه پرسی فروردین سال ۵۸ هیچ نظری دیگر وجود ندارد برای انتخاباتی که هفته گذشته شما انجام دادید. مشارکت حدود ۸۵ درصد تقریباً ۴۰ میلیون جمعیت. دست مبارک ولیعصر را انسان می بیند پشت سر این حوادثی با این عظمت که نشانه توجه خداست.
(نماز جمعه تهران - ۸۸/۳/۲۹)

آشنا کردن مردم با امام زمان ﷺ خدمت به پژوهیت است

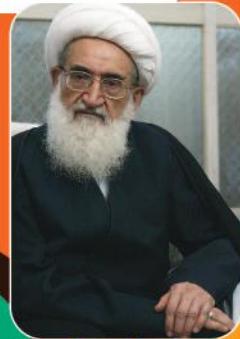
حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی (دامت برکاته): باید برنامه‌ها و تشکیلات منظم و هدفمندی همراه با خلوص نیت در راستای آشنایی مردم با امام زمان ﷺ در حوزه و نهادهای علمی دیگر به وجود آید. مسأله وجود حجت، پسیار بالهمیت است و تمام عالم بر وجود ایشان استقرار یافته است و طلاب باید از برکات وجودی آن حضرت، بیشتر از همه استفاده کنند.

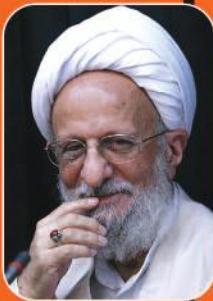

پژوهیت باید از وجود امام زمان ﷺ استفاده کند، زیرا آشنایی مردم جهان با آن حضرت خدمت به پژوهیت است و این مستله باید جهانی شود. پژوهیت از توجه به امام زمان ﷺ غافل است و باید با سخنرانی‌ها، پژوهش‌ها، تألیف کتاب‌ها و مقالات در راستای خدمت به حضرت بقیة‌الله ﷺ گام برداشت. باید به وسیله ابزارهای جدید تبلیغاتی در برابر شباهت باستیم و با آمادگی کامل به معرفی امام زمان ﷺ پیردازیم و مردم جهان را از وجود نازنین آن حضرت آگاه کنیم.
(دیدار جمعی از متخصصان و دانش‌پژوهان مرکز تخصصی مهدویت)

مسأله مهدویت باید به صورت جهانی مطرح شود

حضرت آیت الله العظمی نوری همدانی (دامت برکاته): باید نیروهای تربیت شده در دو عرصه داخلی و خارجی به فعالیت و تلاش پیردازند و معارف مهدویت را به تمام دنیا برسانند. باید از ظرفیت

صدا و سیما به شکل درست استفاده شود و معارف مهدویت و امام زمان ع را در داخل کشور به مشتاقان و عاشقان امام مهدی ع رساند.
(دیدار با مسئولان و دانش پژوهان مرکز تخصصی مهدویت)

شهادت طلبی و انتظار که در متن اسلام هستند در مکتب شیعه جایگاه بسیار والایی دارد

آیت الله مصباح یزدی (دامت برکاته): شهادت طلبی و انتظار که در متن اسلام هستند در مکتب شیعه جایگاه بسیار والایی دارد. این دو امر واجب در واقعه کربلا و غیبت امام عصر ع عینیت و مصدق پیدا می کند.

حضرت امام ع همواره فرمایشات ارزنده ای در مورد این دو مفهوم فرموده اند که می توان این عوامل را از رموز پیروزی تاریخی انقلاب اسلامی و استمرار این انقلاب دانست. وقتی مفاهیم مربوط به انتظار و اعشورا فقط با تکیه بر احساسات بیان شود، آن وقت است که شبهات به سمت ما روانه می شود و کسانی که شناخت را پشتونه خود نکرده اند با کوچک ترین شباهه ای جایگاه خود را از دست می دهند و در مرحله بعد به دلیل همین ضعف به صفت معاندان هم در می آیند و از گروهکها سر در می آورند.
(همایش انتظار و شهادت)

علمای اسلام برای رسیدن فرهنگ دینی به دست ما، جان خود را فدا کرده اند

رییس محترم جمهور دکتر محمود احمدی نژاد: با اشاره به نقش علمای اسلام بویژه روحانیان در هدایت و پیروزی انقلاب اسلامی گفت: علمای اسلام برای رسیدن فرهنگ دینی به دست ما، جان خود را فدا کرده اند.

(دیدار جمعی از دانشجویان)

گفتمان غالب در جامعه باید گفتمان مهدویت باشد.

آیت الله اسدالله ایمانی، نماینده مقام معظم رهبری در استان فارس و امام جمعه شیراز در دیدار با اعضای هیئت امنای بنیاد حضرت مهدی موعود (عج) در شیراز با تأکید بر ضرورت توجه به امور فرهنگی، آموزشی و پژوهشی درباره مباحث مهدویت گفت: باید در بحث مبارزه با خرافات و شباهه زدایی از مسایل مربوط به مهدویت برنامه ریزی و تلاش کرد.

وی با قدردانی از تلاش ها و خدمات مسئولان این بنیاد ابراز داشت: گفتمان غالب در جامعه باید گفتمان مهدویت باشد.
(خبرگزاری شبستان)

فرقه ها و مکاتب ضاله، از قرآن مدل جعلی ساخته اند

به همت دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، نشست علمی - کاربردی تبلیغ، ویژه مبلغان طرح هجرت تابستان ۸۸، در سالن همایش های این دفتر برگزار شد.

مدیر مرکز تخصصی مهدویت در این نشست گفت: فرقه ها و مکاتبی که ادای دین در آورده اند، همه از قرآن تقلید کرده و از این اصل، یک مدل جعلی برای خود ساخته اند.

وی به شیوه های استفاده از قرآن در تبلیغ پرداخت و گفت: هیچ توشه ای برای تبلیغ بالاتر از قرآن نداریم.

حجت الاسلام و المسلمین کلباسی افزود: تأثیر قرآن در افراد، بیمه شده است و کسی که قرآن را برای مردم می خواند و آن را تبیین می کند، خود به خود تأثیرات فراوانی در گوینده و شنوندگان دارد.

برنامه های معاونت شعب بنياد فرهنگی حضرت مهدی موعود در نيمه شعبان

برگزاری همایش های مهدوی با موضوعات روز (ارگان ها و موسسات دولتی و عموم مردم) برگزاری دوره های آموزشی (آموزش و پرورش - سازمان تبلیغات، اوقاف، ارگان ها و مؤسسات دولتی)

برگزاری نشست های تخصصی انجام امور تبلیغی (سخنرانی، پرسش و پاسخ، گفتمان) با همکاری سازمان تبلیغات و اوقاف، هیئت های مذهبی، موسسات و کانون های فرهنگی.

برگزاری مراسمات مذهبی (دعای کمیل، احیاء، دعای ندب)

راهپیمایی و پیاده روی با عنوان آمادگی و انتظار (با همکاری تربیت بدنه، صدا و سیما)

برگزاری نمایشگاه عکس و نقاشی و پوستر با رویکرد انتظار و امید (ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات، حوزه هنری، هنرمندان)

برگزاری نشست های رسانه ای با موضوعات مهدوی با همکاری استادی و صاحب نظران حوزه مهدویت و صدا و سیما

برگزاری اردوهای زیارتی - سیاحتی - آموزشی با همکاری سازمان ها و مراکز اردویی و استادی مهدویت

برگزاری مسابقات کتابخوانی مهدوی جهت گسترش فرهنگ مهدویت در جامعه. ۱. عمومی: با همکاری اوقاف - سازمان تبلیغات. ۲. خواص: ویژه کسانی که دوره های مهدویت را دیده اند جهت تداوم آموزش

برگزاری مسابقات مقاله نویسی و پژوهشی، با همکاری مجلات و نشریات تخصصی و عمومی تشکیل و یا توسعه ستاد شعبانیه جهت هدفمند کردن برنامه ها و فعالیت های ویژه نیمه شعبان

برنامه ریزی جهت افتتاح و یا اختتام برنامه های مدت دار مهدویت مثل دوره ها طراحی و چاپ بروشور و پوستر ویژه نیمه شعبان نمایشگاه کتاب و محصولات مهدوی.

دانشکده صدا و سیما آثار حوزه مهدویت را تدوین می کند

دانشکده صدا و سیما تا پایان سال جاری آثار تولید شده مهدوی دانشجویان و استادان این دانشکده را استخراج و تدوین می کند.

تدوین آثار مرتبط با حوزه فرهنگ مهدویت با هدف اشاعه فرهنگ مهدویت در جامعه دانشگاهی و در راستای برپایی دومین دوره جشنواره آخرین منجی که به بررسی موضوعاتی چون جهان درانتظار منجی، نقش زنان و جوانان در نهضت انتظار و ولایت فقیه، تبلور منجی گرایی در جهان معاصر می پردازد، صورت می گیرد.

دانشکده صدا و سیما با هدف ارتقای آثار تولید شده در حوزه مهدویت و معرفی فلسفه انتظار اقدام به داوری گزارش های رسانه ای ارسالی به این جشنواره در بخش های خبری، صوتی، تصویری و مکتب کرده است.

(شبستان)

فیلم «ستاره انتظار» در حال تدوین است

فیلم ستاره انتظار به همت اداره تبلیغات اسلامی آزاد شهر استان گلستان با هدف تعمیق باورهای مهدوی جامعه تولید می شود.

داستان این فیلم درباره روحانی مبلغی است که به یک روستا می رود و با تلاش در امر معیشت و رفاه و تبلیغ دین تلاش می کند. این فیلم نشان می دهد ورود این مبلغان تا چه حدی در مناطق مختلف کشور مثمر ثمر بوده اند.

اسکندری خاطرنشان کرد: موضوع پایانی این فیلم درباره این است که علما چگونه می توانند با تلاش علمی و تبلیغی خود زمینه های ظهور را فراهم کنند.

سید محمود طاهری نویسنده و کارگردان فیلم ۹۰ دقیقه‌ای ستاره انتظار است. این فیلم هم اکنون در مرحله تدوین است و در هفته تبلیغ پخش شود.

برگزاری نشست مدیران بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود به منظور ارتقای سطح فعالیت‌های و هم اندیشی، نشستی با مدیران شعب استان‌های این بنیاد برگزار کرد. این نشست به مدت دو روز، سی و یکم اردیبهشت و یکم خرداد ماه در اصفهان برگزار شد و مدیران ۲۰ شعبه بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود از سراسر کشور حضور داشتند.

حجت الاسلام و المسلمین کفیل مدیر امور شعب بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود با اعلام این خبر گفت: این نشست، با توجه به شروع سال جدید و به منظور اصلاح امور، و بررسی شرایط کار فرهنگی در سال ۸۸ برگزار شد.

در این نشست دو روزه، مدیران شعب بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) عملکرد خود را مورد بررسی و ارزیابی قرار دادند.

چهارمین جشنواره فرهنگی و هنری طلیعه ظهور

برگزاری چهارمین جشنواره فرهنگی و هنری طلیعه ظهور به همت اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و همکاری آستان مقدسه حرم حضرت مصصومه علیها و مرکز تخصصی مهدویت و مراکز دیگر مهدوی در ایام جشن ولادت حضرت مهدی در قم پنجمین همایش بین المللی دکترین مهدویت در سه محور؛ زمینه‌سازی، رسالت‌ها و راهبردها و فرست‌ها و تهدیدها برگزار می‌شود.

این همایش با عنوان «جامعه و دولت زمینه‌ساز، رسالت‌ها و راهبردها» به مدت دو روز در روزهای ۱۳ و ۱۴ مرداد سال آینده (صادف با ۱۲ و ۱۳ شعبان المعلم سال ۱۴۳۰ ه. ق) با حضور مسؤولان کشوری و اندیشمندان ایرانی و غیرایرانی در سالن اجلاس سران تهران برگزار خواهد شد.

عدم موازی کاری

به گزارش ستاد خبری دومین جشنواره بین المللی آخرین منجی، سه جشنواره طلیعه ظهور، آخرین منجی و آینده روش در سال جاری با تشکیل ستاد جشنواره‌های مهدوی با توجه به نامگذاری سال ۸۸ به اصلاح الگوی مصرف و پرهیز از موازی کاری در این عرصه گام نهاده‌اند. هر یک از این سه جشنواره به تفکیک موضوع و رشته‌های هنری متفکل برگزاری این جشنواره هماهنگ هستند. رشته‌های هنری جشنواره خوش نویسی، پوستر، نقاشی، خط، تصویر سازی و شعر و داستان ... می‌باشد.

برای سومین بار تلاش بهائیان و صهیونیست‌ها در هک کردن سایت آخرین منجی با شکست مواجه شد.

به گزارش ستاد خبری دومین جشنواره بین المللی آخرین منجی، محمد صادق افراصیابی؛ دبیر شورای هماهنگی این جشنواره؛ فعالیت‌های متنوع دبیرخانه جشنواره بین المللی آخرین منجی برای ترویج فرهنگ انتظار و ولایت مداری در سطح جهان، واکنش شدید گروه‌های بهائی، وهابی و صهیونیست‌ها را به دنبال داشته است، به گونه‌ای که در ماه گذشته شاهد سه حمله شدید بهائیان و صهیونیست‌ها به سایت جشنواره بودیم و آخرین تلاش آن‌ها برای هک سایت جشنواره در جمعه گذشته با شکست مواجه شد.

ما با در نظر گرفتن پیش‌بینی‌های لازم توانستیم با آخرین تلاش آن‌ها در ایام ارتحال ملکوتی حضرت امام خمینی (ره) برای دسترسی به سایت جشنواره مقابله کنیم و از طریق نرم افزارهایی خاص و پیشرفته عامل هک جشنواره را در اورشلیم شناسایی کردیم.

جدول

۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
							۲۲					۱۷		
			۲۴									۱	۱	
				۱۰		۶		۱۶				۱	۲	
					۲۵								۳	
			۷				۵						۴	
				۱۱		۱۳							۵	
					۱۱								۶	
							۴						۷	
			۱۸		۸	۲۳		۱۹	۲۰			۱۲	۸	
					۹				۲			۱۵	۹	
						۱۴							۱۰	
													۱۱	
													۱۲	
													۱۳	
													۱۴	

عمودی

۱. سوم شعبان به این روز نامگذاری شده است - جمع رمز.
۲. منطقه‌ای در جنوب تهران - سیاه‌ای که به دور زمین می‌گرد - از ماههای سال.
۳. نیرو و توانایی - به معنی درس نخوانده و از القاب پیامبر - داخل شدن.
۴. عضوی در بدن - زیاد نیست - پروردگار - صمغ درخت‌کون که در ناساجی کاپرید دارد.
۵. پدران و نیاکان - وسیله ارتباط بینه با خداوند متعال.
۶. مولود سوم شعبان - خام در هم ریخته.
۷. مولود پنجم شعبان - نان قدیم از آن نهیه می‌شد - حرص و آزار.
۸. آگاهی و بیانی در راه و معرفت - عظمت.
۹. عددی دو رقی - پایانده و برقرار - روز نیست.
۱۰. زود در هم ریخته - جمع هدیه - دوستی و محبت.
۱۱. بزرگتر به عربی - از نامهای خداوند.
۱۲. پایاندهم شعبان میلاد این فرزند امام حسین علیه السلام است.
۱۳. خط راماهن - چهره درهم کشیدن.
۱۴. مولود چهارم شعبان.

افقی

۱. روز میلاد حضرت ابوالفضل علیه السلام به آن نامگذاری شده است - دوست داشتن.
۲. قرض - کمینگاه - کنک زننده.
۳. نیرو و توانایی - به معنی درس نخوانده و از القاب پیامبر - داخل شدن.
۴. عضوی در بدن - زیاد نیست - پروردگار - صمغ درخت‌کون که در ناساجی کاپرید دارد.
۵. الفت - دلیل و از القاب حضرت مهدی علیه السلام - عدد هفت به عربی - پهلوان.
۶. دارو - سلطان - دریا به عربی.
۷. برکت سفره - حرکت نظامی بر ضد حکومت یک کشور - اهل و عیال.
۸. پایتخت اروپایی - وای در هم ریخته - نمی‌شود.
۹. میاد مولود پانزدهم شعبان المظالم - شهری در مازندران.
۱۰. راه کوتاه - بالای چشم.
۱۱. جمع جدول - فعل امر از مصدر یافتن.
۱۲. خداخانه - مزم نمک - تلفظ حرف هشتتم الفبای فارسی.
۱۳. لقب مولود پنجم شعبان است - از فلات.

تذکر

۱. با کتار هم قرار دادن حروف خانه‌هایی که شماره دارند رمز جدول را بباید و به آدرس نشریه ارسال کنید تا به قید قرعه از برندهای امان باشید.
  ۲. سوالات مسابقه تستی از متن مجله (همین شماره) انتخاب شده است و جوابی ویژه برای پاسخ به مسابقه تستی است.
  ۳. برای جدول و مسابقه تستی جداگانه قرعه کشی می‌شود.
  ۴. جایزه هر برنده عبارت است از هدایای یک سکه زرین امام (پلاک طلایی مزین به آرم امان) + اشتراک دو سالانه نشریه امان یا کتب خواندنی در عرصه مهفوّت.
  ۵. تعداد برندهای جدول در هر شماره ۲ نفر خواهد بود.
  ۶. مهلت ارسال رمز جدول و پاسخ مسابقه این شماره تاریخ ۱۵/۷/۸۸ می‌باشد.
- برای این که حق هیچ یک از شرکت‌کنندگان که از راه دور و نزدیک برای ما پاسخ‌نامه می‌نویستند ضایع نشود اسامی برندهای جدول و مسابقه تستی هر شماره با یک شماره تأخیر اعلام می‌شود.

رمز جدول شماره ۱۶: امام زمان علیه السلام قلب عالم هستی

برندگان جدول شماره ۱۶: زینب صالحی (قم) - نرگس فولادی (گرash)

برندگان مسابقه تستی شماره ۱۶: سعید حاج عنایتی (اصفهان) - رشید تورجی (اربدیل)

۷۸

مدد و ملقاء

با مطالعه دقیق مجله، به سوالات ذیل پاسخ داده و در مسابقه شرکت کنید و از جوايز ویژه برخوردار شوید.
مهلت ارسال تا تاریخ ۱۵/۷/۸۸

۱. حضرت عباس علیه السلام صلب الایمان بودند یعنی دارای ... بود.
  - الف) بصیرتی نافذ
  - ب) ایمانی شدید
  - ج) عشق عمیق به ولایت
۲. به اعتقاد جمال شورجه چه مشکلی در زمینه ساخت آثار دینی و تاریخی وجود دارد؟
  - الف) فقر محتوایی
  - ب) هزینه بالا
  - ج) هر دو
۳. حدیث «تجزی الملاحم على يديه» ناظر به کدام پیام مهدوی است؟
  - الف) زمینه سازی برای امور غیر مرتقبه
  - ب) انجام پروژه‌های بزرگ
  - ج) زمینه سازی برای امور مرتقبه
۴. این حدیث با کدام گزینه کامل می‌شود؛ یقسم المال ...
  - الف) اضعافاً
  - ب) ضعافاً
  - ج) ضعافاً
۵. کدام گزینه صحیح نیست؟
  - الف) ابوالفضل کاتب کارش به دیوانگی کشید.
  - ب) ابن ابی العزاقر جزء محدثان بوده اما دچار لغزش شد.
  - ج) محمد بن علی شلمغانی دچار غلو و تفویض شد.
۶. طبق حدیث، خداوند به پیامبر ..... را مرحمت فرمود و به اهل بیت ..... را عطا کرد.
  - الف) شب قدر - روز قمر
  - ب) شب قدر - نیمه شعبان
  - ج) رمضان - ذی الحجه
۷. ولادت امام زمان علیه السلام در ..... اتفاق افتاد.
  - الف) منزل امام حسن عسکری علیه السلام در بغداد
  - ب) منزل امام حسن عسکری علیه السلام در کاظمین
  - ج) منزل امام حسن عسکری علیه السلام در سامرا
  - د) امام علی علیه السلام در نامه ۵۳ نهج البلاغه
۸. فقیهان در عصر غیبت وظیفه دارند که با ..... آستانه تحمل مردم را ارتقا بخشند.
  - الف) بینات
  - ب) کتاب و میزان
  - ج) بینات و کتاب و میزان
۹. چه کسی فرمود: جنگ جای خود، چراغانی هم جای خود؟
  - الف) امام زمان علیه السلام
  - ب) امام خمینی رهبر انقلاب
  - ج) مقام معظم رهبری
۱۰. نشریه خودتان را ارزیابی کنید. مطالب زیبایی را برای ما بنویسید. پاسخ جدول را برای میان ارسال کنید.

تحصیلات: سن: شغل:

پست الکترونیک:

نام خانوادگی:

کد شهرستان:

نام:

تلفن:

نشانی پستی:

کد پستی:

خواننده گرامی! شما با استفاده از این برگه:

پاسخ جدول را برای میان ارسال کنید. مطالب زیبایی را برای ما بنویسید.

فرم اشتراک مجله امان (ویژه امام زمان (عج))

نام:	نام خانوادگی:	میزان تحصیلات:	شغل:	نشانی دقیق:	کد پستی:	تلفن:	تعداد درخواستی:	شروع اشتراک از شماره:	مبلغ پرداختی:	شماره حواله:
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

هزینه اشتراک

نوع درخواست	با پست عادی
تک شماره	۵۰۰۰ + ۵۰۰ ریال
۶ شماره	۳۰۰۰ + ۳۰۰۰ ریال
۱۲ شماره	۶۰۰۰ + ۶۰۰۰ ریال

وجه اشتراک را به حساب سیبا ۹۴۰۰۴۱۹۳۴۰۵۶۱۰ به نام بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) واریز نموده و اصل فیش بانکی را همراه با این فرم به وسیله پست جواب قبول ما یا به نشانی - قم / خیابان شهداء (صفاییه) / کوچه شماره ۲۲ (آمار) / بن بست شهید علیان - مرکز تخصصی مهدویت (صندوق پستی ۳۷۱۸۵-۳۹۷۵) جهت نشریه امان ارسال یا فکس کنید.

یادآوری :

- از ارسال وجه نقد به نشانی مرکز خودداری کنید.
- در صورت تغییر نشانی خود، مراتب را به دفتر مجله اطلاع دهید.
- تعداد و نوع سفارش خود را دقیقاً مشخص کنید.

تلفکس : ۰۲۵۱-۷۸۳۲۵۰۰

پژوهش‌باز

هزینه پستی بر اساس قرارداد شماره ۳۷۱۸۴-۹۲ پرداخت شده است
و نیاز به اصلاح نمی‌باشد.

ویژه امام زمان (عج)

www.aman.ir

قم / صندوق پستی ۳۷۱۸۵/۳۹۷۵

تلفکس : ۰۲۵۱-۷۸۳۲۵۰۰